

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

(Danıştay'ın İptal Kararı Üzerine Verilen)
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-3-46 (Soruşturma)
Karar Sayısı : 09-03/49-18
Karar Tarihi : 20.1.2009

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER:**

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE.

B. RAPORTÖRLER: Ümit GÖRGÜLÜ, Kürşat ÜNLÜSOY, Ali Fuat KOÇ, Osman Tan ÇATALCALI

20 **C. ŞİKAYET EDEN:** T.C. Ankara Valiliği Emniyet Müdürlüğü,
İskitler/Ankara

D. KARŞI TARAFLAR :

1. Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Tic. Ltd. Şti.
(Naci Kutanis)
Yeşilevler İvedik Caddesi No:203/1 Yenimahalle/Ankara
2. Aksu Gıda İmalat İnş. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. (Doğan Ekmek Fabrikası) (Doğan Fırını)
Ayaş Cad. No:22 Sincan/Ankara
3. Alnıaçık Eğlence Hizmetleri Fırın İşl. Tem. Taah. Tic. Ltd. Şti.
İstasyon Cad. No:33/B Etimesgut/Ankara
4. Ateksan Ekmek Gıd. İnş. Tur. Taah. Tic. Ltd. Şti.
Tandoğan Mah. Usta Sok. No:10 Sincan/Ankara
5. Bahar Unlu Mam. Gıda Giyim İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Demet Mahallesi 10. Cad. No:1/C Yenimahalle/Ankara
6. Can Kardeşler Gıda İnşaat ve İşl. Ltd. Şti.
Güzelkaya Mah. 147. Sok. No:2/A Yenimahalle/Ankara
7. Çağdaş Francala Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
Mareşal Çakmak Mah. Yıldız Sok. No:6/A Sincan/Ankara

- 50 8. Çınar Ekmek Fabrikası (Çınar Fırını)
Taşkın Sok. No:6/C-D Yenimahalle/Ankara
9. Dadaş Ek. Fab. ve Unlu Mam. (Dadaş Fırını)
Atatürk Mah Cumhuriyet Cad. No:9 Yenikent/Ankara
10. Dervişoğlu Ekmek Fabrikası (Dervişoğlu Fırını)
Çiğdemtepe Mah. Değirmendere Sok. No:73
Yenimahalle/Ankara
- 60 11. Dostlar Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Ulubatlıhasan Mah. Çarşı içi Sok. No:48 Sincan/Ankara
12. Emkan Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Civan Sok. No:8 Yenimahalle/Ankara
13. Esengül Unlu Mamulleri Gıda İnş. Tur. ve Tic. Ltd. Şti.
Çerçidere Mah. Bağarası Sok. No:19 Yenimahalle/Ankara
- 70 14. Gözde Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Plevne Mah. Kızılırmak Sok No:40/A Sincan/Ankara
15. Gül Ekmek Fabrikası (Gül Fırını)
Demetgül Mah. 6. Sok. No:11/B-C Yenimahalle/Ankara
16. Hacıhasanoğlu Gıda San. İnş. Tic. Ltd. Şti.
Sincan Sanayi Sitesi 2. Cad. No:38 Sincan/Ankara
17. Hasat 1 Ekmek Fırını
Ragıp Tüzün Cad. No:431 Yenimahalle/Ankara
- 80 18. Hasat 2 Ekmek Fırını
Güventepe Mah. Karaballı Sok. No:11 Şentepe/Ankara
19. Huzur Ekmek Fabrikası
Menderes Mah. Rüzgarlı Sok. No:29 Yenikent/Ankara
20. Kardelen Francala Unlu Mamulleri Gıda Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Oğuzlar Sok. No:216 Yenimahalle/Ankara
- 90 21. Karşıyaka Unlu Gıda Ek. Mam. İnş. Pet. Otom. Hayv. Tur. Tic. San. Ltd. Şti.
Demetlale Mah. İvedik Cad. No.127/C Yenimahalle/Ankara

- 100 22. KET-ZEM Ekmek ve Unlu Gıda Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Yenibatı Mah. 12. Cad. 287. Sok. Mesa Çarşısı No:4
Batıkent/Ankara
23. Kutsal Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.
Plevne Mah. Bosna Sok. No:111 Sincan/Ankara
24. (Yeni) Kuzu Unlu Mamulleri İnş. Tur. Tic. ve San. Ltd. Şti.
(Kuzu Fırını)
M. Fevzi Çakmak Mah. Şehit Ali Çalışır Sok. No:5/A
Sincan/Ankara
- 110 25. Mehmetler Gıda İnş. Ltd. Şti. (Ulusoy Krd. Ekmek Fabrikası)
Şentepe Avcılar Mah. 119 Sok. No:30 Yenimahalle/Ankara
26. Merkez Ek. Unlu Mamulleri Gıda İnş. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.
Demet Mah. İvedik Cad. 139/A Yenimahalle/Ankara
27. Mis Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.
İstasyon Mah. Döner sok. No: 19/A Sincan/Ankara
- 120 28. Güzelevler Modern Ekmek Fırını (Modern Ekmek Fabrikası Ltd.), (Güzelevler)
Güzelevler Çameli Sok. No:8 Yenimahalle/Ankara
29. Nazar Francala Unlu Gıda Mam. İnş. San Tic. Ltd. Şti
Piyade Mah. 426 sok. No:30/A Etimesgut/Ankara
30. Oba Ekmek İnş.Akary. San. Tic. Ltd. Şti.
Plevne Mah. Polatlı Cad. No:26 Sincan/Ankara
- 130 31. Osmanoğulları Gıda İnş. Oto Akaryakıt Dayanıklı Tük. Mal. Ltd. Şti.
Demetevler 1.Cad. No:83/A-B Ankara
32. Örnek Francala Gıda İnş. Ev Büro Eşy. Tem. Giyim San.Tic. Ltd. Şti. (Örnek Fırını – Mehmet Ünal), (Şifa)
Karşıyaka 3. Cad. No:69/A Yenimahalle/Ankara
33. Özevler Ekmek Fırını
İvedik Cad. 47.Sok. No11/C Yenimahalle
- 140 34. Özkayalar Ekmek ve Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti.
Memlik Yolu Yakacık Köyü 619/A Ankara

35. Pehlivanoğlu Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti. (Doğu Fırını)
Kartal sok. No: 3/A Sincan/Ankara
36. Petekler Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti. (Peksan)
Özevler 44/1 Sokak Demetevler Yenimahalle/Ankara
- 150 37. Reyhanoğlu Gıda San. İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti
Plevne Mah. Çağlayan Cad. No:9/A Sincan/Ankara
38. Samanyolu Un Mamulleri San. Tic. Ltd. Şti
Özevler Mah. 51, Sok 9/A Yenimahalle/Ankara
39. Şafak Unlu Mam. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
Demetevler 5. Cad. No:36/E Yenimahalle/Ankara
- 160 40. Yağmur Unlu Mam. Gıda Maya ve Petrol Ürünleri Besicilik İnş. Tic. Ltd. Şti.
Özevler Mah. 37 Sok. No:1/C Yenimahalle/Ankara
41. Yeni çınar Unlu Mam. Gıda İnş. Tur. ve Tic. Ltd. Şti.
Demetevler 10. Cad. No:19/E Yenimahalle/Ankara
42. Yepaş Yenimahalle Ekmek Pazarlama A.Ş (Yepaş A.Ş.)
İstasyon Mah. Çatalca Sok. No:11 Sincan/Ankara
- 170 43. Zemheri Gıda İhtiyaç Mad. Tic. A.Ş. (Yeşilyurt Ekmek Fabrikası)
Karşıyaka 2. Cad. No:37 Yenimahalle/Ankara
44. Canerler Gıda San. ve Tic. A.Ş.
Çamlıca Mah. 12. Sok No:8 Macunköy/Ankara
45. Keybi Mağazacılık ve Gıda San. Tic. A.Ş. (Tempo A.Ş.)
Ergazi Mahallesi 12. Cad. No:143 Batıkent/Ankara
- 180 46. Endi Tük. Mal. Tic. ve San. A.Ş.
Alemdağ Cad. Site Yolu Toya Sok. Tunay İş merkezi No:3/B
Ümraniye/İstanbul
47. Nazar Gıda San. ve Tic. A.Ş.
Karamanlılar Cad. No:8 Organize San. Bölgesi Sincan/Ankara
48. Öğütler Gıda Tic. ve Paz. San. Ltd. Şti. (Öğütler)
Öz Ankara Gıda Top. Sitesi 6. Blok No:213 Macunköy/Ankara
- 190 49. Soykan Tüketim Malları Paz. San. ve Tic. A.Ş.
1. Cad. No:46 Demetevler/Ankara

50. Şeref Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Makromarket)
Gimat 17. Blok No:520 Macunköy/Ankara

51. Tansaş Perakende Mağazacılık Tic. A.Ş.
103. Sok. No:4/B Göztepe/İzmir

52. Yeni Çağdaş İhtiyaç ve Gıda Mad. İnş. Tic. Ltd. Şti.
(Çağdaş Ltd. Şti.)

200

Öz Ankara Toptancılar Sitesi Sosyal Tesis Binası Kat:2 No:27
Macunköy/Ankara

53. Yozgat İhtiyaç Maddeleri Pazarlama ve Tic. A.Ş. (Yimpaş A.Ş.)

Adnan Menderes Bulvarı No:190 Yozgat

54. Yunus Market İşletmeciliği Tic. Ltd. Şti.
Karpuzlu 1 Sok. 71/A Siteler/Ankara

210

E. DOSYA KONUSU: Rekabet Kurulu'nun Ankara ili Yenimahalle, Sincan, Yenikent, Etimesgut bölgelerinde faaliyet gösteren 53 teşebbüs ile Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Ticaret Ltd. Şti'nin 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespitine ilişkin 27.12.2007 tarih, 07-92/1170-456 sayılı kararı ile ilgili olarak Danıştay kararları üzerine ilgili dosyanın yeniden değerlendirilmesi.

F. İDDİALARIN ÖZETİ:

220

16.4.2003 tarih ve 1608 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden, T.C. Ankara Valiliği Emniyet Müdürlüğü tarafından gönderilen, Ankara Vali Yardımcısı Ramazan Urgancıoğlu imzalı yazıda Ankara Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlar Şube Müdürlüğü'nce yapılan bir soruşturma neticesinde;

230

Naci Kutanis, Mehmet Sami Akkerman, Orhan Yaralı, Metin Muratoğlu, Ali Kale, Salim Alnıaçık ve Gürsel Alnıaçık isimli şahıs ve çalışanların, Ankara ili Sincan, Etimesgut, Yenimahalle, Altındağ ve Keçiören ilçelerinde kendilerinin denetiminde rekabeti önlemek amacıyla fırıncılar birliği adı altında kartel oluşturdukları ve üye fırın işletmecilerinden herhangi bir makbuz veya fatura düzenlemeden, her bir ekmek başına 2000 yılında 2000 TL, 2001 yılında 4000 TL, 2002 yılından bugüne kadar ise 4000 TL olmak üzere çek, senet ve nakit karşılığı kayıt dışı para toplayıp vergi kaçırdıkları, rekabet ortamı yaratmak amacıyla daha fazla üretim yapıp ucuz ekmek satmak isteyen fırın sahiplerini, ekmek verdikleri bayileri azaltmaları, fazla üretim yapmamaları, ucuz ekmek satmamaları ve birden fazla fırın işletiyor ise diğerlerini kapatmaları yönünde; ekmek verdikleri bayileri ise ucuz ekmek satan fırınlardan ekmek almamaları için tehdit ettikleri, yapılan tehdit ve baskılara aldırmayıp ucuz ekmek satmak isteyen fırınların ekmek dağıtım araçlarının önünü keserek çalışanları darp edip yaraladıkları, araçlarına zarar verdikleri, fırın işletmecilerini, çalışanlarını ve ekmek verdikleri bayi sahiplerini tehdit baskı ve korkutmak suretiyle sindirip rekabet ortamını ortadan kaldırarak, kendilerine haksız

240 çıkar sağladıkları yönünde elde edilen belge, doküman ve soruşturma evrakının şüpheliler ile birlikte hazırlık 2001/589 sayı ile Ankara DGM Cumhuriyet Başsavcılığı'na intikal ettirildiği belirtilmiş ve gereğinin yapılması istenmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ

250 Kurum kayıtlarına 16.4.2003 tarih ve 1608 sayı ile giren şikayet üzerine hazırlanan 3.6.2003 tarih ve 2003-3-46/BN-03-HS sayılı Bilgi Notu Kurul'un 12.6.2003 tarih ve 03-42/467-M sayılı toplantısında görüşülmüş ve Ankara ili Yenimahalle, Sincan, Etimesgut bölgelerinde faaliyet gösteren 85 ekmek üreticisi ile anılan bölgelerdeki ekmek üreticisi teşebbüsler tarafından ilgili ürün pazarında koordinasyon sağlamak üzere yetkilendirilen Naci Kutanis ve Diren Org. Dan. Müş. ve Tic. Ltd. Şti ve 21 market ile Keçiören ve Altındağ ilçelerindeki ekmek pazarında faaliyet gösteren 62 ekmek üreticisi teşebbüsün rekabetin kısıtlanması sonucunu doğurabilecek nitelikte faaliyetlerde bulduklarına ilişkin iddialar ciddi ve yeterli bulunarak, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 40. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Kurul'un 12.6.2003 tarih ve 03-42/467-M sayılı soruşturma kararı taraflara tebliğ edilmiştir.

260 Bu karar üzerine hazırlanan 4.5.2004 tarih ve S.R. /04-7 sayılı Soruşturma Raporu, Kanun'un 45/1. maddesi uyarınca tüm Kurul üyeleri ile ilgili taraflara tebliğ olunmuş ve aynı maddenin ikinci fıkrası gereğince taraflardan 30 gün içinde yazılı savunmalarını göndermeleri istenmiştir. Taraflardan gelen 2. Yazılı savunmaya karşı Soruşturma Heyeti tarafından hazırlanan "Ek Yazılı Görüş" Kanun'un 45/2. maddesi uyarınca 19.10.2004 tarihinde tüm Kurul üyeleri ve taraflara tebliğ edilmiştir. Tarafların sözlü savunma talebi üzerine Kurul 25.11.2004 tarih ve 04-73/1081-M sayılı toplantısında sözlü savunma toplantısı yapılmasına karar vermiştir. 12.1.2005 tarihinde sözlü savunma toplantısı yapılarak tarafların sözlü açıklamaları dinlenilmiştir. Rekabet Kurulu 18.1.2005 tarihinde 05-06/52-21 sayı ile nihai kararını vermiştir.

270 Taraflar gerekçeli kararı tebellüğ etmelerinin ardından kararın iptali için Danıştay'a başvurmuştur. Söz konusu Kurul kararı soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılarak oy kullanmasının hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle Danıştay 13. Dairesi'nin 30.01.2007 tarih ve 2006/2611 E.,2007/413 K., 2006/2408 E., 2007/390K., 2006/1285 E., 2007/412K., 2006/1842 E., 2007/365K., 2006/1845 E.,2007/407K.,2006/2314 E.,2007/423K., 2006/2041 E., 2007/380K., 2006/1841 E., 2007/374K., 2006/2318 E., 2007/386K., 2006/1276 E., 2007/429K.,2006/2315 E., 2007/388K., 2006/1836 E., 2007/401K, 2006/2226 E., 2007/371K., 2006/2040 E.,2007/376K., 2006/1851 E., 2007/370K, 2006/2339 E., 2007/402K., 2006/1539 E., 280 2007/378K., 2006/2322 E., 2007/369K, 2006/2224 E., 2007/366K., 2006/2410 E., 2007/391K., 2006/2320 E., 2007/375K., 2006/2223 E., 2007/414K., 2006/1541 E., 2007/404K., 2006/2321 E., 2007/373K., 2006/1529 E., 2007/394K., 2006/2225 E., 2007/372K., 2006/2319 E., 2007/422K., 2006/1540 E., 2007/377K., 2006/2409 E., 2007/364K., 2006/1527 E., 2007/403K, 2006/1846 E., 2007/416K., 2006/1849 E., 2007/408K, 2006/1843 E., 2007/385K., 2006/1823 E., 2007/387K, 2006/1473 E., 2007/417K, 2006/2923 E., 2007/428K., 2006/1823 E., 2007/387K., 2006/1840 E., 2007/409K., 2006/1637 E., 2007/363K., 2006/1835 E., 2007/367K., 2006/1706 E.,

290 2007/424K., 2006/1830 E., 2007/419K., 2006/1839 E., 2007/368K., 2006/2338 E.,
2007/431K., 2006/1538 E., 2007/393K., 2006/1528 E., 2007/395K., 2006/1542 E.,
2007/430K., 2006/1543 E., 2007/384K., 2006/1530 E., 2007/406K., 2006/1533 E.,
2007/382K., 2006/1544 E., 2007/432K., 2006/1526 E., 2007/381K., 2006/1525 E.,
2007/396K., 2006/1531 E., 2007/405K., 2006/1532 E., 2007/383K., 16.2.2007 tarih
2006/4039 E., 2007/814K. ve 24.1.2007 tarih ve 2006/5265 sayılı kararları ile iptal
edilmiştir.

300 Bunun üzerine Kurul mevcut dosya üzerinden yeniden karar verilmesini teminen
gerekli hazırlık çalışmalarının yapılmasına ve konunun Kurul gündemine
getirilmesine karar vermiştir. Kurul'un 15.8.2005 tarih ve 05-51/785-M sayılı
Kararı'nın gereği olarak dosya üzerinde yapılan değerlendirmeler ışığında
düzenlenen 11.5.2007 tarihli yönetici özeti 18.5.2007 tarih ve REK.0.07.00.00-
110/107 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul'a sunulmuştur. Karar yeter sayısının
oluşmaması nedeniyle 23.5.2007 tarih ve 07-42/462-T sayılı, 30.5.2007 tarih ve 07-
45/502-T sayılı, 13.6.2007 tarih ve 07-51/541-T sayılı ve 20.6.2007 tarih ve 07-
53/574-T sayılı Kararlarda ifade edildiği üzere karar alınamamıştır. Dosyada temyiz
sürecine ilişkin yeni gelişmelerin gündeme gelmesiyle 8.10.2007 tarihli Bilgi Notu
16.10.2007 tarih ve REK.0.07.00.00-110/224 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul'a
sunulmuş, Kurul ilk inceleme, önaraştırma ve soruşturmaya ait tüm savunma, ek
savunma, sözlü savunma tutanakları, sözlü savunma toplantısının ses kayıtlarının
yazılı açılımı, raporlar, Danıştay'ın iptal kararı, tüm dosya münderecatında yer alan
310 bilgi ve belgeleri inceleyerek, 27.12.2007 tarih ve 07-92/1170-456 sayılı nihai
kararını vermiştir.

Rekabet Kurulu'nun anılan kararına karşı Danıştay nezdinde 56 teşebbüs adına 55
adet iptal davası açılmıştır¹. Söz konusu davalardan Esen Fırını tarafından açılan
dava Danıştay tarafından ehliyet yönünden reddedilmiştir. Gimsa İnşaat Sanayi ve
Ticaret Ltd. Şti. tarafından açılan davada ise yürütmenin durdurulması talebi
bulunmamaktadır. Geriye kalan 53 adet iptal davasında 54 teşebbüs için asgari
cezaya esas alınan cironun ait olduğu yılın yanlış tespit edildiği gerekçesiyle
Danıştay İdari Dava Daireleri'nin 27.8.2008 tarih 2008/829 E., 2008/810 E.
320 2008/811 E., 2008/821 E., 2008/813 E., 2008/814 E., 2008/812 E., 2008/830 E.,
2008/808 E., 2008/819 E., 2008/809 E., 2008/815 E., 2008/827 E., 2008/825 E.,
2008/832 E., 2008/820 E., 2008/816 E., 2008/823 E., 2008/817 E., 2008/828 E.,
2008/831 E., 2008/818 E., 2008/822 E. ve 2008/826 E. sayılı ve 13.11.2008 tarih
2008/975 E., 2008/970 E., 2008/965 E., 2008/923 E., 2008/982 E., 2008/987 E.,
2008/968 E., 2008/989 E., 2008/978 E., 2008/977 E., 2008/974 E., 2008/985 E.,
2008/988 E., 2008/969 E., 2008/986 E., 2008/900 E., 2008/979 E., 2008/973 E.,
2008/976 E., 2008/983 E., 2008/966 E., 2008/964 E., 2008/981 E., 2008/984 E.,
2008/924 E., 2008/924 E., 2008/971 E., 2008/972 E., 2008/925 E. sayılı kararları ve
Danıştay 13. Dairesi'nin 10.10.2008 tarih 2008/3940 E. sayılı kararı ile Rekabet
330 Kurulu kararı hukuka aykırı bulunarak yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir.

¹ Kiler Ankara Mağazacılık San.ve Tic. A.Ş. Keybi Süpermarketçilik Tic. Aş: (Tempo) ve Canerler Gıda San. Tic. A.Ş.'yi devraldığı için bu iki teşebbüs hakkındaki iptal davası tek bir dava olarak Kiler Mağazacılık San. Ve Tic. A.Ş. tarafından açılmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ:

İlgili yönetici özetinde; soruşturma sürecinde elde edilen bilgi ve belgeler ışığında, hakkında karar alınması gereken taraflar açısından Soruşturma Raporu'nda verilen sonuçlarda herhangi bir değişikliğe gidilmesine gerek olmadığı ifade edilmektedir.

I. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

340 I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

İlgili ürün pazarının tespitinde; satın alanların gözünde fiyatı, kullanım amaçları, fiziksel özellikleri ve nitelikleri bakımından aynı sayılan ya da yüksek ikame edilebilirliği olan mal ve hizmetlerden oluşan pazarın dikkate alınması gerekmektedir. Bunun yanında başkaca unsurlar da dikkate alınabilmektedir. Ekmek temel gıda maddesi olma özelliği nedeniyle diğer gıda maddeleri ile ikame edilememektedir. Her ne kadar tüketicinin poğaçaya, simit gibi ürünleri ekmeğin aynı pazarda yer aldığı iddia edilebilirse de Türk tüketicisi bakımından ekmeğin günlük beslenmede oynadığı büyük rol göz önünde bulundurulduğunda ekmeğin ayrı bir pazar teşkil ettiği anlaşılacaktır. Buna ek olarak, daha ziyade açlığı gidermek amacıyla tüketilen poğaçaya, simit gibi unlu mamullerin aksine ekmeğin, yemekle birlikte tüketilen bir ürün niteliği taşımakta ve unlu mamullere kıyasla düşük fiyatla satışa sunulmaktadır. Bu bakımdan unlu mamullerin nitelik, kullanım amacı ve fiyat bakımından ekmeğin ikame edilmesi mümkün görülmemektedir.

360 Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda, dosya konusu anlaşmaların hem ekmeğin üretimi hem de satışını kapsadığı hususu dikkate alınarak ilgili ürün pazarı "ekmek pazarı" olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

370 Ekmek tüketimine bakıldığında, söz konusu ürünün çabuk bayatlaması nedeniyle tüketicinin genel olarak çevre bakkal, market ya da fırınlardan ekmeğin günlük olarak temin ettiği görülmektedir. Benzer bir şekilde ekmeğin, fırınlar tarafından bakkal ve marketlere günlük ya da günde bir defadan fazla gerçekleştirilen teslimatlarla sağlanmaktadır. Satış noktalarına günde en az bir kere teslimat yapma zorunluluğu nedeniyle, mevcut durumda kar oranları oldukça düşük olan fırınların, taşıma maliyetlerini en aza indirmek için yakın mesafelere dağıtım yapmayı tercih edeceği açıktır. Bu nedenle, gerek ekmeğin raf ömrü gerekse taşıma maliyetleri dikkate alındığında, ekmeğin öncelikle üretildiği fırının bulunduğu ilçe ve çevresinde satıldığı ifade edilebilir. Ancak taşıma maliyetinin fırın için caydırıcı olmadığı ve satış noktası ile fırın arasındaki mesafenin, ekmeğin noktaya taze ulaştırılmasını engellemediği durumlarda, fırınlar kendi bölgeleri dışına da teslimat yapmaktadırlar. Söz konusu mesafenin, kar oranının daha da düşmesine bağlı olarak, hangi aşamadan sonra caydırıcı olacağı fırından fırına değişmekle birlikte, ortalama olarak il dışına teslimat yapmanın her fırın açısından ciddi bir maliyet yaratacağı ortadadır. Bu nedenle,

380 ekmek ürünü bakımından fırınların genel olarak buldukları ilçe ve çevresinde faaliyet gösterdikleri ancak koşulların uygun olması halinde aynı il içerisinde bulunan diğer fırınlarla da rekabet ettikleri söylenebilir.

Bu bağlamda, ilgili coğrafi pazarın, her bir fırının ağırlıklı olarak kendi bölgesi içinde faaliyette bulunması ve dosya konusu anlaşmaların kapsamı göz önünde bulundurularak **Ankara İli Sincan, Yenikent, Etimesgut, Yenimahalle, Altındağ ve Keçiören ilçeleri** şeklinde birden fazla alt ilgili ürün pazarından oluşan, bununla birlikte aynı il içerisinde bulunan fırınların sınırlı da olsa birbirleri ile rekabet halinde olduğu hususu da dikkate alınarak **Ankara İli sınırları** olarak belirlenmiştir.

390

I.2. Taraflar

I.2.1. Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle Bölgesi

I.2.1.1. Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Ticaret Ltd. Şti. (Naci Kutanis), (Diren Organizasyon)

400

Yeşilevler İvedik Caddesi No:203/1 Yenimahalle/Ankara adresinde bulunmaktadır. Söz konusu soruşturma kapsamında, hakkında soruşturma açılan Naci Kutanis de bu şirketin ortaklarından olduğundan; Naci Kutanis'e ilişkin açıklama ve değerlendirmeler anılan şirket için de geçerlidir.

I.2.1.2. Aksu Gıda İmalat İnş. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. (Aksu Ltd. Şti.)

Ayaş Cad. No:22 Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortakları Mehmet Doğan ve Cevahir Güler'dir.

I.2.1.3. Alnıaçık Eğlence Hizmetleri Fırın İşl. Tem. Taah. Tic. Ltd. Şti. (Alnıaçık Ltd. Şti.)

410

İstasyon Cad. No:33/B Etimesgut/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortakları Salim Alnıaçık, Mızrap Alnıaçık ve Gürsel Alnıaçık'tır.

I.2.1.4. Ateksan Ekmek Gıd. İnş. Tur. Taah. Tic. Ltd. Şti. (Ateksan Ltd. Şti.)

Tandoğan Mah. Usta Sok. No:10 Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortakları Selim Bilici ve Adem Bilici'dir.

I.2.1.5. Bahar Unlu Mam. Gıda Giyim İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Bahar Ltd. Şti.)

420

Demet Mahallesi 10. Cad. No:1/C Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin müdürü Abdurrahman Aksoy'dur ve ATO tarafından gönderilen yazıda şirketin ortaklarının Abdurrahman Aksoy, Muharrem Aksoy, Mahmut Sami Aksoy, Abdullah Aksoy, Abdulkadir Aksoy ve Yusuf Aksoy olduğu belirtilmiştir.

I.2.1.6. Can Kardeşler Gıda İnşaat ve İşl. Ltd. şti. (Can Kardeşler Ltd. şti.)

430 Güzelkaya Mah. 147. Sok. No:2/A Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. şirketin müdürü Hüseyin Can'dır. şirket 1.4.2001 tarihi itibarıyla faaliyetini durdurmuştur.

I.2.1.7. Çağdaş Francala Gıda İnş. San. Tic. Ltd. şti. (Çağdaş Francala Ltd. şti.)

Mareşal Çakmak Mah. Yıldız Sok. No:6/A Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. şirketin ortakları Avni Özgür, Bekir Sinek, Nurettin Sinek ve Ziyaettin Sinek'tir.

440 **I.2.1.8. Çınar Ekmek Fabrikası (Çınar Fırını)**

Taşkın Sok. No:6/C-D Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. şirketin müdürü Mustafa Cesur'dur.

I.2.1.9. Dadaş Ek. Fab. ve Unlu Mam. (Dadaş Fırını)

Atatürk Mah. Cumhuriyet Cad. No:9 Yenikent/Ankara adresinde faaliyet göstermiş olan teşebbüsün yöneticileri Nuri Tukat ve Yaşar Torun'dur.

450 **I.2.1.10. Dervişoğlu Ekmek Fabrikası (Dervişoğlu Fırını)**

Çiğdemtepe Mah. Değirmendere Sok. No:73 Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. şirketin sahibi Hasan Paşa Dervişoğlu'dur.

I.2.1.11. Dostlar Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. şti. (Dostlar Ltd. şti.)

Ulubatlıhasan Mah. Çarşı İçi Sok. No:48 Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. şirketin ortakları Mustafa Karaot ve Gönül Karaot'tur.

460 **I.2.1.12. Emkan Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. şti. (Emkan Ltd. şti.)**

Civan Sok. No:8 Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdüren teşebbüs hakkında A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Ali Sağsöz, Zeynel Sağsöz ve Ersin Sağsöz olduğu belirtilmiştir. şirketin kurulmadan önceki unvanı Yeşilçimen Fırını'dır.

I.2.1.13. Esengül Unlu Mamulleri Gıda İnş. Tur. ve Tic. Ltd. şti. (Esengül Ltd. şti.)

470 Çerçidere Mah. Bağarası Sok. No:19 Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. şirketin müdürü Kenan Beştaş'tır.

I.2.1.14. Gözde Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Gözde Ltd. Şti.)

480 Plevne Mah. Kızılırmak Sok No:40/A Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortakları Ahmet Demir, Muzaffer Nair, Hüseyin Demir ve Mehmet Demir'dir.

I.2.1.15. Gül Ekmek Fabrikası (Gül Fırını)

Demetgül Mah. 6. Sok. No:11/B-C Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin müdürü Cevdet Kılıç ve Ali Demirel'dir.

I.2.1.16. Hacıhasanoğlu Gıda San. İnş. Tic Ltd Şti. (Hacıhasanoğlu Ltd. Şti.)

490 Sincan Sanayi Sitesi 2. Cad. No:38 Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortakları Sıtkı Bilici ve Hayati Bilici'dir.

I.2.1.17. Hasat 1 Ekmek Fırını (Hasat 1 Fırını)

Ragıp Tüzün Cad. No:431 Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin müdürü Hüseyin Duygu'dur.

I.2.1.18. Hasat 2 Ekmek Fırını (Hasat 2 Fırını)

500 Güventepe Mah. Karaballı Sok. No:11 Şentepe/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin müdürü Elmas Duygu'dur.

I.2.1.19. Huzur Ekmek Fabrikası (Huzur Fırını)

Menderes Mah. Rüzgarlı Sok. No:29 Yenikent/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin sahibi Bayram Aktürk'tür.

I.2.1.20. Kardelen Francala Unlu Mamulleri Gıda Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. (Kardelen Ltd. Şti.)

510 Oğuzlar Sok. No:216 Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Ortakları Engin Sağsöz ve Hasan Sağsöz'dür.

I.2.1.21. Karşıyaka Unlu Gıda Ek. Mam. İnş. Pet. Otom. Hayv. Tur. Tic. San. Ltd. Şti. (Karşıyaka Ltd. Şti.)

520 Demetlale Mah. İvedik Cad. No.127/C Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdüren teşebbüs hakkında A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Vedat Öztürk, Hüseyin Can, Ersin Sağsöz, Necati Bayram ve Ahmet Bayram olduğu bilgisi yer almaktadır.

I.2.1.22. KET-ZEM Ekmek ve Unlu Gıda Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (KET-ZEM)

530 Yenibatı Mah. 12. Cad. 287. Sok. Mesa Çarşısı No:4 Batıkent/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdüren teşebbüs hakkında A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Mehmet Ketenci, M. Mehmet Ketenci, Mahmut Ketenci, Mustafa Ketenci ve Cemil Ketenci olduğu belirtilmiştir. Şirketin kurulmadan önceki unvanı Mesa Ekmek Fırını'dır. Daha sonra Ket-Zem unvanı ile faaliyetlerini sürdürmüştür.

I.2.1.23. Kutsal Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti. (Kutsal Ltd. Şti.)

Plevne Mah. Bosna Sok. No:111 Sincan/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdüren teşebbüs hakkında A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Yaşar Yazıcı, Vildan Yazıcı ve Burak Uran Yazıcı olduğu belirtilmiştir.

I.2.1. 24. (Yeni) Kuzu Unlu Mamulleri İnş. Tur. Tic. ve San. Ltd. Şti. (Yeni Kuzu Ltd. Şti.)

540 M. Fevzi Çakmak Mah. Şehit Ali Çalışır Sok. No:5/A Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin müdürü Hasan Ege'dir. A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Hasan Ege ve Refik Kuzu olduğu belirtilmiştir.

I.2.1.25. Mehmetler Gıda İnş. Ltd. Şti. (Mehmetler Ltd. Şti.)

550 Şentepe Avcılar Mah. 119 Sok. No:30 Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortakları Mehmet Ulusoy ve Şakir Ulusoy'dur. Şirketin bu ticaret unvanından önceki unvanı Ulusoy Kardeşler Ekmek Fırını'dır.

I.2.1.26. Merkez Ek. Unlu Mamulleri Gıda İnş. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti. (Merkez Ltd. Şti.)

Demet Mah. İvedik Cad. 139/A Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdüren teşebbüs hakkında A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Rıza Avcı, Alime Avcı ve Raif Avcı olduğu belirtilmiştir.

I.2.1.27. Mis Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti. (Mis Ltd. Şti.)

560 İstasyon Mah. Döner sok. No: 19/A Sincan/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdüren teşebbüs hakkında A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Nusret Ekşi, Recep Sezer, Süleyman Sezer ve İbrahim Gündüz olduğu belirtilmiştir.

I.2.1.28. Güzelevler Modern Ekmek Fırını (Güzelevler Modern Fırını)

Güzelevler Çameli Sok. No:8 Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin müdürü Mahmut Küt'tür. Mahmut Küt ile yapılan görüşmede, Güzelevler Modern Ekmek Fırını'nın eski adının Güzelevler Ekmek

570 Fabrikası olduğu ve yeni ticari unvanının Güzelevler Modern Ekmek Fırını olduğu belirtilmiştir.

I.2.1.29. Nazar Francala Unlu Gıda Mam. İnş. San Tic. Ltd. Şti (Nazar Ltd. Şti.)

Piyade Mah. 426 sok. No:30/A Etimesgut/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortakları Mustafa Yalçın, Hüseyin Erol, Zeki Erol ve Ali Yalçın'dır.

I.2.1.30. Oba Ekmek İnşaat Akaryakıt San. Tic. Ltd. Şti. (Oba Ltd. Şti.)

580 Plevne Mah. Polatlı Cad. No:26 Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortakları Mehmet Malkoç ve Zeynep Malkoç'tur.

I.2.1.31. Osmanoğulları Gıda İnş. Oto Akaryakıt Dayanıklı Tük. Mal. Ltd. Şti. (Osmanoğulları Ltd. Şti.)

Demetevler 1.Cad. No:83/A-B Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin müdürü Sıddık Yeğin'dir.

I.2.1.32. Örnek Francala Gıda İnş. Ev Büro Eşy. Tem. Giyim San.Tic. Ltd. Şti.

590

Karşıyaka 3. Cad. No:69/A Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. İrfan Baştuğ Cad. No:168 Hasköy/Ankara adresinde yer alan Örnek Fırını ise bu fırının bir şubesidir. Şirketin ortakları Engin Sağsöz, Ali Polat, Ahmet Ünal ve Murat Ünal'dır.

I.2.1.33. Özevler Ekmek Fırını (Özevler Fırını)

600

İvedik Cad. 47.Sok. No11/C Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdürmüş olan teşebbüs hakkında A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Yaşar Gül ve Ferdane Gül olduğu belirtilmiştir. Şirket 25.7.2001 tarihinde kapatılmıştır.

I.2.1.34. Özkayalar Ekmek ve Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti. (Özkayalar Ltd. Şti.)

Memlik Yolu Yakacık Köyü 619/A Ankara adresinde faaliyetlerini sürdüren teşebbüs hakkında A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Mehmet Kaya, Zinnur Kaya ve Nuhbey Öztürk olduğu belirtilmiştir. Aynı bilgiler 26.1.2001 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi'nde benzer şekilde yer almaktadır.

610

I.2.1.35. Pehlivanoğlu Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti. (Pehlivanoğlu Ltd. Şti.)

Kartal sok. No: 3/A Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortakları Enver Pehlivan, Aslan Pehlivan, Galip Pehlivan, Orhan Pehlivan ve Mehmet Pehlivan'dır.

I.2.1.36. Petekler Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti. (Petekler Ltd. Şti.)

620 Özevler 44/1 Sok. Demetevler Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin müdürü Hasan Ulutaş'tır.

I.2.1.37. Reyhanoğlu Gıda San. İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti. (Reyhanoğlu Ltd. Şti.)

Plevne Mah. Çağlayan Cad. No:9/A Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortakları İslam Reyhan ve Hayati Bilici'dir.

I.2.1.38. Samanyolu Un Mamulleri San. Tic. Ltd. Şti. (Samanyolu Ltd. Şti.)

630 Özevler Mah. 51. Sok. 9/A Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Şirketin müdürü İbrahim Yaşar'dır. 27.6.2003 tarihli Ticaret Sicil Gazetesinde yer aldığı şekliyle şirketin ortakları İsmail Nayir, Ahmet Nayir, Orhan Nayir, Hatice Çalık ve Yaşar Nayir'dir.

I.2.1.39. Şafak Unlu Mam. Gıda San. Tic. Ltd. Şti. (Şafak Ltd. Şti.)

640 Demetevler 5. Cad. No:36/E Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdüren teşebbüs hakkında A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Mehmet Ekşi, Yaşar Kaya, Ömer Ekşi ve Ahmet Ekşi olduğu belirtilmiştir. Şirketin müdürü Ömer Ekşi'dir.

I.2.1.40. Yağmur Unlu Mam. Gıda Maya ve Petrol Ürünleri Besicilik İnş. Tic. Ltd. Şti. (Yağmur Ltd. Şti.)

Özevler Mah. 37. Sok. No:1/C Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin müdürü İlhan Atalay'dır.

I.2.1.41. Yeniçınar Unlu Mam. Gıda İnş. Tur. ve Tic. Ltd. Şti. (Yeniçınar Ltd. Şti.)

650 Demetevler 10. Cad. No:19/E Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdüren teşebbüs hakkında A.T.O. tarafından gönderilen yazıda, şirketin ortaklarının Yalçın Kılıç ve Ali Cesur olduğu belirtilmiştir.

I.2.1.42. Yepaş Yenimahalle Ekmek Pazarlama A.Ş. (Yepaş A.Ş.)

İstasyon Mah. Çatalca Sok. No:11 Sincan/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. Şirketin yönetim kurulu üyeleri Gürsel Alınışık, Hasan Ege ve Süleyman Sezer'dir.

I.2.1.43. Zemheri Gıda İhtiyaç Mad. Tic. A.Ş. (Zemheri Fırını)

660 Karşıyaka 2. Cad. No:37 Yenimahalle/Ankara adresinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Şirketin ortakları Mahmut Zemheri, Osman Zemheri, Metin Zemheri, Dursun Ali Ketenci ve Osman Ketenci'dir. Şirketin kurulmadan önceki unvanının Yeşilyurt Ekmek Fabrikası olduğu anlaşılmıştır. Ancak söz konusu şirket daha sonra

Zemheri Gıda İhtiyaç Mad. Tic. A.Ş. unvanı altında faaliyet göstermeye başlamıştır. Şirketin müdürünün ise Metin Zemheri olduğu bilgisi edinilmiştir.

I.2.2. Marketler

670 I.2.2.1. Canerler Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Canerler A.Ş.)

Şirketin merkezi Çamlıca Mah. 12. Sok No:8 Macunköy/Ankara adresinde yer almaktadır. Şirket yönetim kurulu Kadir Caner, İsmail Caner ve Sevgi Caner'den oluşmaktadır.

I.2.2.2. Endi Tük. Mal. Tic. ve San. A.Ş. (Endi A.Ş.)

680 Şirketin merkezi Alemdağ Cad. Site Yolu Toya Sok. Tunay İş merkezi No:3/B Ümraniye/İstanbul adresinde bulunmaktadır. Şirket yönetim kurulu üyeleri Tunç Mehmet Çapa (Yön. Kur. Bşk.), Veli Küçük ve Bilgeç Kurtuluş'tan oluşmaktadır.

I.2.2.3. Keybi Mağazacılık ve Gıda San. Tic. A.Ş. (Tempo A.Ş.)

690 Şirketin merkezi Ergazi Mahallesi 12. Cad. No:143 Batıkent/Ankara adresinde bulunmaktadır. Şirketin "Tempo Süpermarketçilik Ticaret A.Ş". olan unvanı 10.10.2003 tarihli Ticaret Sicil Gazetesinde belirtildiği şekilde "Keybi Süpermarketçilik Ticaret A.Ş." olarak değiştirilmiştir. Şirket yönetim kurulu Kadir Caner (Yön. Kur. Bşk.), Ahmet Caner (Başkan Yrd.) ve İsmail Caner (Üye)'den oluşmaktadır.

I.2.2.4. Nazar Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Nazar A.Ş.)

Şirketin merkezi Karamanlılar Cad. No:8 Organize San. Bölgesi Sincan/Ankara adresinde bulunmaktadır. Şirket yönetim kurulu üyeleri Nevzat Gündoğdu (Yön. Kur. Bşk.), Ahmet Özdoğan (Bşk. Yrd.) ve Yusuf Avcı'dan oluşmaktadır.

I.2.2.5. Öğütler Gıda Tic. ve Paz. San. Ltd. Şti. (Öğütler Ltd. Şti.)

700 Şirketin merkezi Öz Ankara Gıda Top. Sitesi 6. Blok No:213 Macunköy/Ankara adresindedir. Şirket yönetim kurulu Hamza Öğüt, Abbas Öğüt ve Sadık Öğüt'ten oluşmaktadır.

I.2.2.6. Soykan Tüketim Malları Paz. San. ve Tic. A.Ş. (Soykan A.Ş.)

Şirketin merkezi 1. Cad. No:46 Demetevler/Ankara adresinde yer almaktadır. Şirket yönetim kurulu 2001 yılı itibarıyla Mehmet Ali Soykan, Ömer Soykan ve Feriha Küreğibüyük'ten oluşmaktadır.

I.2.2.7. Şeref Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Makromarket A.Ş.)

Şirketin merkezi Gimat 17. Blok No:520 Macunköy/Ankara adresinde bulunmaktadır. Şirket yönetim kurulu Şeref Songör (Yön. Kur. Bşk.), Osman Songör (Bşk. Yrd.), Uğur Songör, Mehmet Songör ve Mustafa Songör'den oluşmaktadır.

I.2.2.8. Tansaş Perakende Mağazacılık Tic. A.Ş. (Tansaş A.Ş.)

720

Şirketin merkezi 103. Sok. No:4/B Göztepe/İzmir adresindedir. Şirket yönetim kurulu üyeler Adnan Acar (Başkan), F. Servet Topaloğlu (Başkan Yrd.), H. Saide Kuzeyli, İlhan Can, M. Refik Soyer, H. Hüsnü Erel, Şadan Gürtaş ve Hasan H. Güzelöz'den oluşmaktadır.

I.2.2.9. Yeni Çağdaş İhtiyaç ve Gıda Mad. İnş. Tic. Ltd. Şti. (Çağdaş Ltd. Şti.)

730

Şirketin merkezi Öz Ankara Toptancılar Sitesi Sosyal Tesis Binası Kat:2 No:27 Macunköy/Ankara adresinde bulunmaktadır. Şirketin ortaklar kurulu Mürsel Güven, Ümit Erdem Uzun, Erdoğan Çakırhan, Aşç Petrol Gıda Turz. Tic. Ltd. Şti.'ni temsilen Adem Çelik'ten oluşmaktadır.

I.2.2.10. Yozgat İhtiyaç Maddeleri Pazarlama ve Tic. A.Ş. (Yimpaş A.Ş.)

740

Şirketin merkezi Adnan Menderes Bulvarı No:190 Yozgat adresinde bulunmaktadır. Şirket yönetim kurulu 2001 yılı itibarıyla Dursun Uyar, M. Ali Lekesiz, Salih Metin Yücel, Recep Tarhan, İdris Kartal, Fuat Oktay, Mustafa Dağ, Atilla Çoban, M. Muti Yavuz, Yaşar Keskin ve İsmet Ekinci'den oluşmaktadır. Şirket çok ortaklı halka açık bir şirket olup toplam sermaye içinde %5'ten fazla hisseye sahip ortak mevcut değildir.

I.2.2.11. Yunus Market İşletmeciliği Tic. Ltd. Şti. (Yunus Ltd. Şti.)

Şirketin merkezi Karpuzlu 1 Sok. 71/A Siteler/Ankara adresindedir. Şirket yönetim kurulu Yaşar Ayhan, Adnan Ayhan ve Yunus Ayhan'dan oluşmaktadır.

I.3. Yapılan Tespitler ve Deliller

750

Yapılan soruşturma çerçevesinde 22.10.2003–24.10.2003 tarihleri arasında hakkında soruşturma yürütülen fırınlarda eşzamanlı olarak yerinde inceleme yapılmış ve ilgili teşebbüslerin yetkilileri ile görüşülmüştür. Ayrıca aynı kapsamda 18.11.2003–19.11.2003 tarihleri arasında haklarında soruşturma yürütülen marketlerde de yerinde inceleme yapılmış ve şirket yetkilileri ile görüşülmüştür. Anılan görüşmelerin önemli bölümleri ve diğer bilgiler söz konusu teşebbüsler temelinde aşağıda sunulmuştur.

I.3.1. Naci KUTANIS-Diren Organizasyon Ltd. Şti.

760

18.11.2003 tarihinde Rekabet Kurumu'nda kendisi ile yapılan görüşmede aşağıdaki bilgileri vermiştir:

“ ...

1. Ekmek fiyatını meslek odası belirler. Valilik onaylar. Ekmek halkın temel tüketim maddesi. Bunun fiyat politikası serbest pazar politikasına dayanır. Ancak bu belli değil. Her yerde olan ekmeğin üst fiyatı belligen alt fiyatı belli değil. Promosyonda damping yapılamayacak tek şey ekmek. Bir alana 2 ekmek bedava gibi. Gittim görüştük fırıncılarla. Bizim tek üretebildiğimiz şey ekmek. Satış fiyatı maliyetini karşılamıyordu. Bizim sektördeki insanlar ya fabrikaları kapatacaklardı. Hepsine gittim. Tek tek görüştüm. Üretenlerle de görüştüm. Ekmeği normal, Odanın fiyatından satın dedim. Noterden ihtarname çektim. Gereken yerlere başvuracağımı söyledim. İşlemlerin hepsini fırıncılar adına yaptım. Türlü yerlere şikayet ettim. Hep hukuki yollara başvurdum. Anlaşma zemini yarattık. Centilmenlik anlaşması yaptık. Kendi aralarında ve fırıncıları kapsayan sözleşme yapılacak. Yapılan centilmenlik sözleşmesinde bir müeyyide yoktur. Anlaşmayı bozan olursa 3 gün içinde Naci Bey tarafından halledilecek. Halledilmezse bir yaptırım yok.
2. Niye bazılarının ismi yok?
Hepsiyle görüşemedim.
3. İsmi olup imzası olmayanlar var? Mesela GİMA?
Yanlış hatırlamıyorsam Selma Okumuş (zamanın koordinatörü) ile görüştüm. Hepsini imzalasın dedim. Söz teatisinde buldunuz dedim. Sorumlu insana ulaşamadım. Hepsinin yetkilileri ile görüştüm. İstenen şey illegal değil. Sadece resmi tarifeye uyulması istendi. Bir kere yapılmış bir anlaşma değil. Birçok kereler yapılmıştır.
4. Uyum sağlanıyor muydu?
Fırıncılar arasında koordinasyon olmadığı için marketler ekmek üretmeye başladı. Sokaktaki insan bile rahatsızdı. Dönem dönem uyum sağlanıyordu. Ankara içindeki marketlerin çoğunun üst düzey yetkilileriyle görüştüm. Bu firmalar üretim yapmamış olsa hiçbir sorun çıkmaz.
5. Üretim yapmayan marketlerin fiyatı arttırmıyorum deme şansı var mı?
Tabi ki diyebilir. İsterse maliyetin altına bile verebilir. Fırınlara bağımlı değiller. Fırıncılarda da sabit bir fiyat yok. 28 fırıncı ile sözleşme imzalandı. Ama zor durumda olan daha düşüğe satabilir.
6. Uygulama nasıl oldu?
*Yasal şantaj denilebilir. Üretim yapmayacağımızı söyledim (fırıncılar olarak) ortak mutabakat çıktı. Ne isteniyor? Gıda tüzüklerine uyulması isteniyor, Meslek odasının belirlediği fiyattan satılması isteniyor. Benim yaptığım bütün işler Ankara Tic. Odası başkanı tarafından yapılması gereken işlerdir. En büyük haksız rekabeti Ankara Belediyesi yapmaktadır. Ankara Halk Ekmek yüzünden bu sektör kötü durumdadır. 400 iken fırın sayısı şimdi 150'dir. Bu işi 2003 Mart ayında kapattım. Aktif olarak tutuklanmam ile bitti.
*Diren Organizasyon hala daha faaliyetini gösteren bir şirket. Yönetimde ben varım. Tek imzaya yetkili kişi Naci Bey'dir.**
7. Bütün fırınlarla anlaşma yaptınız mı? Hangileri sizinle anlaştı?
Ödeme almadıklarım da var. Sözlü olarak katılırsanız diyenler de var. Bu bilgileri daha sonra getireceğiz.
8. Herhangi fırını sağlık koşullarına uymadığı için kapatılması yönünde şikayet ettiniz mi?
1 tane fırının kapatılmasını sağladım.

770

780

790

800

- 810 9. Bazı fırınlara para verilip kapatıldığı söyleniyor?
Ben iç barışı sağlarken hiçbirini sektör dışında bırakmak istemedim. Kirasını fırıncılar karşıladı. Sırf kapatmasın diye.
10. Belli fırınlar ben üretmeyeceğim mi dedi?
Ekmek kavgası için bir fırıncı bir fırıncıyı öldürdü. Ben fırınların yaşamasını istiyorum. Sorunları ortaya çıkaralım. Yaşam mücadelesi verelim. O yüzden o insanları göz ardı edemeyiz. Sincan'da kapalı fabrika kalmadı. O insanları bulduk. Ekonomik gücüm yetmez dediler. Üretmek isteyenlere ürettirdik. Bu kararı fırıncılar verdi. Kendi bayilerimizi ona verelim. Fon verelim. Ayrıca kendi aralarında bir tür dayanışma yaptılar. Ben sadece o işte aracılık yaptım. Yetkiliydim. Ben kapatın veya açın deme yetkisine sahip değilim. Diren
- 820 *Organizasyon çalışmaya başladıktan sonra 4 tane ekmek fabrikası açıldı. Sadece insan sağlığına önem veren şekilde üretmesi kaydıyla.*
11. Çek, senetler alınmış. Bunları teminat olarak mı aldınız?
Bu senetleri hizmet bedeli olarak para yerine aldım. Sektörde genellikle para yerine senet geçer. 2002 yılında bırakmak için toplantıya çağırdım. 6 aylık senetleri hazırlayıp verdiler. Bu illegal bir yapı değil. Bir ara bırakayım dedim. Bırakmamam için 6 aylık evrak verdiler. Bir kısmını bıraktım. Bulunan evraklar iade edilmesi için elemanlarıma verdiğim evraklardı.
12. Altındağ ve Keçiören'de böyle bir organizasyonu yapmanız önerildi mi?
Mamak'tan böyle bir teklif geldi. Yusuf Bey'de vardı. Ben kabul etmedim.
- 830 *Altındağ'dan da öneri geldi. Ben kabul etmedim. Ben herkese bu işi resmi yapması için suç duyurusunda bulundum. Hiçbir resmi işlem yapılmadı. Ben ceza evine girdim.*
13. Orhan Yaralı?
Bunun tek bir çıkış noktası vardır. Meslek odası kanalıyla bu işi yapalım dedim. Şimdi benim sözüme geldiler. Orhan Yaralı bu yapılanmayı kabul etmediği için Ankara Fırıncılar Odasının başına geçip yapmaya çalıştım.
14. Fırıncılar Odası ile bu işi yapsaydınız para alamayacaktınız? Bu sizin aleyhinize değil mi?
Evet ama önemli olan ekmek yemek. Sektörü büyütmek istiyorum. Odanın başına geçtiğimde her bölgede bir kişinin önderliğini bitiririm.
- 840 15. Sizin asıl şikayet noktanız diğer insanların bu işi resmi olarak yapmaması mıydı?
Bu işin ahlaki ve hukuki alt yapısını oluşturmak istiyorum. Ben kanayan bir yarayı onarmaya çalışıyorum.
16. Organizasyona giren ve girmeyen fırınları belirtir misiniz?
Giren ve girmeyen fırınları daha sonra bildireceğiz. 8 ayda bir, bir kaos oluşturuyor. Sonra küçük ekmek fırınlarını büyük fırınlar alıyor.
- 850 *Uygulamadaki sorunlar, Fırıncılar ekmek fiyatını tavsiye ediyor, il sağlık müdürleri var hıfzısıhha var. Bunlar yetersiz kalıyor. Fırıncılar da kendi aralarında anlaşmak zorunda kalıyorlar. Kendi içinde bir denetim mekanizması kuruyorlar. Ekmeğin fiyat marjı olması gerekiyor. Minimum ve maksimum fiyatın belirlenmesi. Fırıncılar birlik oluşturmuş ve vekaleten Diren Organizasyon bu fırınlar adına şikayetleri yapıyor. Gereken resmi yerlere başvuruyu Diren Org. yapıyor. İş takibi yapıyoruz. Sektörün özel işlerini yapıyoruz. Yaptırımımız yok. En kötü ihtimalle savcılığa şikayet ediyoruz.*

17. Fırınlardan çek senet alıp uymayanları mahkemeye verelim denildi mi?
Evet ama ben kabul etmedim. Hiç uymayan oldu. Ama ikna yeteneğimizi kullandık. Sektörü çok iyi tanıyorum. En büyük tehdit ben bu işi bırakırımdı. Nihayetinde de bıraktım. Yenimahalle'de 2001 aralık ayında bıraktım. 4 tanesi iflas etti. İllegal yapılar hala daha devam etti. İllegal yapı, sözleşme olmayan yapıdır.

860

18. Sizin bölgenizde sizin adınıza, bilginiz olmadan birileri gidip bir fırını sıkıştırmış olabilir mi?
Zannetmiyorum. Bana sektörden çıkmam için para önerildi. 2001 Kasım ayında 2 milyar lira önerildi. Diğer bölgedeki yöneticiler tarafından. Gürsel Alnıaçık ile Mahmut Zemheri arasındaki kavganın Diren Org. ile hiçbir ilgisi yok. Ben bıraktım bu işi. 1 ayda çok fazla kavga oldu. Bu kavga da bu sırada oldu. Bu kavgayı sonuçlandırınca her iki taraf da bana tekrardan bu işi yapmayı önerdi. Beni istemeyen diğer bölgenin fırıncıları bu işi bırakmam yönünde baskı yaptılar. Her şeyi isteyen fırıncılardı. Anlaşmayı bozan da fırıncılardı. Kendi aranızdaki sözleşmeye kendiniz uymuyorsunuz. Ben bırakmak istiyordum. 2003'ün Mart ayına kadar bırakma dediler. Bıraktıktan sonra bazılarının benim adımı kullanarak anlaşmalar imzaladığını gördüm. Bunun için resmi yazımı yazdım Sincan'a.

870

Fiili olarak DGM soruşturmasından sonra bu işlerle uğraşmayı bıraktım. Gerek temsilcisi olduğum Diren Org. Ltd. Şti. gerekse şahsım adına açılan soruşturmaya karşı yazılı belgelerimi ve evraklarımı daha sonra sunacağım...."

880

5.12.2003 tarihinde Rekabet Kurumu toplantı salonunda Diren Organizasyon Ltd. Şirketinin yöneticisi Naci Kutanis ve vekili Hasan Erdoğan ile yapılan görüşmede aşağıdaki bilgilere ulaşılmıştır:

" ...

19. Çankaya marketinde imza var ama isim yok. Kimin imzaladığını ya da kiminle görüşme yaptığınızı hatırlıyor musunuz?

Çankaya marketin personeli ile görüşülmüştür. Bu anlaşma fırınlar ile marketler arasında birbirine karşı bir taahhüt içermektedir. Dürüstçe bir söz vermedir. Karşılıklı anlayış vardır. İmzası olan da olmayan da bunu kabul etti. Çeşitli bölgelere gittik. Pursaklar ve Çankaya dahil. Aslında herkesi serbest bıraktık bağılayıcılığı yoktu.

890

20. Tansaş adına Horon Gıda diye imza atılmış. Tansaş ile görüşmeniz veya anlaşmanız oldu mu? Horon Gıda ile görüşme veya anlaşmanızdan Tansaş'ın haberi var mıydı?

Horon Gıda, Tansaş'ın ekmek ve unlu mamullerini pazarlamaktadır. Tansaş'ın genel merkeziyle görüştük. Yöneticilerle gittim görüştüm. Mutabık olduk. Horon Gıda da kabul etti.

21. Gimsa ile görüşme yaptınız mı? Gimsa adına imza atan kişinin Köroğlu fırını adına çalıştığını biliyor muydunuz? O dönemde Köroğlu'nun bulunmadığı diğer Gimsa şubeleri ile görüşmeniz oldu mu?

900

Köroğlu'nun kendi ekmek fabrikası var. Anlaşmaların dışındadır. Tezgahta satar. Sözleşme yapmadı. Ben Gimsa'nın yönetimiyle görüştüm. 6 ay ya da 1 yıl sonra Gimsa ile Köroğlu anlaşma yapıyor. Görüşmemizi Gimsa'yla yaptık. Devamında Köroğlu'yla devam ettik. İlk anlaşmada Köroğlu yoktu. Sonradan

girdi. Gimsa'nın beni tanımadığını söylemelerinden başka bir çareleri yoktur. Biz onlarla görüştük bilgi alışverişimiz oldu.

22. Yimpaş ile anlaşmanız nasıl gerçekleşti?

Yimpaş'a hukuki bir tehdidimiz oldu. Bu İl Sağlık Müdürlüğü'ne verilen yazı gibidir. Ekmekte damping yapma haklarına sahip olmadıklarını söyledim. Gereken neyse yapılacak dedim. Bunun adı tehditse evet tehdit ettim. Tepkileri gelin burada toplantı yapın ve kararları kabul edeceğiz oldu. Uyum sağladılar. Büyük marketler müşteri çekebilmek için o dönem yasal ekmek fiyatının örneğin yarısına satmaya başladılar. Fırıncılar kendi aralarında bir anlaşmaya varmışlar. Ancak marketler onları tehdit etmekteydi. Naci Bey de fırıncıların vekili olarak onlara yasal yollara başvuracağını söyledi. Marketler de uzlaşalım diyorlar. Bunlar mevzuata aykırı olarak düşük gramajla ekmek satıyorlardı. Bu fırıncıları vuruyor. Biz nasıl yasal mevzuata uyuyorsak herkes uymalı. Yimpaş mihenk taşıını oluşturmaktadır. Hukuki olarak kazanacağımız belli olduktan sonra hepsi de buna uydu. Bir kere Yimpaş onların salonuna toplanalım dedi (diğer marketlerle beraber). Ama bir kere siz tamam diyorsanız diğerleri de buna uyarlar. Yimpaş'ın isteği üzerine o sözleşmeler yapıldı.

23. Makromarket'te kiminle görüştünüz. Anlaşmayı kiminle yaptığınızı hatırlıyor musunuz?

Bütün hipermarketlerin yöneticileri ile konuştum. Mağaza yöneticileri ile de görüştüm.

24. Endi'de kiminle görüşme yaptığınızı hatırlıyor musunuz?

Endi'den Sema Okumuş (Fiba Holding'ten) ile telefonda konuştum. (Gima'yi da temsil ediyor)

Çelikler, Şenkaya, Fiba, Soykan, Tempo, Contour ve Gima'nın yetkilileri ile görüşülmüştür. Ancak imza aşamasında imzalar eksik kalmıştır. Zaten bizim açımızdan imzalarının olup olmaması önemli değildi.

25. Ulusoy Kardeşler Ekmek fırını diye bir fırın hatırlıyor musunuz?

Böyle bir fırın var. Ama kapandı. Ödemesi ve sözleşmesi var.

26. Bazı fırınlar imzaladıkları sözleşmelerin başlangıçta boş olduğunu daha sonra içinin doldurulduğunu söylüyorlar. Doğru mu? Boş kağıtlara mı imza atıldılar?

Hiç kimse boş bir şeyi imzalamaz. Böyle bir şey yok.

27. Bazı fırınlara ait sözleşme yok ama fon ödemesi veya senet var. Bir fırınla yazılı veya sözlü herhangi bir anlaşma yapmadan fon ödemesi veya senet aldınız mı?

Anlaşma olmayan, danışmanlık sözleşmesi olmayan hiçbir fatura kesmedim. Faturasının bende olması anlaşmayı kabul ettiklerinin ispatıdır. Herhangi bir belgede ismi olmayan fırınların faturası varsa anlaşmaya uymuştur. 52 tane fırıncı vardı. Yenimahalle'yi fesh ettim. Geriye Sincan'daki 28 tanesi kaldı. Gönderilen belgelerde ismi yer alan bütün fırınların kararlara uydukları söylenebilir. Ekonomik olarak çıkarları oldukları için bu anlaşmalara uydular. Bizimle sözleşmesi olmayan fırınlar Köroğlu Ekmek Fabrikası (Burada Gimsa kendisi imzalamıştır. Köroğlu'nun imzası ben de atayım türünden bir imzadır.), Kutsal Ekmek Fabrikası ve Paşaoğlu Ekmek Fabrikası (Bu fırın sözleşmeden sonra açıldı ve dahil olmadı), Yepaş Ekmek Fabrikası 1 sene sonra açıldı ve

dahil oldu. Çölsan veya Çoloğlu daha sonra kuruldu. Huzur bize hiç katılmadı. Yeşilçimen 10 senedir yok. Kaplanlar yok.

28. Belgelerde Özenler fırını diye bir fırının ismi var ama öyle bir fırın tespit edilemedi. Bu konuda bilginiz var mı?

Büyük ihtimalle Özevler fırınıdır. Ancak bir sözleşmemiz yok.

29. Fırıncılarla yapılan toplantılar nerede oluyordu?

Yenimahalle bölge fırınlarıyla İvedik Caddesinde No:203/1 (Diren Org. Merkezinde) toplandık.

30. Bazı fırınların imzalamama amacı un satın alımı mıydı?

960 *Benimle hiç kimse un almak için anlaşma yapmadı. Un ticareti ile alakam yoktur.*

31. Kardelen fırını tek taraflı olarak protokolü feshetti mi?

Doğru olabilir. Ben zaten feshetmiştim. 2001'de feshettim. Onun feshetmesine gerek kalmadı.

32. Emkan'ın ayrılış nedeni nedir?

Birleşme yaptılar. Kendi fırınlarını kapattılar. Dolayısıyla otomatikman fesh oldu.

33. Huzur fırını Sincan bölgesinde ekmek satabilmek için mi organizasyon içinde yer aldı?

970 *Hayır yer almadı*

34. Kutsal fırını bu organizasyonda yer aldı mı?

Hayır katılmadı. Hipermarketler düzelecek dediğimiz zaman oraya imza attı.

35. Merkez fırını adına Rıza Avcı imzalamış. Yetkisi var mıydı? Niye bu kişi?

Benim bildiğim esas sahibi Rıza Avcı. Ama çocukları yönetiyor.

36. Gül fırını adına şirket ortağı Ali Demirel imzalamış. Uymamışlar doğru mu?

Ali Bey veya Cevdet Bey toplantılara gelirdi. Her ikisi de yetkili. Danışmanlık sözleşmesini imzaladılar.

37. Güzel İspir fırını adına kim imzaladı?

Kesinlikle kendileri imzaladı.

980 38. Yedigöl adına kim imzaladı?

Yedigöl ile anlaşma yapılmadı. Kararlara uymadı. Ödemeye uymadı. Bazı kararlarda imzası var. Esas sahibi toplantılara gelmedi. Temsilen toplantılara adam gönderiyorlardı. Yeğeni veya ortağı geliyordu.

Toplantıyı 2001 Ocak'ta yaptık. 2 ay sonra belli bir seviyeye geldik. En büyük problem Yimpaş'tı. Ne yapalım dedik. Bunlar hukuksuz olduklarından bunlara yazı göndererek kendilerine karşı dava açacağımızı söyledik. Savcıya müracaat etmeden kendilerini aradık. Onlara "Biz başvurmak zorundayız" dedim. "biz de ticaretle uğraşıyoruz dedim". "Siz yönetmeliklerin dışında olduğunuz için ben bu başvuruyu yapacağım" dedim. Ertesi gün "tamam" dediler. "Diğer hipermarketler de uyacaksa biz de uyacağız" dediler. Yönetmeliklere uymalarını istedik. Bazılarının üretimlerini durduracak başvuruları yaptık. Birkaç tanesinin fabrikaları kapandı.

990 *Firmalar kendileri fiyatı belirler. Taşeron fiyatı belirleyemez. Horon Gıda Tansaş'ın fiyatını belirleyemez. Önemli olan Köroğlu'nun değil Gimsa'nın fiyatını aşağı çekmemesi. Ekmeği nereden alırsa alsın istediği fiyata satabilir. Ama bu bizim fırıncıları zor durumda bırakıyor. Maliyetinin altına satıyorlar. Biz de bu fiyatın odanın fiyatına çıkmasını sağlıyoruz. Bizim için kimin imzaladığı önemli değil. Önemli olan satış fiyatı. Rakiplerine güvenmesi lazım.*

- 1000 *Satış fiyatı açısından taşeronların hiçbir rolü yok. Firmalar uyum sağladılar hatta iyi de sağladılar. Problemler olduğu zaman gittik ricalarda bulunduk. Genelde riayet ettiler. Uymayanları daha sonra uyardık. Canerler defalarca düşündü ama yükselttiler. Hipermarketlere de yazılar yazdık. Pazar tek bir bölge değil. Fakat 28 tane fırıncı pazarı ele geçirme amacıyla değildir. Naci Bey'e vekalet veriyorlar. Her türlü başvuruları vekaleten yapıyor. Tek kaygımız fiyat değil. Bu fırınlar Sincan'daki ekmeğin sadece %15'ini üretiyor. %50-60'ını halk ekmek üretiyor. Sincan'da üretilen sadece Sincan'da satılmıyor. Ankara'nın başka yerlerinden Sincan'a da ekmek geliyor. Dışarıdan getirip istediği fiyata satıyorlar. 28 fırın ayakta kalalım batmayalım diye anlaşma yapmışlar. Sattığı zaman büyük fırınlar pazarı kapatıyorlar.*
- 1010 *Kapanmaması için aylık bir para ödeniyor. Buhara'ya yardımcı olduk. Aylık 1 milyar verdik. Yavaş yavaş toparlanmaya başladı. Çölsan da bunu yaptı. Bayiler verildi.*
39. *Niye tezgah dışında satmayın diyorsunuz?*
Araç lazım tezgah dışında satmak için. Geçmiş dönemdeki haksız rekabetten gelen bir sonuç var. Tezgah dışında çok ucuza satarsa hem bizi hem de kendini batıracak. Bu yüzden istenmiyor.
40. *Fırıncıları birleştirmeye çalıştınız mı?*
Keşke yapabilseydik. Benim sektörden ayrılma sebebim bir araya gelememeleridir. Sağlıklı bir yapılanma yoktu. Böyle olsaydı bu sorunlar yaşanmazdı. Belediye fırınları satın aldılar ama bu fırınları alma nedenleri belediye fırınlarını kendilerine rakip olarak görmeleriydi. Oda'nın sağlıklı yapılanması yoktu. Bu yüzden illegal yapılanma ortaya çıkıyordu. Ben de bu nedenle fırınımı kapattım. Bu illegal yapılanmalar başındakinin çıkarını korumaya çalışıyordu. Ben bunu önlemek istiyordum. Naci Kutunis fırıncılar arasındaki bu illegal yapılanmayı ortadan kaldırmak için aracı atandı. Bu fırıncıları barıştırmak istedim. Sağlıklı çalıştığımız için Yenimahalle ve Altındağ fırıncıları geldiler bize de yardımcı olun dediler. Oda zaten fiyat belirliyordu. Ben fiyatları belirlemiyorum. Ben belirlenen fiyata uyulması yönünde çalışıyordum. Devletin kaybı olan vergi vermeyen fırınları, kaçak işçi çalıştıranları tespit ediyordum. Esnaf odasından tarife alınması yanlış. Çankaya'da Mehmet Doğan, Keçiören Orhan Yaralı, Yenimahalle'de Şakir Ulusoy, Sincan'da Alnıaçık (2000 yılına kadar) böyle beş altı bölge var. Burada illegal bir düzen kurarlar. Sonra da kendileri bozarlar. Küçülen fırınları da satın alıyorlar. Güçlenmeye başlayan fırınları görünce fiyatla tekrar oynayıp kaos yaratıyorlar. Tek çözüm taban üretim maliyetinin sağlıklı bir oda tarafından belirlenmesidir.
- 1020 *Belediye bedava ekmek dağıtıyor halbuki Anayasa'ya aykırıdır. Burada anayasaya aykırılık var. Belediye başkanları ekmeği seçim için ücretsiz veya düşük fiyatla dağıtıyor. Siyasilerin oy konusu oldu.*
- 1030 *Mustafa Cesur (Çınar Ekmek Fabrikası)*
Bayram Aktürk (Huzur Ekmek Fabrikası, Sincan'da olan)
Yunus Çürük Dostlar Gıda'nın sahibi
Doğu fırını Pehlivanoğlu fırınıdır.
Üretim yapmayanlara üretim yapınca kadar para kazanmaları için pazar verildi. Buhara ve Çölsan ekmek üretimi yapacaklarını söylediler: Toplandık herkese bir iki bayi verdik. Ben aracılık yaptım. Ekmeği yeterli üretmediği
- 1040

zaman fırıncı arkadaşlara fon adı altında yardım yaptık. Küçük fırınların da ayakta kalmasını istiyorlar. Bunlar dayanamıyor ve batıyor. Büyük ekmek kapasitesi olan fırınlar gerektiğinde ekmek fiyatını %50 kadar düşürüp satabiliyorlar.

1050

41. Büyükler küçüklerin kapanmasını istemiyor. Diğer fırıncılar bunların kapanmamasını neden istiyorlar?

Dayanışma ve birliktelik gereği kapanmamasını istiyorlar.”

Aynı görüşmede Avukat Hasan Erdoğan müvekkili Diren Organizasyon Ltd. adına aşağıdaki beyanlarda bulunmuştur:

“Herşeyden önce belirtmek gerekir ki, müvekkil şirket ekmek üretim ve pazarlama sürecinin hiçbir aşamasında faaliyet göstermemektedir. Gerek ham madde (Un vs.) gerekse mamul mal (ekmek) üretim ya da satışı mevcut değildir. Müvekkil şirket Sincan ve Yenimahalle bölgesinde faaliyet gösteren bir takım fırıncıların vermiş oldukları vekaletnameler ve dosyanıza sunulan sözleşmelerle ekmek üreticileri arasında çıkabilecek sorunların çözümünde hakemlik, danışmanlık ve vekaleten Kamu kurumlarına iş takibi işlemlerini yapabilmek için yetkilendirilmiştir. Bu konu gerek şirket ana sözleşmesinde gerekse Ticaret Sicil Gazetesinde yer alan şirketin faaliyetleri arasında yer almıştır. Bu konularda müvekkil şirket temsilcisinin ifadeleri de değerlendirilerek ileride daha detaylı yazılı savunmalarda bulunacağız.”

1060

I.3.2. Alnıaçık Ltd. Şti.

1070

Şirket ortağı Salim Alnıaçık tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“Alnıaçık Ltd. Şti. Diren Organizasyon ile fırıncılar arasındaki anlaşmazlıkların çözülmesi amacıyla bir sözleşme imzalamıştır. Ekmek başına fon ödemesi yapılmamış, Naci Kutanis'e verilmek üzere aylık bazda para toplanmasına katılmıştır. Alkanlar, Uğur ve Aykurt fırınlarının kapanmış olmasıyla Diren Organizasyonun ilişkisi yoktur, adı geçen fırınlar iflas sonucu kapanmışlardır.”

I.3.3. Can Kardeşler Ltd. Şti.

1080

Şirket ortakları Hüseyin Can, Ahmet Bayram ve Vedat Öztürk tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“Naci Kutanis ile hakemlik sözleşmesi imzaladık. Burada amaç maya, un, tuz ve özelleştirme konularında yardımcı olmaktı. 2-3 ay sürdü, sonrasında başarısız oldu. Ekmek başına fon vs. ödemedim....”

I.3.4. Çağdaş Francala Ltd. Şti

1090

Şirket ortağı Avni Özgür tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“... Fırınlar arasında yaşanan gerilimleri ve ruhsatsız çalışan fırınları engellemek amacıyla fırınlar arasında bir protokol imzalayarak Naci Kutanis'i hakem tayin ettik. Sattığımız her ekmek için Naci Kutanis'in kurmuş olduğu şirkete (Diren'e) 1000 TL. fon ödeniyordu. ...”

I.3.5. Çınar Ekmek Fabrikası

Sahibi Mustafa Cesur tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1100 *“4 aylık süre zarfında böyle bir oluşum içinde yer aldım. Ancak 4 ay sonra tek taraflı fesh ettim. Bu oluşumun amacı unu ve mayayı toplu olarak daha ucuza almaktı. ...Naci Kutanis'in hakem tayin edilmesine ilişkin bilgim yok. ...”*

I.3.6. Dervişoğlu Ekmek Fabrikası

Murat Ünal (Aynı zamanda Örnek Francala Ltd. Şti.'nin sahibi), Hasan Paşa Dervişoğlu ve Şakir Ulusoy tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1110 *“Naci Kutanis'i eski fırıncı olarak tanırım. Ekmeğin bir dönem Halk Ekmeğinin fiyatının altına düşmesi sonucunda fırıncılara mesleki danışmanlık hizmeti vermesi amacıyla Naci Kutanis danışmanlık hizmeti verdi. Biz de bir dönem bu hizmeti satın aldık. Bizim imzaladığımız anlaşma metninin altında kapatılacak - açık kalacak fırınlara ilişkin bir hüküm yoktu. Ekmek başına fon, senet, çek vs. ödemedim.... Naci Kutanis ile yapılan anlaşmanın amacı piyasada maliyetinin altında fiyatla ekmek satan fırıncıları tespit etmek amacıyla, kendisi anlaşma hazırlayarak bize ve diğer fırınlara getirdi....”*

I.3.7. Dostlar Ltd. Şti.

Şirket ortağı Mustafa Karaot tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1120 *“Bu şirketi resmi olarak 22.05.2003 tarihinde Yunus Çürük, İzzettin Akşit, Salim Doğan, Ahmet Demir adlı şahıslardan devraldım. Danışmanlık sözleşmesi protokol, hakemlik sözleşmesi, centilmenlik anlaşması türü herhangi bir belge imzalamadım. Şimdiye kadar fırıncılar arasında yapılan tek bir toplantıya katıldım. Bu toplantıda Rekabet Kurumunun açtığı soruşturmaya yönelik savunmaya ve avukat tutulmasına ilişkin konular konuşuldu. ...”*

Ayrıca yerinde incelemede devre ilişkin belgeler ve 13.3.2003 tarihli Diren Org.'nun fesih bildirimini konulu yazısı alınmıştır.

I.3.8. Emkan Ltd. Şti.

1130 Şirket ortağı Ersin Sağsöz tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“Yeşilçimen Ekmek Fabrikası şirketleşme sonucu takriben 1995 yılında Emkan Gıda San.'ye dönüştürülmüştür. Naci Kutanis tarafından bizim adresimize danışmanlık sözleşmesi getirildi, biz imzaladık. Ancak fırını kapattığımızdan buna uymadık. ...”

I.3.9. Esengül Ltd. Şti.

Şirket ortağı Kenan Beştaş tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1140 *“... şirketi 1.6.2002 tarihinde devraldım. Bu sebeple benim bu süreçle hiçbir ilgim yoktur. Şirketin benden önceki sahipleri bu türden bir oluşuma konu olmuştur.”*

I.3.10. Gözde Ltd. Şti.

Şirket ortağı Mehmet Demir tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1150 *“...Naci Kutanis ve fırıncılar arasında bir centilmenlik anlaşması imzalandı. Bu anlaşmanın amacı fırıncılar ve bayiler arasında alacak verecek meseleleri nedeniyle çıkan anlaşmazlıkları önlemektir. Anlaşma çerçevesinde, önce Naci Kutanis’e senetler verdik, daha sonra anlaşma süresi olan 1 yıl boyunca, kendisine aylık 100.000.000 TL. ödedik ve senetleri geri aldık. Biz istediğimiz her bayiyle çalıştık. Herhangi bir engelle karşılaşmadık. Ankara fırıncılar odasının belirlediği fiyatları uyguladık. Bakkalara verdiğimiz komisyon oranları ise bakkaldan bakkala değişiklik gösteriyor.”*

I.3.11. Gül Ekmek Fabrikası

Şirket ortağı Cevdet Kılıç tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1160 *“Bizim şirketimiz adi ortaklık niteliğindedir. Ali Demirel benim ortağımdır. Biz anlaşmaya uymadık. Belirlenen fiyatın altına satmamıza rağmen herhangi bir baskıyla karşılaşmadık. Herhangi bir anlaşmaya imza attığımızı hatırlamıyorum. Ben veya ortağım herhangi bir anlaşmaya imza atmış olsak dahi o anlaşmanın şartlarını yerine getirmediğimiz. Düşük fiyattan birçok bölgeye ekmeğe sattık. Ulus, Yenimahalle ve Batıkent’e geçmiş yıllarda olduğu gibi ekmeğe satıyoruz. Kimseye herhangi bir fon ödemesi yapmadık. Naci Kutanis’e çek veya senet vermedik. Zorla kapattırıldığı söylenen fırınlara herhangi bir baskı yapılmadı. Ticari hayata tutunamadıkları için kapandılar. İsterlerse şu anda tekrar açabilirler. Biz bazı kapanan fırınlara kendi isteğimizle maddi yardımda bulunduk. Kimseye ürettiği ekmeği kısıtlaması konusunda baskı yapılmadı. Biz düşük fiyattan ekmeğe sattığımız için şikayet edildik.”*

I.3.12. Hacıhasanoğlu Ltd Şti.

Şirket ortağı Sıtkı Bilici tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1170 *“2000 yılı içerisinde fırınlar arasındaki haksız rekabetin önlenmesi ve daha önce fırın işletenler arasında meydana gelen bazı olayların tekrarlanmaması için Diren şirketi ile hakemlik sözleşmesi imzaladık. Bu şirkete herhangi bir şekilde düzenli olarak bir fon adı altında para ödemedik. Sadece aldığımız hizmetlerin karşılığı olarak, fatura karşılığında para ödüydük. ...”*

I.3.13. Hasat 2 Ekmek Fırını

1180

Şirket ortağı Hüseyin Duygu tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“Hakemlik anlaşmalarında imzam var. Amaç ruhsatsız fırınları engellemek için organizasyon yaptık. Ekmeğe başına fon ödemedim. Niyet ucuz satan fırınlara para vererek zararlarını tazmin ederek ekmeği piyasa fiyatında sattırmaktı amacına ulaşmadı...”

I.3.14. Huzur Ekmek Fabrikası

1190 24.10.2003 tarihinde Atatürk Mah. Cumhuriyet Bulvarı No:9/F Yenikent adresinde yapılan yerinde incelemede şirket sahibi Bayram Aktürk ile görüşülemediği birlikte

kendisi ile 28.10.2003 tarihinde Rekabet Kurumu'nda bir görüşme yapılmış ve aşağıdaki bilgiler alınmıştır:

"Naci Kutanis'i tanırım kendisiyle hakemlik sözleşmesi imzaladım. Fatura karşılığında para ödedim. Senet verdim. Senetlerin bir kısmını geri aldım. Naci Kutanis fırıncılar arasında birliği sağlamak için gelmişti. Kendi isteğimle sözleşmeyi imzaladım. ... Eğer Naci Kutanis'le sözleşme yapmasaydım Sincan'da ekmek satışı yapamazdım, çünkü oradaki fırıncılar benimle rekabete girerdi. Sincan bölgesine ekmek verebilmek için bu tür anlaşmalara girdim ..."

1200 **I.3.15. Kardelen Ltd. Şti.**

Şirket ortağı Engin Sağsöz tarafından şunlar ifade edilmiştir:

"Haksız rekabeti önlemek amacıyla, 15-20 kişilik bir grup olarak protokol yaptık. Ancak bu protokole biz fiilen uymadık. Yukarıda bahsedilen protokolü imzaladık ancak tek taraflı fesh ettik. Bu sözleşmeyi fırıncılarla yapılan toplantıda imzaladık. ..."

I.3.16. Karşıyaka Ltd. Şti.

1210 Şirket Ortağı Vedat Öztürk tarafından şunlar ifade edilmiştir:

"Biz Can Kardeşler, Özevler ve Emkan olarak 2001 yılının nisan ayında birleştik. Şikayet konusu olaylar başladığında henüz birleşmemiştik. Naci Kutanis arabuluculuk ve hakemlik yapacaktı ancak başarısız oldu, bıraktı. Bu şahıs düşük fiyatla satana müdahale etmedi. Biz anılan protokole mağdur durumda olduğumuz, sıkıntımıza bir çare olabilir düşüncesiyle imza attık. Amacımız kendimizi ve karşı tarafı mağdur etmemek düşüncesiyle bu organizasyona katılmaktı. ... Herhangi bir çek/senet vermedik. Ödeme yapılıp yapılmadığını hatırlamıyoruz. Anlaşmaya uymadığı için kapattırılan fırın yoktur. Fon ödemesi yoluyla da bir fırının kısa sürelerle kapatılması mümkün olmadı. Naci Kutanis kendi kendine ortaya çıktı. ..."

1220 *24.1.2001 tarihli hakemlik sözleşmesini Karşıyaka Unlu Mam. adına Nazmi Öztürk'ün imzaladığını öğrendim. Ancak bu kişinin şirketle herhangi bir ortaklığı olmadığı gibi temsil yetkisi de yoktur. Biz Orhan Yaralı'ya Halk Ekmek'in özelleştirilmesi için senet verdik. ... Bölge paylaşımı olmadı. Yenimahalle, Batıkent, Çankaya, Mamak, Şentepe, Keçiören, Sincan'a 2001 yılında olduğu gibi şimdi de ekmek götürüyoruz. Günümüzde ve 2001 yılında da ucuz ekmek satıldı."*

I.3.17. Ket-Zem Ltd. Şti.

1230 Ali Ketenci (Müdür) ve Mehmet Ketenci (Şirket ortağı) tarafından şunlar ifade edilmiştir:

"Danışmanlık sözleşmesi Mehmet Ketenci tarafından imzalanmıştır. Bunun dışında hatırladığımız kadarıyla herhangi bir protokola da sözleşmeye de imza atmadık. Naci Kutanis'e herhangi bir vekalet vermedik. Ayrıca bu kişi ile ilişkilerimiz son derece sınırlıdır. Kendisi bazen fırın sahiplerini toplantıya çağırırdı. Ancak kendisi herhangi bir sorunumuzun çözümünde bize yardımcı olmadı. Bazı fırıncılar un fiyatına ekmek satıyor ve zarar ettiklerini çok sonra anlıyorlar. Soruşturma konusu yapılan toplantılar ekmeğin alınan tarife fiyatından daha düşük fiyata satılmasını önlemek amacıyla yapılmıştır. Ancak herhangi bir baskı ya da zorlama söz konusu"

1240 *olmadı. Naci Kutanis de söz konusu amaca yönelik çalıştı. Kendisine bu hizmetin karşılığında senetler verilmiştir. Kapatılan fırınlar hakkında bilgimiz yoktur. Buna ek olarak, Kooperatifin (Ankara Temin Tevzi Koop.) merkezinde zaman zaman Ankara geneli için zaman zaman da bölgesel toplantılar yapılmaktadır. Bu toplantılarda genellikle fiyat konuşulur ancak bir karara varılamaz. Sonra Oda'nın belirlediği fiyat geçerli olur."*

Ayrıca yapılan yerinde incelemede fon ödemesine ilişkin belgeler tespit edilmiştir.

I.3.18. Kutsal Ltd. Şti.

Şirket ortağı Uran Yazıcı tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1250 *"Sincan bölgesinde bir dönem çok yoğun rekabet yaşandı. Bunun sonunda haksız rekabeti engellemek amacıyla Şaşmaz'da fırını olan Naci Kutanis bölgede koordinasyonu sağlamak için bir organizasyon kurdu. Bu oluşumun içerisinde yer almamız için bize de teklifte bulundular. Ancak ben kabul etmedim ve protokoller veya hakemlik anlaşması adı altında bir anlaşma imzalamadım. ... Naci Kutanis fırınlardan bazısından fon adı altına para, çek veya senet toplamakta idi. Bildiğim kadarıyla bu toplanan fondan, Karadeniz Unlu Mamullerin kapatılması karşılığında fırın sahibine para ödenmiştir..."*

I.3.19. Yeni Kuzu Ltd. Şti.

1260

Şirket ortağı Hasan Ege tarafından şunlar ifade edilmiştir:

"2001 yılında Diren Organizasyon ile ekmek üreticileri arasında kızışan rekabet sonucu ortaya çıkan olayların etkisiyle dayanışmayı oluşturmak amacıyla 1 senelik sözleşme imzalanmıştır. ...Naci Kutanis'in bayilerin paylaşılmasında herhangi bir söz sahibi olduğu söylenemez. Bu kişiyle yapılan sözleşmedeki fiyata ilişkin düzenleme, nihai tüketiciye ekmeğin odanın belirlediği seviyeden satılmasını sağlamak amacındadır. Bununla birlikte üreticinin bayilere ekmek veriş fiyatı değişebilmektedir."

1270

I.3.20. Mehmetler Ltd. Şti.

Şirket ortağı Şakir Ulusoy (Aynı zamanda Dervişoğlu Fırını'na ait tutanağın altında imzası bulunmakta) tarafından şunlar ifade edilmiştir:

"Mehmetler Gıda İnş. Ltd. Şti. ve Ulusoy Kardeşler Ekmek Fabrikası aynı şirket olup 1998 yılında Ulusoy Ekmek Fabrikası, Mehmetler Gıda olarak değiştirilmiştir. Eski ismi nedeniyle fırıncılar arasında hala Ulusoy Ekmek fabrikası olarak nitelendirilmektedir."

I.3.21. Merkez Ltd. Şti.

1280

Şirket ortağı Rıza Avcı tarafından şunlar ifade edilmiştir :

" Şirket ortağı olan fakat temsil yetkisi bulunmayan Rifat Avcı tarafından hakemlik sözleşmeleri imzalanmıştır. Kendisi bunu niye imzaladığını bilmiyor. Benim bu olay hakkında polise intikal ettiğinde haberim oldu. Bize düşük fiyatla satılıyor veya başka bölgelere gidiliyor diye herhangi bir baskıda bulunulmadı. Naci Kutanis'e

herhangi bir ödeme yapmadık. Çek senet vermedik. Ekmek başına da fon ödemedik. Çankaya, Altındağ, Keçiören, Yenimahalle'ye ürün satıyoruz.”

I.3.22. Mis Ltd. Şti.

1290

Şirket ortağı İbrahim Gündüz tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“... Bu şirketin Yepaş A.Ş.'de de hissesi bulunmaktadır.

Protokol danışmanlık sözleşmesi, hakem sözleşmesi türü herhangi bir belge imzalamadık. Bu konuda bilgimiz de yok. Sincan'da ruhsatsız fırınlar vardı. Bunlar bir ara kapandı. Sonra yeni ruhsat alıp açılma imkanları oldu. Bu durum fırıncılar arasında rekabet yarattı. Kavgalar çıktı. Vurulan kişiler oldu. Bu olayların üzerine herkes bir araya geldi. Bu süreçte Naci Kutanis bize danışmanlık yaptı. “fiyat rekabeti yaparsanız benim gibi siz de batarsınız” dedi. Fırıncıların yaptıkları toplantılara genelde Süleyman Sezer katılıyor. ...”

1300

I.3.23. Nazar Francala Unlu Gıda Mam. İnş. San Tic. Ltd. Şti.

Şirket ortağı Mustafa Yalçın tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“Nazar Ltd. Şti. Naci Kutanis'e ait Diren Organizasyon ile hakemlik sözleşmesi imzalanmıştır. Bu sözleşmenin imzalanmasının sebebi Fırıncılar Odası tarafından belirlenmiş olan azami fiyatın korunması ve bu fiyatın altına düşülmemesini sağlamaktır....”

I.3.24. Oba Ltd. Şti.

1310

Şirket ortağı Mehmet Malkoç tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“...Danışmanlık, hakemlik sözleşmesi, centilmenlik anlaşması türü bir anlaşma imzaladık. Bu anlaşmanın amacı fırıncılar arasındaki kırgınlıkların giderilmesi, fırıncıların barıştırılması idi. Tekel yaratmak ya da rekabet karşıtı bir amaçla bu anlaşmayı imzalamadık. Tahminen 1999 yılında bu anlaşmayı imzaladık. Fırıncıların üretim kapasitelerine göre fon ödemesi adı altında bir ödeme yapıldı. ... Bu ödemenin amacı kodeksle ilgili sorunların giderilmesi, Halk Ekmek'e haksız rekabet davası açılması gibi konularla ilgiliydi. Naci Kutanis'e ya da Diren Organizasyon'a hiçbir ödemede bulunmadık....”

1320

I.3.25. Osmanoğulları Gıda İnş. Oto Akaryakıt Dayanıklı Tük. Mal. Ltd. Şti.

Şirket ortağı Sıddık Yeğin tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“ Sincan hariç her yere 2001 yılı dahil olmak üzere ekmek satıyoruz. Naci Kutanis fırıncılar arasındaki anlaşmazlıkları çözmek için kendi kendine 2001 yılında bir danışmanlık şirketi kurdu. Senetleri danışmanlık hizmeti için verdik. Bu senetler daha sonra durumu kötü olan fırınlara verdik. Bu oluşum 3-4 ay devam etti, sonra işler zorla yürümedi ve organizasyon dağıldı. O zaman bile farklı fiyatlarla her yere mal satabiliyorduk. Senetler durumu kötü olanlara yardım amacıyla da kullanıldı. ...

1330

Orhan Yaralı'ya Halk Ekmek'in özelleştirilmesi sürecinde senet verdik. Centilmenlik sözleşmesi kısa süre devam etti. Komisyon oranlarının belirlendiği ve anlaşmaya uymayan fırınların kapatıldığına dair iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.”

I.3.26. Örnek Francala Gıda İnş. Ev Büro Eşy. Tem. Giyim San.Tic. Ltd. Şti.

Şirket ortağı Murat Ünal aynı zamanda Dervişoğlu fırınının ortağı olduğundan orada ifadeleri alınmıştır. Murat Ünal tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1340 “Örnek Francala ve Şifa Francala aynı firmadır. Şu anki ismi Örnek Francala Ltd. Şti.’dir. Karşıyaka 3. cad. No:69 adresindedir ve hali hazırda kapalıdır. Bu şirketin diğer şubesi Aydınlikevler’de olup üretime devam etmektedir.”

I.3.27. Özkayalar Ltd. Şti.

Şirket ortağı Zinnur Kaya tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1350 “ Naci Kutanis herhangi bir öneride bulunmadı. Diğer fırıncı arkadaşlar bize gelip resmi bir organizasyon olduğunu, buna katılmamızı istediler. Ben de protokolü imzaladım ve yurtdışına gittim. 2-3 ay sonra döndüğümde bu organizasyonun sona erdiğini belirttiler. O süre zarfında da gelişmelerden haberim yoktu. Protokolü tam olarak incelemedim ama amaç fırıncılar arasındaki kıran kırana rekabeti önlemektir. Bölge paylaşımı yoktu. O zaman hangi bölgelere gidiyorsak şimdi de aynı bölgelere gidiyoruz (Yahyalar, Şentepe, Batıkent, Demetevler, Yuva Yolu, Organize Sanayi, Yakacık Köyü). Başka yerlere aracımız olmadığı için gidemiyoruz. Naci Kutanis’e verilmiş çek/senedimiz yok. Ancak kendi adıma da bir ödeme yapmadım. ... Zorla kapattırılan veya üretimi kısıtlanan fırın yoktur. Üretilen ekmek başına fon ödemedim.”

I.3.28. Pehlivanoğlu Ltd. Şti.

Şirket ortağı Aslan Pehlivan tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1360 “....Naci Kutanis’e centilmenlik anlaşması türü bir belge imzalayarak yetki verdik. Bu imzayı kardeşim Emre Pehlivan atmış. ...verilen bu yetkinin amacı bizim ruhsat yenileme işlemlerimizi takip etmesi ve fiyatlarda haksız rekabet olmasını engellemesiydi. Bunun karşılığında Naci Kutanis’e herhangi bir ücret ödemedik....Hakemlik sözleşmesi, protokol gibi bir belge imzalamadık...”

I.3.29. Petekler Ltd. Şti.

Şirket Yetkilisi Hasan Ulutaş tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1370 “2001-2002 yılları arasında yaşanan yoğun rekabetten tüm firmalar zarar görmüştür. Bu nedenle Diren Organizasyon’un çatısı altında, Naci Kutanis’in öncülüğünde biraraya geliniyor. Organizasyonun temel amacı fırıncılar arasında yaşanan rekabeti engellemek ve işbirliğini sağlamaktadır. Bu amaca uygun olarak Hakemlik Sözleşmesi akdedilmiştir. Alınan danışmanlık hizmeti karşılığında belirli bir aidat ödenmiştir. Anılan oluşum yalnızca 3-4 ay kadar sürmüştür ...”

I.3.30. Reyhanoğlu Ltd. Şti.

Şirket ortağı İslam Reyhan tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1380 “Diren Organizasyon ile Naci Kutanis’in danışmanlık hizmetine ilişkin bir sözleşme imzalanmıştır. Bunun amacı Naci Kutanis’in bir takım işlemlerin (devlet daireleri ile

ilgili) takibatını yürütmesidir... Ekmek fiyatlarının belirlenmesine ilişkin herhangi bir kararda Reyhanoğlu Gıda olarak bulunulmamıştır.”

I.3.31. Samanyolu Ltd. Şti.

7. Cad. 46/1 Bahçelievler Ankara adresinde görüşülen İbrahim Nayir (İşletme müdürü) tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1390

“Samanyolu fırını 3 yıl önceye kadar merkezi Demetevler’de olmak üzere şimdiki ortaklarından farklı ortaklarla faaliyetini yürütmekteydi. O zaman da babam şirketin ortağıydı ancak yönetimde herhangi bir yetkisi bulunmamaktaydı. Diğer ortaklar Hasan Çelik, Ahmet Ekşi, İbrahim Ekşi şirketten ayrılıp Yepaş şirketine ortak oldular....Demetteki merkezde üretim yapılmamaya başladı ve daha sonra merkez kapatılıp şu an faaliyet sadece Bahçelievlerde yürütülmektedir. Dolayısıyla Naci Kutanis ile yapılan sözleşmelerle yeni ortakların bir ilişkisi bulunmamaktadır. ...”

I.3.32. Yağmur Ltd. Şti.

İlhan Atalay (Şirket yetkilisi) tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1400

“Son dönemde fırın sayısı Halk Ekmek ile rekabet edebilmek amacıyla mevcut fırıncıların bir araya gelerek daha büyük ölçekli işletmeler kurulması nedeniyle azalıyor. Naci Kutanis bir dönem fırıncılar arası rekabeti önlemek ve işbirliğini sağlamak amacıyla bir danışmanlık şirketi kurmuş, Demetevler mevkiindeki çok sayıda fırın anılan şahıstan ücret mukabili hizmet satın almıştır. Danışmanlık hizmetinin çerçevesi taraflar arasında imzalanan Hakemlik Sözleşmesi ile çiziliyor. Anılan faaliyet yalnızca 2-3 ay sürüyor.”

I.3.33. Yeniçınar Ltd. Şti.

Şirket yetkilisi Ali Cesur tarafından şunlar ifade edilmiştir:

1410

“Satış fiyatları Fırıncılar Federasyonu’nun direktifleri doğrultusunda tespit ediliyor. Ürünün dağıtıldığı bölgeler taşıma maliyetlerine göre belirleniyor. Her bir fırın kendi bölgesinin dışına ürün satabiliyor. Yaklaşık bir buçuk yıl önce Naci Kutanis’in hakemliğinde bu bölgede mukim fırıncılar bir araya geliyor. Amaç fiyatların belli bir düzeyin altına düşmesini önlemek ve ortak alım yaparak un maliyetini düşürmektir. Herhangi bir amaçla ürün başına fon ödenmesi söz konusu değildir. Yukarıda bahsedilen oluşumun faaliyette bulunduğu dönemde dahi böyle bir uygulama olmamıştır.”

I.3.34. Yepaş A.Ş.

1420

Gürsel Alnıaçık (Yönetim Kurulu Başkanı) tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“Yepaş’ın herhangi bir centilmenlik ya da benzeri anlaşması bulunmamaktadır. Bu tür sözleşmeler yapıldığında biz faaliyete geçmemiştik. 15.4.2001 tarihinde faaliyete geçtik...Naci Kutanis centilmenlik anlaşmalarını 7-8 ay önce feshetti. Bu anlaşmalarla Naci Kutanis ekmeğin oda fiyatından satılmasını sağladı... Naci Kutanis’e bir bayiyile bağlantı kurması karşılığı 500-600 milyon TL civarında fatura karşılığı danışmanlık ücreti adı altında bir ödememiz oldu. Bu olay kuruluşumuzdan 3-4 ay sonra oldu....”

I.3.35. Zemheri Gıda İhtiyaç Mad. Tic. A.Ş. (Yeşilyurt Ekmek Fabrikası)

1430

Şirket ortağı Mahmut Zemheri tarafından şunlar ifade edilmiştir:

“ Yeşilyurt Ekmek Fab. bu fırının eski adıdır ve 1996 yılında kapanmıştır. Buna ilişkin belgeler kurumunuza gönderilmiştir. Naci Kutanis bu gibi organizasyonlara girmiş ve başarısız olmuş. Ankara’da yılın 5-6 ayı fırınlar son derece sert bir rekabete girerler. O tarihlerde buralarda çok sert bir rekabet vardı. Yenimahalle’de bu organizasyon 3 ay sürdü ancak başarısız olarak sona erdi.Amaç fırınlar arasındaki gerginliği sona erdirmektir. Bu eğer başarılı olsa idi fiyat kırılmaması, başkasının bayisine gidilmemesi konularında da çalışmalar yapılabilirdi ancak gerginlikler sona erdirilmediği için bunlara ilişkin bir şey yapılamadı. Hakemlik sözleşmesini imzaladım, senet verdim. Bu organizasyona aynı zamanda teknolojik yatırımlar yapmak, gelişmeleri takip etmek amacıyla ortak olduk. Fon havuzu oluşturmak koşuluyla fırın kapatılması söz konusu olmadı. Hiçbir fırın zorla kapatılmadı. Kapananlar tamamen ticari hayatın gerekleri yüzünden kapandı. Orhan Yaralı bizim bir işimize kefil olduğu için 15 milyar tutarında senet verdik. Naci Kutanis’e verilen hizmet bedeli fon usulü, üretilen ekmek başına değil, pazarlık usulüydü. Biz işe başladığımızda 1997’den beri Yenimahalle, Karşıyaka, Demetevler, Batıkent, Eryaman, Sincan, 100. Yıl, Balgat, Keçiören, Altındağ, Çankaya’ya ekmek veriyoruz. ...”

1440

1450

I.3.36. Ankara Fırıncılar Odası

Ankara Fırıncılar Odası Başkanı Yusuf Ekşi aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

“ Naci Kutanis’in Sincan Bölgesinde ombudsman adı altında fırıncılar ile çeşitli danışmanlık sözleşmeleri imzalattığı duyularını aldım. Bunun üzerine bu konuda Ankara genelinde bütün fırıncıyı bu tür sözleşmelere itibar etmemeleri ve imzalamamaları konusunda uyardım. Bu konuyla ilgili zaman içerisinde Sincan bölgesindeki fırıncılarla Naci Kutanis arasında bir takım polisiye olaylar oldu. Konuyla ilgili emniyete Federasyon Başkanı sıfatıyla ifade verdim. Bu şahsın fırıncılar ile böyle bir sözleşme yapmaya yasal yetkili olmadığını, hukuki bir dayanağının olmayacağını fırıncının danışacağı tek yerin bağlı bulunduğu Oda olduğunu yazılı olarak bildirdim. Bilgime göre bu kişi hakkında adli yargılama devam etmektedir. Orhan Yaralı Keçiören bölgesinde faaliyet gösteren fırınlar ile birlikte Kepsaş şirketi adı altında bir un alımı amaçlı kuruluş oluşturduklarını ve aralarında para toplayarak şirket merkezi olarak kullanmak amacıyla bir daire satın aldıklarını, bu dairede şirket ortaklarına ucuz un almak maksadıyla vadeli satın aldığı risk karşılığında fırıncılar risk bedeli mukabil çeşitli çek/senet düzenleyerek şirkete verdiklerini duydum. Bu çek veya senetten dolayı bu güne kadar kimsenin mağdur edildiğini duymadım. Düzenli bir fon ödemesi konusunda bir bilgim yok. Ancak mağdur olan icralık olan bazı fırıncı arkadaşlarımıza destek amaçlı desteklerinin olduğunu, icra takiplerinin ödendiğini, zor durumdakilere çeşitli yardımlar yapıldığını duydum. Diğer yandan fırıncılar odasının belirlediği fiyatların altında satış yapılmasına Ankara Fırıncılar Odası olarak herhangi bir müdahalemiz söz konusu değildir. Aynı şekilde Orhan Yaralı veya başka birisinin de müdahale ettiğini duymadım. “

1460

1470

I.3.37. Canerler A.Ş.

1480 Çamlıca Mah. 12. Sok. No: 8 adresinde bulunan Canerler A.Ş. Mali İşler Müdürü Muharrem Yiğit aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

“Tempo Şirketi’nin kontrolü Nisan 2003’te Canerler A.Ş. tarafından alınmıştır. Naci Kutanis’i tanımıyorum. Diren Organizasyon’dan haberim yok. Tempo’daki ekmek üretimi başka fırınlarca karşılanmakta. Biz sadece satışını yapmaktayız. Fırınlarla yapılmış olan yazılı bir sözleşme bulunmamaktadır. ...Şubeler her türlü fiyat belirleme konusunda merkez onayına tabidir.”

1490 Mareşal F. Çakmak Mah. Hürriyet Cad. No:72 Elvankent/Ankara” adresinde bulunan Canerler/Elvankent mağazasında yerinde inceleme yapılmış, mağaza müdürü İsmail Allaz’dan aşağıdaki bilgiler alınmıştır:

“Elvankent mağazasında 30.8.2003 tarihinden itibaren mağaza müdürü olarak görev yapmaktayım. Soruşturma konusu olay hakkında bilgim yoktur. Mağaza müdürü olarak genel müdürlükten habersiz fiyat belirleme veya değiştirme yetkimiz yoktur. Normalde, genel müdürlük bilgisayar ortamında fiyatları değiştirir. Biz de mağazada yeni barkodların uygulamasını yaparız. Ancak istisnai durumlarda da olsa fiyatımızı değiştirmek için yine Genel Müdürlüğün talimatı gerekmektedir. Canerler’in satış politikası gereği fiyat araştırması yaparak diğer rakiplerden ucuz fiyata mal satmaya çalışıyoruz. Mağaza müdürü olarak bir görevimiz de budur.”

1500 Canerler Genel Müdürlüğü’nde Ulus Şubesi Mağaza Müdürü Doğan Varlı ile görüşülmüş ve kendisinden aşağıdaki bilgiler alınmıştır:

“Diren Organizasyonun gönderdiği yazıyı ben yurt dışındayken kasa şefim Burcu Yavuz (yurt dışında olduğum için yetkiliydi) diğer fırınlar ve marketlerin de imza attığı bir belgeye imza atmış. Benim daha sonra haberim oldu. O zamanlarda fırınlar aralarında anlaşmışlar. Biz de onlar yetkilidir diye düşünerek o zaman o fiyatlara uymuş idik. Biz bu fiyatta Fırıncılar Derneği tarafından belirlendiği için mahsur görmedik. Bu fiyat seviyesi belediye tarafından da onaylanmıştı.

1510 Çamlıca Mah. 12. Sok. No: 8 Macunköy/Ankara” adresinde bulunan Canerler A.Ş.’de yerinde inceleme yapılmış ve Genel Müdür Kanat Başar’dan aşağıdaki bilgiler alınmıştır:

“Soruşturma konusu belgelerde imzası bulunan şahıs şu anda şirketimiz bünyesinde çalışmamaktadır. Söz konusu dönemde ben şirkette görevli değildim. Bu yüzden bu olaya ilişkin bilgim bulunmamaktadır. Diğer yandan evraklara tam olarak ulaşamadığı için Burcu Yavuz hakkında tam bilgi verilememiş olmakla birlikte şu an itibarıyla 8.10.2001 tarihinde Elvankent şubesinde kasiyer olarak görevli iken söz konusu belgeyi imzaladığı 3.11.2001 tarihinde de şirketimizden ayrıldığı evraklara bakılarak görülmüştür. Söz konusu şahıs yetkisiz olup daha sonra da bu belgeyi gerek şube müdürüne gerekse de genel merkeze bildirmemiştir. Zaten satış politikamız gereği bu tip rekabete aykırı anlaşmalara taraf olmamız mümkün değildir.

1520

Elvankent şubesinde mağaza müdürü olarak görevli bulunan Doğan Varlı daha önce bu belgeyi bilmediğini, kendisine Burcu Yavuz’un bu belgeyi iletmediğini, dolayısıyla Genel Müdürlükte herhangi bir yetkili ya da birime de iletmediğini belirtmişti.

Öte yandan, şirket yönetim kurulunun 15.8.2001 tarih ve 065 numaralı kararı da mağaza müdürü olarak Doğan Varlı'nın fiyat belirlemede ya da benzeri amaçlı sözleşmeleri imzalamaya yetkisi olmadığını göstermektedir. Doğan Varlı'nın önceki ifadesi kabul edilemez olup, yetkilerini aşan, şirketin bu konudaki yaklaşımlarıyla çelişen, şahsını bağlayan bir tutumdur.”

1530

I.3.38. Çağdaş Ltd. Şti.

Yeni Çağdaş Ltd. Şti. Satınalma Müdürü Mürsel Güven aşağıdaki hususları belirtmiştir:

“2001 yılında Yeni Çağdaş'ın satın alma müdürüydüm. 2003 şubat itibariyle şirketten ayrıldım. Naci Kutanis'i tanımıyorum. Ek:1/15'te yer alan imza benim imzama benziyor. Olsa olsa ekmek aldığım fırınlar tarafından fiyatla ilgili telkinler yapılmış olabilir. Mağaza müdürlerinin kendiliğinden fiyat yükseltmesi mümkün değildir. Çünkü ciro üzerinden prim aldıkları için ucuza satmak her zaman onların çıkarıdır. Naci Kutanis veya başka birisinin isteğiyle mağaza müdürlerinin ekmek fiyatını arttırması mümkün değildir. “

1540

I.3.39. Endi A.Ş.

17.11.2003 tarihinde Ergazi Mah. İstanbul Yolu No: 144 Ankara adresinde bulunan Endi A.Ş. Mağaza Müdürü Sabri Alp aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

“Yaklaşık 1,5 aydır burada çalışmaktayım. Yürütülen soruşturma hakkında bu nedenle herhangi bir bilgim yoktur. Konuyla ilgili olarak bu adrese herhangi bir tebligat yapılmamıştır. Mağaza yönetimi değiştiğinden dolayı şu anki mağaza yönetiminin de konu hakkında bilgisi yoktur. Şu an imza sirküleri bulunmamaktadır yeni başladığımdan dolayı. Endi ile ilgili her türlü hukuki işlem İstanbul Merkez tarafından yürütülmektedir. Bilfa unlu mamuller ekmek satışı ile ilgileniyor, bizden yer kiralyorlar, Bilfa ile yapılan sözleşme merkezde bulunmaktadır. Sincan, Yenimahalle, Etimesgut bölgelerinde başka şubemiz yoktur. Biz burada kesinlikle mal alımı ve fiyat belirleme konusunda inisiyatif kullanamıyoruz, merkez onayına tabiiyiz. (Her türlü satış politikası merkez onayına tabiidir.) Geçmişe dönük olarak ekmek fiyatlarını şu anki sistemde görebilmemiz mümkün değildir. Merkezde bu konuya ilişkin bilgiler mevcuttur.”

1550

I.3.40. Makromarket A.Ş.

Gimat 17. Blok No:520 adresinde Makromarket A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkanı Şeref Songör aşağıdaki hususları belirtmiştir:

“Naci Kutanis veya Diren Organizasyon'la herhangi bir bağımız bulunmamaktadır. Herhangi bir ekonomik faaliyetimiz de bulunmamıştır. Anlaşmada imzası bulunan şahıs şirketimizden ayrılmış bulunmaktadır. Zamanında Sincan'daki şubemizde çalışmaktaydı. Yetkisini aşarak böyle bir tasarrufta bulunmuştur. Herhangi bir yetkili pozisyonda çalışmamaktaydı. Ekmeği 2001 yılında Sincan'daki mağazamızda kendimiz üretmekteydik. Şu anda dışarıdan alıyoruz. Ekmek fiyatları merkezden belirlenmektedir. Ancak rekabet olursa, mağaza müdürünün tavsiyesi üzerine merkezin kontrolünde fiyatlar ayarlanmaktadır. Şirket politikamız rekabet etmek üstüne olduğundan böyle bir anlaşmaya taraf olamayız.”

1570

Rekabet Kurumu Bilkent Plaza B3 Blok 49/4 adresinde Makromarket A.Ş. Bölge Koordinatörü Yalçın Taş ile aşağıdaki hususlar görüşülmüştür:

1580 *“2001 yılında Sincan mağazasında mağaza müdürü olarak görev yapıyordum. 2001 yılında Sincan mağazamızda ekmek üretimini yapan fırınımız vardı. Dolayısıyla bizim fırınlardan ekmek satın almamız söz konusu değildi. Ekmek fiyatlarımız merkezden belirlenmektedir. Naci Kutanis Sincan mağazamızda 2001 yılında bir kez geldi; ekmek fiyatlarını yüksek tutmamızı istedi. Bu talebini geri çevirdik ve bir daha kendisini görmedim. Söz konusu anlaşmalardaki imzalar bana ait değil, imzalayan şahıs –Tayfun Kantar- Sincan mağazasında vasıfsız reyoncuymuştu, imza yetkisi yoktu. Protokolün üzerindeki imza Uğur Songör adına atılmıştır, koordinatördür, imza yetkisi vardır, ancak bahse konu imza Uğur Songör’e ait değildir. Diğer belgedeki imzayı ise tanımıyorum. Bu anlaşmaların üçünden de haberdar değilim.”*

8 Aralık 2003 Pazartesi günü Rekabet Kurumu Bilkent Plaza B3 Blok 49/4 adresinde Makromarket şirket ortağı Uğur Songör ile aşağıdaki hususlar görüşülmüştür:

1590 *“Protokol ve Centilmenlik anlaşmasındaki imza benim ancak benim imza yetkim yok. Sincan Mağazasında bir huzursuzluk oldu; ekmek fiyatları ile ilgili. Zararına ekmek satmayı engellemek amacıyla olduğunu söylediler. Ben de anlaşmayı imzaladım; imza yetkimin olmadığını söyledim. Anlaşmaya 1 gün bağlı kalmak zorunda kaldık, mağazada huzursuzluk çıkarmasınlar diye. 15.1.2001 tarihli belgedeki imza ise bana ait değildir.”*

Yapılan bu görüşmelere ilave olarak, anlaşmalarda ismi yer alan Tayfun Kanber kendi imzasıyla aşağıdaki bilgileri Kurumumuza göndermiştir:

1600 *“İlgili makamın bilgisine.
Ben Tayfun Kanber 22.12.2000 ile 10.6.2002 tarihleri arasında Şeref Gıda Ltd. Şti.’nde çalıştım. Bu sürenin bir bölümünde Sincan şubesinde içinde ekmek reyonunun da bulunduğu reyonlardan sorumlu reyon görevlisi olarak görev yaptım. Çok net hatırlamamakla beraber birgün fırıncıların derneğinden geldiğini söyleyen birkaç kişi ellerinde diğer zincir marketlerin imzaları bulunan bir kaydı bizim de imzalamamızı istediler. Ben de ekmeği kendimiz ürettiğimiz için böyle bir durumun bizi ilgilendirmeyeceğini söyledim. Onlar da çok önemli birşey olmadığını formaliteler gereği bizim de imzamızın bulunmasının iyi olacağını söylediler. Ben de mağaza müdürüm Yalçın Taş’ın o anda mağazada bulunmadığını söyledim. Sen de imzalaşan olur dediler. Çok önemli bir belge olmadığı şeklindeki ısrarlar üzerine biraz da başımdan savmak için imza attım. Zaten ekmeği kendimiz ürettiğimiz için bizi bağlayan bir durum yoktu. Fiyat yapımızı da onların istedikleri doğrultusunda ayarlamadık. Konuyla alakalı olarak (önemsemediğim için) amirlerime herhangi bir bilgi vermeyi (gerekli) duymadım. Konuyla ilgili olarak sorulacak sorulara hatırlayabildiğim kadarıyla cevap vermeye hazır olduğumu bildiririm.”*

I.3.41. Nazar A.Ş.

Nazar A.Ş.’nin Genel Müdürü Nevzat Gündoğdu aşağıdaki hususları belirtmiştir:

1620 *“Naci Kutanis ya da Diren Organizasyon hakkında herhangi bir bilgimiz bulunmamaktadır. Ekmeği bölgesel olarak fırıncılardan almak suretiyle satışını gerçekleştiriyoruz. Sincan, Yenimahalle ve Etimesgut’ta olmak üzere 3 mağazamız soruşturma konusu bölgede faaliyet göstermektedir. O dönemde muhtelif fırınlardan*

ekmek aldık. Bu konuda herhangi bir sözleşme yapmamaktayız. Mal alımı ve fiyat belirleme konusunda tamamıyla merkez yetkilidir. Şubeler bu tür konularda merkezi bilgilendirmekle yükümlüdür. Sözü geçen Rasim Akın hal satın alma müdürü idi. Ekmekle herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır. Son olarak ekmeğin fiyatında genellikle –son zamanlarda- çok fazla bir oynama olmaz. Bu nedenle fiyatlar bu yıl çok sık değişmedi.”

I.3.42. Öğütler Ltd. Şti.

- 1630 Öz Ankara Toptancılar Sitesi 6. Blok No:213 Macunköy/Ankara adresinde bulunan Öğütler Ltd. Şti. Müdürü Hamza Öğüt aşağıda yer alan bilgileri vermiştir:
“Naci Kutanis ya da Diren Organizasyon adında bir firmayı tanımıyorum. Sincan bölgesindeki tek şubemiz Eryaman’da bulunmaktadır. Bu şubemiz 1991 yılında faaliyete geçmiştir. Tahminen 1997 ya da 1998 yılında bu adreste bulunan marketimizin içinde ekmek üretimini gerçekleştirmeye başladık. Halen market içinde ekmek üretimini gerçekleştirmek suretiyle satış yapıyoruz. Kapasite az olduğu ve ticari anlam taşımadığı için dışarıya satış hiçbir zaman yapmadık. Şubeler merkezin inisiyatifi dışında herhangi bir alım yapamaz ya da fiyat belirleyemez. Ekmek fiyatı ile çok fazla oynamamayı prensip haline getirdik. Ancak rekabet koşulları çerçevesinde zaman zaman düşük fiyat uygulamamız ve fazla gramajla ekmek satışımız olmaktadır. Söz konusu belgede imzası bulunan Hakkı Öğüt Eryaman şubemizde Orta Reyon Sorumlusu olarak görev yapmaktaydı. “

- Öğütler Ltd. Şti.’nin merkez adresinde mağaza koordinatörü Hakkı Öğüt ile yapılan görüşmede aşağıdaki bilgiler edinilmiştir:
“8.10.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması altında bulunan imzayı firmamızı bağlamayacağını düşünerek attım. Zaten imza yetkim bulunmamaktadır. O dönemde orta reyon sorumlusu olarak mağazada görev yapıyordum. Eryaman şubemize o zaman iki kişi gelmişti. O anda mağaza müdürü yoktu. Benimle görüştüler. Piyasada düşük gramajlı ekmek çıkartılıp, düşük fiyat gösterildiğini söylediler. Ben de bizim ekmek gramajımız 220 gr. olup ekmeği 200.000 TL’den satıyoruz dedim. Gelen kişiler bizimle problemleri olmadığını söyleyerek söz konusu belgeyi imzalamamı istediler. Ben de diğer marketlerin de imzaladığını görerek önemsemeden imza attım. Hiçbir şekilde fiyat anlaşması olduğunu düşünerek imzalamadım. Gelen kişiler fırıncıları temsilen geliyoruz dediler. Yoksa bu kişileri ve Naci Kutanis’i ya da Diren Org. Diye bir firmayı tanımıyorum. Ayrıca bizim o tarihlerde 150.000 TL’den ekmek sattığımız firma da bulunmamaktadır. Bunlara ek olarak, mağazamızın fiyatları merkezden ayarlanarak maliyet hesabı yapılmak suretiyle bize bildirilmektedir. “

- 1660 Öğütler Ltd. Şti.’nin merkez adresinde Muhasebe Müdürü Vedat Uzanlık ile görüşülmüştür. Söz konusu görüşmeye ilişkin tutanakta aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:
“Vedat Uzanlık 19.11.2003 tarihli Belge Tutanağı ile Rekabet Kurumu Raportörlerince istenilen “Sincan, Yenimahalle, Etimesgut bölgelerinde bulunan şubelere ait 1.1.2001-15.1.2001 ve 1.10.2001-19.10.2001 tarihleri arasındaki günlük olarak ekmek satış fiyatını gösteren fiş/fatura veya ilgili diğer doküman örnekleri”ni bu tarihler arasında örnek olarak bir fiş olarak anladığını ve iki fiş ve iki faturadan

1670 *ibaret belgeleri Rekabet Kurumu'na gönderdiğini ifade etmiştir. Bu tarihler arasında her gün için fiş örneği çıkarılmasının zaman alacağını, kısa sürede hazırlamayacaklarını, hazırladıklarında Rekabet Kurumu'na göndereceklerini belirtmişlerdir. “*

I.3.43. Soykan Ltd. Şti .

1. Cad. No:46 Demetevler/Ankara adresinde Mehmet Ali Soykan (Şirket Ortağı) aşağıdaki hususları belirtmiştir:

1680 *“Naci Kutanis veya Diren Organizasyon ile herhangi bir ekonomik faaliyetimiz olmadı. Tanımıyoruz. Mağazalarımızda satılan ekmeğin fiyatını mağaza müdürlerinin tavsiyesi üzerine merkez belirliyor. Buralara Ankara'daki 3 fırın ekmek sağlamaktadır. Ekmek fiyatı, Oda'nın belirlediği fiyat baz alınarak yöredeki rekabet doğrultusunda ayarlanmaktadır. Böyle bir organizasyonun içinde yer almadık. Satış faturalarını daha sonra göndereceğiz.”*

I.3.44. Yimpaş A.Ş.

Yimpaş A.Ş. Ulus Mağazası Gıda Şefi Yusuf Açıl aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

1690 *“Ekmeği Kurtuluş'ta bulunan Kurtuluş Ekmek'ten alıyorduk. Ekmek bizde ucuz olsa da olmasa da sorun değil. Çeşitli yerlerdeki ilgili rakipler anlaşılabilir fiyata uymadıkları için biz de bozduk. Ekmek marketler açısından önemlidir. Doğal olarak müşterinin ilk dikkat ettiği üründür. Tüketici için ekmeğin ucuza olması dikkat çekicidir. Ekmek ucuz olunca tüketici diğer ürünleri de aynı yerden alacağı için ekmek promosyon amaçlı kullanılır. Naci Bey ve diğer fırıncılar bize gelerek baskı yaptılar. Biz de bu anlaşmaya uymak zorunda kaldık. Herhangi bir şekilde Naci Bey'e marketlerle birlikte toplanalım demedik.”*

I.3.45. Yunus Ltd. Şti.

1700 Gimat 4. Blok 96 no.lu adreste mukim Yunus Ltd. Şti.'de Satınalma Müdürü (eski Elvankent Şube Müdürü) Cemil İnci aşağıdaki bilgileri vermiştir:

“Naci Kutanis ben şube müdürüyken geldi, marketlerin ekmek fiyatı konusunda anlaşacağını, bir nevi centilmenlik anlaşması yaptığını söyledi. Diğer marketlerin imzasını gördüğüm için ben de imzaladım. Bunun üzerine de ekmek fiyatını normal fiyat seviyesi olan Fırıncılar Odası ve belediyenin açıkladığı 200 bin TL seviyesine yükselttik ve uyguladık. O tarihte ekmeği normal fiyatına yükselttiğimiz için Genel Merkezden izin almama gerek yoktu. Fırıncılar Odası'nda olan olaylardan haberim yok.”

I.4. Savunmalar

1710

I.4.1. Diren Organizasyon (Naci KUTANİS)

Yazılı savunmada özetle; Naci Kutanis'in Sincan ve Yenimahalle'de faaliyet gösteren bir kısım fırıncılar tarafından vekaletname ile yetkilendirilmiş olup, faaliyeti tamamı ile hizmet ve vekalet akdi çerçevesinde sözleşmede imzası bulunan ekmek üreticileri arasında çıkabilecek sorunların çözümünde hakemlik, danışmanlık ve

1720 vekaleten iş takibi işlemleri yapmak olduğu, Soruşturma kapsamında pazar olgusunun önemli olduğu, bu çerçevede ekmek üretimi ve satımına ilişkin oluşmuş pazar profili değerlendirilirken Ankara'nın tüm ilçelerinin bu kapsamda değerlendirilmesi gerektiği, Ankara'nın tüm bölgelerine ekmek üreterek dağıtımını yapan en büyük üreticilerin Ankara Halk Ekmek üretim tesisleri, Etimesgut ve Yenimahalle Belediye Başkanlıkları bünyesinde kurulmuş olan ekmek üretim ve pazarlama tesisleri olduğu, bunların Ankara'daki pazar payının % 70 olduğu, bu işletmelerin kamu kaynaklarını kullanarak ekmeği ucuza mal ettikleri, bu durumun diğer üreticiler açısından haksız rekabete yol açtığı, Soruşturma konusu bölgelerde rekabetin ihlal edilmediği, eğer ihlal olsa idi pazara yeni teşebbüsün giremeyeceği, oysa ki söz konusu dönemde pazara yeni girişler olduğu, iddia konusu oluşumun haksız ve yıkıcı rekabete yol açabilecek gelişmeler karşısında zorunlu hale geldiği, rekabeti kısıtlamanın amaçlanmadığı, Sincan'da faaliyet gösteren bir kısım 1730 fırıncıların bir araya gelerek haksız ve yıkıcı rekabetin önlenmesi amaçlı protokol imzaladıkları, bu protokolün gereklerinin yerine getirilebilmesi, üretim sürecinde etik değerlere ve yasalara aykırı şekilde ekmek üreterek pazarlayan işletmelerle ilgili işlem yapılabilmesi açısından Naci Kutanis'e vekaletnameler verildiği, Naci Kutanis'in protokolün uygulanması konusunda hakemlik yaptığı ve mevzuata uygun davranmayan işletmeler hakkında Ankara İl Sağlık Müdürlüğü, Belediyeler ve Kaymakamlıklar nezdinde girişimlerde bulunduğu ifade edilmektedir.

I.4.2. Aksu Ltd. Şti. (Doğan Fırını)

1740 Söz konusu firmaya ait yazılı savunmada özetle; "Doğan Fırını" ile "Aksu Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti."nin aynı işletmeler olduğu ve soruşturma konusu belgelerde şirketi temsile yetkili herhangi bir kimsenin imzasının bulunmadığı belirtilmektedir.

I.4.3. Dervişoğlu Ekmek Fabrikası ve Kardelen Ltd. Şti.

1750 Söz konusu firmalara ait yazılı savunmalarda özetle, kendilerine tebliğ edilen belgelerden sadece 24.1.2001 tarihli "Hakem Sözleşmesi"nde imzalarının bulunduğu, o günden bugüne 30 ayı aşkın bir süre geçtiği, bu belgenin ise Rekabet Kanunu'na aykırılık taşımadığı belirtilmektedir.

I.4.4. Mehmetler Ltd. Şti.

1760 Yazılı savunmada özetle; Mehmetler Ltd. Şti. ve Ulusoy Kardeşler Ekmek Fabrikası'na ait bildirimlerin aynı adrese yapıldığı ancak Ulusoy Kardeşler Ekmek Fabrikası unvanlı bir işyeri ve ekmek fabrikasının Ankara ili sınırları içinde bulunmadığı, soruşturma açılmasına dayanak olduğu belirtilen belgelerden sadece Ek 1/19 ve Ek 1/44'te bulunanlarda Mehmetler Fırını'nın unvanının yazılı olduğu, ancak bu unvanların karşısında şirket adına hiçbir imzanın yer almadığı, dolayısıyla Mehmetler Fırını'nın yapılan bu sözleşmelerin tarafı olmadığı belirtilmektedir.

I.4.5. Örnek Francala Ltd. Şti. (Örnek Fırını)

Yazılı savunmada özetle; Örnek Fırını'nın 4054 sayılı Kanun'a aykırı olarak rekabetin önlenmesi yönünde bir eyleme katılmadığı, ihlaller içinde yer almadığı,

hiçbir şekilde rekabeti engellemediği, Naci Kutanis veya Diren Organizasyon ile hiçbir bağlantısının bulunmadığı, Örnek Fırını ile ilgili olarak öne sürülen iddiaların birtakım varsayımlara dayandığı belirtilmektedir. Buna ek olarak, Örnek Fırını'nın adresinin İrfan Baştuğ Caddesi No:168 Hasköy/Ankara olduğu, Karşıyaka 3. Cadde No:69/A-B adresinde ise Örnek Francala Ltd. Şti.'nin faaliyet gösterdiği ve bu şirketin 1770 Örnek Fırını'nın bir şubesi olduğu belirtilerek bu iki işletmeye açılan soruşturmanın birleştirilmesi talep edilmektedir.

1.4.6. Pehlivanoğlu Ltd. Şti.

Yazılı savunmada özetle; Pehlivanoğlu Fırını'nın 4054 sayılı Kanun'a aykırı olarak rekabetin önlenmesi yönünde bir eyleme katılmadığı, kendilerine tebliğ edilen belgelerden sadece 24.11.2000 tarihli "Protokol-Hakem Sözleşmesi" başlıklı sözleşme ile 28.2.2001 tarihli "Protokol ve Centilmenlik Anlaşması" başlıklı sözleşmenin ekinde imzasının bulunduğu, imzalanan son belge tarihinden bu yana 1780 2,5 yılı aşkın bir süre geçtiği, anılan iki belgenin de, içerik itibarıyla 4054 sayılı Kanun'a aykırı şartlar taşımadığı, Pehlivanoğlu Fırını'nın, Naci Kutanis ve Diren Organizasyon ile olan bağlantısını ikinci sözleşmenin imzalanmasından hemen sonra kestiği belirtilmektedir.

1.4.7. Reyhanoğlu Ltd. Şti., Hacıhasanoğlu Ltd. Şti., Ata Fırını (Ateksan Ltd. Şti), Alnıaçık Ltd. Şti. ve Yepaş A.Ş.

Yazılı savunmalarda özetle; Yepaş A.Ş.'nin varlığı iddia edilen oluşumdan bir yıl sonra kurulmuş olduğu, dolayısıyla anılan teşebbüsün soruşturma konusu iddiaların 1790 dışında tutulması gerektiği, Reyhanoğlu Ltd. Şti., Hacıhasanoğlu Ltd. Şti., Ateksan Ltd. Şti., Alnıaçık Ltd. Şti. ve Yepaş A.Ş.'nin, faaliyet gösterdikleri piyasa içerisinde doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan ya da bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte hiçbir anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar içinde yer almadığı, Anayasa'nın 173. maddesinin devlete esnaf ve sanatkarları koruyucu ve destekleyici tedbirler alma yükümlülüğü getirdiği, 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu'nun 125. maddesi gereği, fiyat tarifelerinin mesleki teşekküllerce tespit edildiği ve bu tarifelere karşı belediyelerin ve/veya o yerin en büyük mülki amirinin itiraz edebilmesinin ön görüldüğü, bu sebeple de 507 sayılı Kanun'un hükümlerine uygun hareket eden teşebbüslerin başka bir Kanun'un 1800 ihlali gerekçesi ile soruşturmaya konu edilmesinin hukuk tekniği ve yasalara, özellikle de bağımsız kurullara duyulan güven ilkesini zedeler nitelikte olduğu, 507 sayılı Kanun'un amacının belirtildiği 1. maddede: "Esnaf ve küçük sanat sahipleriyle bunların yanlarında çalışanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlerine uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlaki korumak maksadıyla kurulan kamu kurumu niteliğinde tüzelkişiliğe sahip meslek kuruluşlarına esnaf ve küçük sanatkarlar derneği denir" ifadesinin yer aldığı, Reyhanoğlu Ltd. Şti., Hacıhasanoğlu Ltd. Şti., Ateksan Ltd. Şti., Alnıaçık Ltd. Şti. ve Yepaş A.Ş.'nin taraf 1810 olduğu sözleşmeler ve protokollerle 507 sayılı Kanun'daki yukarıda belirtilen amaçlar yönünde görevlerin üstlenildiği, söz konusu faaliyetlerin rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama niteliği taşımayıp, mesleki dayanışmanın sağlanması,

1820 tüketicie en üstün kalitede hizmet verilmesi gibi temelini iyi niyet ilkesinden alan ve sınırları kanunlarla çizili amaçlar taşıdığı, Kendilerine yapılan tebligatta belirtilen bir diğer iddianın ise, diğer teşebbüslerle uyumlu eylemde bulunması olduğu, ancak teşebbüsler arası rekabeti bozucu, engelleyici veya sınırlandırıcı nitelik taşımadığı halde her tür birlikteliğin uyumlu eylem olarak nitelendirilemeyeceği, öncelikli şartın birlikteliğin bulunması değil, 4054 sayılı Kanun kapsamındaki yasak faaliyetlerin varlığı olduğu, fırıncılık gibi kendisine has özellik arz eden bir sektörde her eylemi uyumlu eylem saymanın hem 4054 sayılı Kanun'un amacını aştığı hem de başta Anayasa olmak üzere bir çok temel kanuna aykırılık taşıdığı belirtilmektedir.

I.4.8. Esengül Ltd. Şti.

1830 Yazılı savunmada özetle; 1.6.2002 tarihinde şirketin satın alındığı, şirketin eski ortaklarının hiçbirinin şu anda şirketle ilişkisinin bulunmadığı, kendilerine tebliğ edilen sözleşmelerle bir ilgilerinin olmadığı, daha önceki şirket ortaklarının bu hususta kendilerini bilgilendirmediği, sözleşmelerdeki imzanın o zamanki şirket müdürü olan Durmuş Dilek'e ait olduğu ve kendilerine ait herhangi bir imzanın hiçbir belgede yer almadığı ifade edilmektedir.

I.4.9. Gözde Ltd. Şti., Nazar Francala Ltd. Şti ve Çağdaş Francala Ltd. Şti.

1840 Yazılı savunmalarda özetle; Gözde Ltd. Şti., Çağdaş Francala Ltd. Şti., Nazar Francala Ltd. Şti.'nin herhangi bir teşebbüs birlikteliği içinde yer almadığı ve tavsiye niteliğindeki kararlara da icra etmediği, iddia konusu anlaşma veya uyumlu eylem nedeniyle, Sincan ilçesinde rekabetin bozulmadığı, anlaşma ve uyumlu eylemlerin yasaklanabilmesi için söz konusu işlemlerin rekabeti önemli ölçüde etkilemesinin şart olduğu, de minimis kuralının, küçük alıcı ve satıcılar arasında rekabeti sınırlayıcı anlaşmalara uygulandığı, Sincan'da üretim yapan fırınların Sincan ilçesinde satılan toplam ekmeğin %7'sini ürettikleri düşünüldüğünde eylemin önemli derecede etki doğurmadığının görülebileceği, gönderilen eklerdeki faturalardan görülebileceği gibi Gözde Ltd. Şti., Çağdaş Francala Ltd. Şti. ve Nazar Francala Ltd. Şti.'nin hiçbir zaman tavsiye edilen fiyatlarla bağlı kalmadığı, kendi fiyatını piyasa şartları doğrultusunda oluşturduğu, maliyeti ve toptan alımları da dikkate alarak iskontolu fiyatlar belirlediği, Etimesgut ve Sincan ilçelerinde üretilen ve pazarlanan ekmek açısından kamu tekelinden bahsetmenin mümkün olduğu, kanunlar arası ihtilaf çıkması halinde özel kanunların uygulanması gerektiği, 507 sayılı ve 4054 sayılı Kanun'ların, her ikisinin de özel kanun niteliğinde olmaları nedeniyle, hangi 1850 özel kanunun uygulanacağını tartışma konusu olduğu, ancak ekmek fiyatının belirlenmesi konusunda, 507 sayılı Kanun'da açık hüküm bulunması nedeniyle, bu Kanun'un uygulanması gerektiği ifade edilmektedir.

I.4.10. Huzur Ekmek Fabrikası ve Dostlar Ltd. Şti. (Dostlar Fırını)

1860 Yazılı savunmalarda özetle; Soruşturmaya dayanak yapılan "Hakemlik Sözleşmesi", "Protokol-Hakem Sözleşmesi" ve "Centilmenlik Anlaşması"nın içeriği incelendiğinde, bu anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi gereğince aynı Kanun'un 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf olduğunun görüleceği, Günde 8000 ekmek üreten Huzur Fırını ile günde 1500 adet ekmek üreten Dostlar Fırını'nın

1870 belediyelerin üretimi ile karşılaştırıldığında küçük birer işletme olduğu, yapılan anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi gereğince daha küçük ölçekli fırınlarca üretilen ekmeğin üretim ve dağıtımı ile ilgili hizmetlerin sunulması, teknik gelişmenin sağlanması ve tüketicinin bundan yarar sağlaması amacını taşıdığı, imzalanan bu anlaşma ve protokollerin bölgede rekabeti sınırlandırıcı hiçbir hükmünün ve uygulamasının olmadığı, bölgede ekmek üreticileri arasında rekabetin serbestçe devam etmekte olduğu bu nedenle Dostlar Fırını ve Huzur Fırını'nın taraf olduğu anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'da belirtilen muafiyet şartlarını taşıdığı, Dostlar Fırını ve Huzur Fırını'nın sadece taraf oldukları anlaşma ve protokollerden sorumlu tutulmaları gerektiği, bu teşebbüslerin imzasının yer aldığı anlaşmalarda 4054 sayılı Kanun'u ihlal edici herhangi bir hüküm bulunmadığı ve yapılan anlaşmaların Kurul'a haber verilmesi gereken türden anlaşmalar olmadığı belirtilmektedir.

I.4.11. Kutsal Ltd. Şti.

1880 Yazılı savunmada özetle; 2000 yılı içerisinde şirketlerine gelen bir kişinin, bölge fırıncıları hakkında araştırma yapıldığını söylediği ve elinde bölge fırıncılarının neredeyse tamamının kaşesinin bulunduğu bir belge gösterdiği, bunun üzerine de sadece bilgi vermek adına söz konusu belgeye kaşe basıldığı, Daha sonra aynı kişinin Diren Organizasyon adına geldiğini söyleyerek bir sözleşme getirdiği, bu sözleşmenin ekmek fiyatı, bayi komisyonu gibi yaptırımları içerdiğini söylediği, ancak bu belgenin imzalanmadığı, imzalanan tek belgenin yukarıda değinilen bilgi amaçlı belge olduğu, bunun dışında herhangi bir belgede şirketlerine ait bir imzanın yer almadığı, dolayısıyla bölgede bulunan diğer ekmek üreticileri ya da marketler ile açık ya da kapalı hiçbir protokol, sözleşme ya da sair ad altında herhangi bir anlaşmalarının bulunmadığı ifade edilmektedir.

I.4.12. Dadaş Ekmek Fabrikası

1890 Yazılı savunmada özetle; iddia edilen organizasyonla herhangi bir ilgilerinin bulunmadığı, bu organizasyonun başladığı tarihlerde ortaklar arasında anlaşmazlık ve fırınlar arasında yaşanan ezici rekabet nedeniyle iflas edildiği ve anılan işyerinin kapatıldığı belirtilmektedir.

I.4.13. Oba Ekmek İnş. San. Tic. Ltd. Şti

1900 Yazılı savunmada özetle; inceleme konusu protokol, anlaşma ve diğer belgelerin hiçbirinde Oba Fırını'nın bağlayıcı imzası olmadığı, Oba Fırını'nı temsile yetkili kişilerin imza sirküleri ile atılan imza karşılaştırıldığında, imzanın farklı bir kişi tarafından atıldığının görüleceği, sözlü ve fiili olarak iddia edildiği türde bir oluşum içinde yer alınmadığı, ekte yer alan faturalardan 2000-2001 yılları arasında bayilere yapılan ekmek satışının farklı fiyatlardan gerçekleştirildiğinin görüleceği ifade edilmektedir.

1910 **I.4.14. Gül Ekmek Fırını, Çınar Fırını, Emkan Ltd. Şti., Hasat-1 Ekmek Fırını, Hasat-2 Ekmek Fırını, Ket-zem Ltd. Şti, Özevler Ekmek Fırını, Bahar Ltd. Şti, Şafak Ltd. Şti, Osmanoğulları Gıda San ve Tic. Ltd. Şti, Özkayalar Ltd. Şti, Petekler Ltd. Şti, Zemheri A.Ş., Merkez Ltd. Şti, Yeni Çınar Ltd. Şti, Mis Ltd. Şti., Esengül Ltd. Şti, Can Kardeşler Ltd. Şti, Osmanoğulları Unlu Mam. Gıda İnş. Tur. Tek. Ürünleri Tic. Ltd. Şti, Çağdaş Ltd. Şti, Karşıyaka Ltd. Şti., Samanyolu Ltd. Şti., Yeni Kuzu Unlu Mam. İnş. Tur. Tic. ve San. Ltd. Şti.**

Yazılı savunmalarda özetle; Özevler, Emkan Fırınları hakkında açılan soruşturmada ilgililerin taraf ehliyetleri olmadığı, Özevler Fırını'nın 29.6.2001 tarihinde kapatıldığı, 1920 Emkan Fırını'nın 2001 yılından beri kapalı bulunduğu ve sözleşmelerde imzalarının olmadığı, Yeşilçimen Fırını'nın daha sonra Emkan şirketi olarak faaliyetini sürdürdüğü ancak zarar ettiğinden ekmek üretimine son verdiği, Mesa ile Ket-Zem'in aynı şirketler olduğu, Hasat-1 Ekmek Fırını'nın sözleşmelerde imzasının bulunmadığı, Merkez Unlu Mamuller adına imzayı atan kişinin imzaya yetkisi bulunmayan Raif Avcı olduğu, dolayısıyla sözleşmeye taraf olmadığı, Osmanoğulları şirketinin ise ekmek üretimini 2000 yılında bırakarak sadece market işletmeciliğine yöneldiği, Ekmeğin kolay bayatlaması ve taze tüketilmesi gerekliliğinden dolayı, Kurul'un bazı kararlarında ilgili coğrafi pazarın il sınırları veya ilçe sınırları olarak belirlendiği, ancak, bir kısım üreticilerin uzun süre dayanabilen, bu niteliği ile ülke 1930 geneline dağıtılabilen ekmek çeşitleri üretmekte olduğu, ekmek pazarının il ve ilçe ile sınırlandırılabilmesinin sadece halk tipi ekmek için söz konusu olabileceği, paketlenmesi halinde ekmeğin 7 gün boyunca bozulmadığı göz önünde bulundurulduğunda, coğrafi pazarın belirlenenden daha büyük olduğunun anlaşılabilceği, Tüketicilerin ekonomik güçleri ile bağlantılı olarak pasta, simit gibi ürünleri de ekmeğe ikame olarak gördüğü, bir çok pastane, simit ve pide fırınında üretim ve satışı yapılan unlu mamuller ile 50 civarında ekmek çeşidi nazara alındığında pazarın sadece halk ekmek ile sınırlı tutulmasının yanlış olduğu, Kurul Kararlarının aksine, tüketici tercihi göre (Ramazan ayı boyunca pide satılması) tüketim alışkanlıklarının değişmesi nedeni ile kepekli, diyet ve sair ürünlerin 1940 piyasada artan bir talep ile alternatif ürünler olarak yerini aldığı, bütün bu nedenlerden dolayı ilgili ürün pazarının Unlu Mamuller Pazarı ve coğrafi pazarın ise Türkiye olarak belirlenmesi gerektiği, Ankara'da birçok ruhsatsız fırın bulunduğu, Ankara ili genelinde Büyükşehir Belediyesi'nin ekmek pazarında %50 oranında payla hakim durumda olduğu, kendi bayilerine yalnızca kendi ürünlerini satma mecburiyeti getirdiği, Ankara ekmek piyasasında hakim kanının Esnaf Odalarının belirlediği fiyat tarifesinin uygulanması gerektiği yönünde oluştuğu ve bu nedenle pazar ekonomisinin tam anlamıyla gerçekleşmediği, haklarında soruşturma yürütülen teşebbüslerin son derece küçük ölçekli işletmeler olduğu, benzer durumlarda Komisyon'un Roma Anlaşması'nın 85/1 maddesi gereğince, de minimis 1950 kuralı ışığında, rekabet üzerindeki etkisi hissedilir derecede olmayan işletmeler arası anlaşmaları yasaklama dışında tuttuğu, Fırın sayısı, belediyelerin etkisi ve ekmeğin fiyatını oluşturan girdilerin kamu tarafından belirlenmesi hususları göz önüne alındığında ekmekte fiyat tespiti ve bölge paylaşımının özellikle metropollerde imkansız olduğu, Piyasanın durumu ve şartları göz önüne alındığında yukarıda ismi yazılı işletmelerin diğerleri ile birlikte hareket ederek hakim duruma geçmeleri ve piyasada fiyat ve bölge paylaşımında etkin olmaları ihtimalinin bulunmadığı, böyle

1960 bir uygulamanın yapılmış olduğu kabul edilse bile, bu durumun 4054 sayılı Kanun bakımından yerel bir uygulama olarak kalacağı ve etkisinin bulunmayacağı, Yukarıda ismi yazılı fırınların fiyat tespiti ve bölge paylaşımı yapmadığı, böyle bir oluşum içinde olmadıkları, üretim kısıtlanması ve satış komisyonu tespit edilmesi iddialarının herhangi bir delile bağlanmadığı, Danıştay tarafından verilen bir kararda fiyat tarifelerine uyma zorunluluğundan bahsedildiği, soruşturma yapılan dönemde Oda'nın belirlediği fiyatın fırınların aşırı bir kar elde edemeyeceği bir fiyat olduğu, ekmeğin ortalama kar marjının fırınlar bakımından %10-15, bakkallar açısından ise %20-25 olduğu ve anılan dönemde ekmeğin fiyatlarının teşebbüsten teşebbüse değiştiği, Söz konusu senetlerin un alımı için verilmiş teminat senetleri olduğu, aksinin ispat edilmesi gerektiği, tutulan defterlerin ise tek taraflı olarak yazıldığı ve müvekkilleri bağlamadığı, mesleki dayanışma, hemşerilik veya akrabalık ilişkileri içinde zor durumda olan ve batma aşamasına gelmiş bazı fırıncılara yardım etmek için para toplandığı, ancak bu eylemin fiyat veya bölge paylaşımı amacıyla yapılmadığı, Ekmeğin fiyatlarının oluşumunda hem kamu kurum ve kuruluşları hem de mahkemelere görev ve yetki verilmiş olduğu, serbest rekabet kuralları geçerli olsaydı piyasada böyle bir mekanizmanın bulunmayacağı, Rekabet Kurumu tarafından açılan soruşturma sonucunda menfi tespit kararı verilmesi gerektiği, ancak Kurul rekabet ihlali olduğu kanaatine varırsa fırınlar arası uygulamaların grup muafiyeti kapsamında değerlendirilmesinin talep edildiği ifade edilmektedir.

I.4.15. Örnek Francala Ltd. Şti.

1980 Yazılı savunmalarda özetle, yukarıda unvanı yazılı işletmelerin, Naci Kutanis veya Diren Organizasyon Ltd. Şti. ile hiçbir şekilde ve hiçbir zaman fiili veya hukuki ilişki içinde olmadığı, rekabeti engelleyen faaliyetlerde yer almadığı, herhangi bir şekilde fon ödemediği, fon almadığı, ekmeğin üretim ve satımıyla ilgili fiyat, komisyon, arz ve bölge paylaşımı içinde bulunmadığı, iddiaların bir varsayıma dayandığı, bu durumun gerçeğe ve hukuka aykırı olduğu dolayısıyla, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan faaliyetler ve uyumlu davranışların gerçekleştirilmediği ifade edilmektedir.

I.4.16. Canerler Gıda San. ve Tic. A.Ş.

1990 Yazılı savunmada özetle, Canerler A.Ş. adına imza attığı öne sürülen şahsın imza yetkisi olmadığı, Canerler A.Ş.'nin yetkili temsilcilerinin ne sözlü ne yazılı ne de fiili olarak benzer uygulamalarda bulunmak suretiyle, herhangi bir fiyat belirleme anlaşmasına veya bu tip bir uyumlu davranışa iştirak etmediği, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği öne sürülen dönemlerde Canerler A.Ş.'nin fiyatları ile rakip teşebbüslerin fiyatlarının farklı olduğu, bu durumun, her bir şubede fiyatların, genel merkezce şube bünyesinde pazarlama faaliyetini kontrol etmek, fiyatları en makul ölçülerde, şirket karlılığını sağlayacak şekilde belirlemekle görevlendirilen mağaza (şube) müdürleri tarafından saptanmasından kaynaklandığı, genel merkezin görevinin ise koordinasyonu sağlamak olduğu, Canerler A.Ş.'nin pazarlama politikasının, temel gıda maddelerinin marketlerin içerisindeki sirkülasyonu arttıracak biçimde düşük fiyatlanması yönünde olduğu, bu çerçevede her bir market yöneticisinin ve ilgili marketin bulunduğu coğrafi alandaki tüketicilerin

gelir seviyesine göre kendi inisiyatifi doğrultusunda ekmek fiyatlarını belirlediği ifade edilmektedir.

I.4.17. Endi A.Ş.

2010 Yazılı savunmalarda özetle, Kendilerine gönderilen Ek 1/14-15'te yer alan ve kimin tarafından düzenlendiği belli olmayan belgelerde, Endi'nin imzasının bulunmadığı, bu belgelerin, üretici firma ve marketlerin büyük çoğunluğunca imzalanmadığı, dolayısıyla söz konusu belgelerin Endi'yi bağlayıcı nitelikte olmadığı, ayrıca Ek 1/13-414 numaralı belgeleri imzalayanlar arasında şirketleri yer almadığından, bu belgelerin de Endi'yi bağlayıcı bir yönü olmadığı, Endi'ye ait işyerlerindeki ekmek satışının bu işte uzman firmalara bırakıldığı ve mağazalarda satılan ekmeklerin üretimi ile ilgili her türlü yetki ve sorumluluğun bu firmalara ait olduğu, dolayısıyla ekmek satışıyla ilgili olarak Endi'nin sadece denetimci konumda olduğu, ekmek fiyatının ilgili meslek odası tarafından belirlendiği, dolayısıyla Endi'nin hiçbir zaman bu fiyattan başka bir fiyatta ekmek satmadığı ifade edilmektedir.

2020

I.4.18. Nazar A.Ş.

2030 Yazılı savunmada özetle, Diren Organizasyon ile şirketlerinin hiçbir ilgisi olmadığı, belgelerde Nazar adına imzası görünen Rasim Akın'ın görevinin, halden alınan meyve ve sebzenin naklinden ibaret olduğu, kendilerine suçlama yöneltilen konularda bu kişinin herhangi bir imza yetkisinin bulunmadığı, bu imzalarla ilgili olarak da kendilerine bilgi verilmediği, bu şahsın mevcut durumda Nazar A.Ş. bünyesinde çalışmadığı, Nazar A.Ş. tarafından satılan ekmeğin satış fiyatının ekmeğin kendilerine mal oluşuna bağlı olarak değiştiği, şirket kayıtları incelendiğinde ekmeğin satış fiyatının tamamen piyasa koşulları neticesinde ve maliyet dikkate alınarak çeşitli zamanlarda 75.000 TL, 100.000 TL, 150.000 TL ve 200.000 TL olarak belirlendiği ifade edilmektedir.

2030

I.4.19. Öğütler Ltd. Şti.

2040 Yazılı savunmada özetle, Öğütler şirketini temsile yetkisi olan kişilerin Hamza Öğüt, Abbas Öğüt ve Sadık Öğüt olduğu, başkaca herhangi bir kişinin Öğütler Gıda'yı bağlayan bir imza atmaya yetkisi olmadığı, Öğütler Gıda'nın tamamen serbest piyasa koşullarına bağlı kalarak faaliyetlerini sürdürdüğü ve iddia konusu hiçbir eylemde bulunmadığı ifade edilmektedir.

2040

I.4.20. Soykan A.Ş.

Yazılı savunmada özetle, ilgili anlaşma ve protokollere şirketlerinin ve şirket adına hareket edebilecek temsilcilerin hiçbir zaman katılmadığı, benzer koordinasyonlarda yer almadığı, belgelerin hiçbirinde şirketlerine ait bir kişinin imzasının da bulunmadığı belirtilmektedir.

2050

I.4.21. Şeref Gıda San. Tic. Ltd. Şti (Makromarket)

Yazılı savunmada özetle, Makromarket adına imza atan kişilerin şirketlerini temsile yetkileri bulunmadığı, Makromarket'in ekmek üretimi ve satışı konusunda herhangi bir anlaşma içinde bulunmadığı, tavırlarının her zaman için rekabetten yana olduğu belirtilmektedir.

I.4.22. Tansaş A.Ş.

2060

Yazılı savunmada özetle, Kendilerine gönderilen belgelerde geçen "Tansaş adına Horon Gıda", ibaresinde yer alan Horon Gıda'nın, Ankara ilindeki bazı mağazalarında bulunan kafeteryaların işletilmesini ve yine Ankara içindeki tüm mağazalarında ekmek üretim ve dağıtımını üstlenmiş bir firma olduğu, ilgili tarihlerde Ayaş Yolu Çatalkara Sok. No:99 Sincan/Ankara adresinde bir şubelerinin olduğu, Horon Gıda ile Mart 2002 itibarıyla sona ermiş olan hukuki ilişkinin, bu firmanın şirketleri için ekmek üretmesi ve bunu mağazalarına dağıtması karşılığında belirlenen koşullarda kendisine ödeme yapılmasından ibaret olduğu, Gerek Horon Gıda ile belirlenen çalışma esasları gerekse aradaki ilişkinin hukuki niteliği çerçevesinde arada bir yetki devri ve/veya temsil ilişkisinin varlığından bile bahsetmenin mümkün olmadığı, Horon Gıda tarafından "Tansaş Adına" anılan sözleşmelerin imzalandığının ilk defa Kurum yazısı ekinde gönderilen belgelerden anlaşıldığı, kendileri dışında gelişen protokollere taraf olmak konusunda onaylarının bulunmadığı gibi icazetlerinin de olmadığı belirtilmektedir.

2070

I.4.23. Yeni Çağdaş Ltd. Şti.

Yazılı savunmada özetle, soruşturma dahilindeki söz konusu metne atılan imzaların şirketleri açısından bir bağlayıcılığının bulunmadığı, şirketlerinin şirket sözleşmesi gereği şirket yetkilileri tarafından ancak çift imza ile temsil edilebildiği, ekmeğin homojen bir ürün olması nedeniyle satış fiyatının benzerlik göstermesinin doğal olduğu, şirketlerince imza edildiği öne sürülen belgedeki tarihten sonra, şirketleri tarafından 200.000 TL'nin altında da ekmek satıldığı, zaman zaman 200.000 TL'ye ekmek satılsa da bunun ekmeğin kalitesinden kaynaklandığı belirtilmektedir.

2080

I.4.24. Yimpaş A.Ş.

Yazılı savunmada özetle; altında imzalarının olduğu ileri sürülen belgelerde 4054 sayılı Kanun'a aykırı bir hususa rastlamadıkları, ayrıca söz konusu anlaşmaların şirket tarafından kabul edilmediği, imzaların sahiplerinin şirketi temsil etme yetkisine sahip olmayan kişiler olduğu, şirket kaşelerinin hiçbir belgede bulunmadığı, bilindiği üzere, Yimpaş ismiyle başlayan onlarca şirketin mevcut olduğu, bu yüzden şirket adına imza atmaya yetkili olmayan bir kişinin imzasının şirketi bağlamayacağı ifade edilmektedir.

2090

I.4.25. Yunus Ltd. Şti.

Yazılı savunmada özetle; kendilerine gönderilen belgeler arasında yer alan Ek 3 numaralı belgede belirtilen 8.10.2001 tarihli protokol ve centilmenlik anlaşmasında,

2100 şirket adına atılan imzanın şirket yetkililerine ait olmadığı, söz konusu anlaşmanın kabul edilmediği ve uygulamaya konulmadığı, şirket olarak ileri sürüldüğü gibi rekabeti bozucu herhangi bir anlaşma veya uyumlu eyleme katılmadıkları ifade edilmektedir.

I.5. Değerlendirme

2110 Ankara Valiliği tarafından gönderilen yazıda, Naci Kutanis, Mehmet Sami Akkerman, Orhan Yaralı, Metin Muratoğlu, Ali Kale, Salim Alnıaçık ve Gürsel Alnıaçık isimli şahıs ve çalışanlarının Ankara İli Sincan, Etimesgut, Yenimahalle, Altındağ ve Keçiören ilçelerinde faaliyet gösteren fırınlarla birlikte çeşitli uygulamalar yoluyla rekabeti sınırladıkları ve bazı fırınları bu yönde davranmaya zorladıklarına ilişkin belge, doküman ve soruşturma evrakının Ankara DGM Cumhuriyet Başsavcılığı'na intikal ettirildiği belirtilmiştir.

Ancak, mevcut bilgi ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonucunda ilgili pazarda iki farklı oluşumun söz konusu olduğu görülmüştür. Bu bakımdan konuyla ilgili değerlendirmenin bu oluşumlar temelinde ayrı başlıklar halinde sunulmasında yarar bulunmaktadır.

2120 I.5.1. Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle Bölgelerindeki Oluşum

Söz konusu oluşuma kaynaklık eden temel belgelerin Danışmanlık Sözleşmesi, Hakemlik Sözleşmesi, Protokol-Hakem Sözleşmesi, Centilmenlik Anlaşması başlığını taşıdığı görülmektedir. Anılan belgelere taraf olan teşebbüslere ilerleyen bölümlerde ayrıca yer verileceğinden öncelikle belgelerin kapsam ve niteliği hakkında bilgi verilerek değerlendirilmede bulunulacaktır.

2130 Ankara ili sınırları içindeki Sincan, Yenikent, Etimesgut, Yenimahalle Belediye sınırları içinde faaliyet gösteren fırınların bir araya gelme ve karar alma yönündeki girişimleri ilk aşamada danışmanlık sözleşmesi ve hakem belirlenmesi daha sonra ise protokol oluşturulması şeklinde gerçekleştirilmektedir.

2140 Danışmanlık sözleşmesi matbu bir sözleşme olup, Diren Organizasyon ve ilgili fırın arasında söz konusu fırın için ayrılan boşlukların doldurulması suretiyle imzalanmaktadır. Bu sözleşme uyarınca, Diren Organizasyon; ilgili fırının ticari ve sosyal organizasyonlara katılımını, başka firmalar ve diğer ekmek üreticisi firmalarla ilişkilerini ve koordinasyonunu sağlamayı, başka firmalarla ve diğer ekmek üreticileriyle doğabilecek sorunlarını çözmeyi, diğer firmalarla mesleki dayanışma ve etiğe uygun hareket etme konularında uygulayıcı olmayı, açıklanan çerçevede danışmanlık ve müşavirlik hizmetlerini üstlenmeyi kabul ve taahhüt etmektedir.

Ayrıca, Diren Organizasyon tarafından danışmanlık hizmeti karşılığında adına fatura düzenlenen fırınları içeren belgeler ve anılan şirkete noter kanalıyla verilen vekaletnamelerden, danışmanlık hizmeti verilen fırınların yalnızca mevcut danışmanlık sözleşmelerine taraf olanlarla sınırlı olmadığı anlaşılmaktadır. Bu bakımdan yukarıda belirtilen türdeki ilişki, kendilerine fatura verilen ve vekaletnamesi bulunan fırınlar için de söz konusudur.

2150 Bu noktada, Diren Organizasyon öncülüğünde Hakemlik Sözleşmesi, Protokol-Hakem Sözleşmesi, Centilmenlik Anlaşması gibi belgelerin söz konusu danışmanlık ilişkisi temelinde oluşturulduğu dikkate alınır, bu ilişkiye taraf olan teşebbüslerin diğer belgelerden de sorumlu oldukları anlaşılmaktadır. Çünkü Diren Organizasyon ya da bu şirketin ortağı konumunda bulunan Naci Kutanis'e verilen vekaletin ne amaçla kullanılmak istendiği diğer belgelerle birlikte anlam kazanmaktadır.

2160 İkinci aşamada; Hakemlik Sözleşmesi ya da Protokol-Hakem Sözleşmesi başlıklı anlaşmalarla Diren Organizasyon'un ortağı Naci Kutanis'in ekmek üreticileri arasında çıkacak her türlü anlaşmazlıkları gidermek üzere hakem tayin edilmesi söz konusudur. Bu anlaşmaların her bölge için ayrı belgeler şeklinde düzenlendiği görülmektedir. Bu belgelerde, hakemin görevleri arasında; ilgili bölgede faaliyet gösteren ekmek üreticileri arasında ekmek üretim, dağıtım ve pazarlaması konularında ortaya çıkabilecek "haksız rekabetin" önlenmesi, üretimin artırılması ve azaltılması konularında alınacak ilke kararlarının uygulanmasında eşgüdüm sağlanması sayılmaktadır.

2170 Bir sonraki aşamada ise, yine farklı bölgeler temelinde Protokol, Anlaşma, İlke kararı vb. adı altında anlaşmalar yapılmaktadır. Bu anlaşmalarda temel olarak ekmek fiyatının artırılması, ekmek başına verilen ondalıkların tespiti, bazı fırınların üretimlerini durdurmaları ya da sınırlamaları gibi konularda mutabık kalınarak hakem ve taraf olan fırınlarca imzalandığı görülmektedir.

2180 Yukarıda yer verilen açıklamalardan anlaşılacağı üzere anılan bölgelerde faaliyet gösteren teşebbüsler tarafından fiyat rekabetinin önlenmesini amaçlayan bir dizi anlaşma söz konusudur. Nitekim, şirket yetkileri yapılan görüşmeler de ihlale konu olan anlaşmaların yapıldığı ve uygulandığına yönelik tespitleri destekleyici niteliktedir. Bu anlaşmaların ortak bir amaca hizmet ettiği dikkate alınır, tek bir anlaşma olarak ele alınması yerinde olacaktır. Söz konusu anlaşma mevcut bilgi ve belgelere göre 2000 yılının Kasım ayında başlamış olup Diren Organizasyon'un Danışmanlık Sözleşmesi, Hakemlik Sözleşmesi, Protokol ve Centilmenlik Anlaşması'na yönelik fesih kararını fırın işletmecilerine ve hipermarket yöneticilerine gönderdiği 13.8.2003 tarihine kadar devam etmiştir.

2190 Diğer yandan, Naci Kutanis'in ekmek fiyatının tespit edilmesine yönelik olarak marketlerle anlaşmaları söz konusudur. Yukarıda sıralanan anlaşmalardan farklı olarak marketlerle yapılan anlaşmalar, temelde ekmek fiyatını düşürebilecek marketlerin de desteğini almak amacıyla yapılmaktadır. Çünkü, marketlerin ekmeği promosyon olarak düşük fiyattan tüketiciye sunması, fiyat seviyesinin düşmesine yol açması nedeniyle fırıncılar tarafından olumsuz bir durum olarak değerlendirilmektedir. Bu noktada marketlerle yapılan anlaşmaların asıl anlaşmanın uygulanmasının aksamaması için yapıldığı ve bu yönüyle tamamlayıcı olduğu anlaşılmaktadır. Ancak marketlerin diğer anlaşmalarda taraf olmamaları ve Naci Kutanis öncülüğünde oluşturulan gruptan danışmanlık ilişkisi yönüyle ayrılmaları nedeniyle bu anlaşmaların ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir. Nitekim, Naci Kutanis'le yapılan görüşmede elde edilen bilgiler de bu durumu teyit etmektedir.

Özetle; dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle bölgelerine ilişkin olarak haklarında soruşturma açılan teşebbüslerin bir takım oluşumlar içinde;

2200 *“Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.”*

şeklindeki 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin a bendinde yer alan;

“Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,” ve

b bendinde yer alan;

2210 *“Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü”*

hükümleriyle uyumlu bir şekilde “ekmek pazarı”nda rekabeti kısıtlayıcı nitelikte anlaşma yaptıkları anlaşılmaktadır.

Bu noktada, söz konusu bölgelerde 4054 sayılı Kanun açısından ihlal olarak değerlendirilen hususların taraflar arasında akdedilen; Danışmanlık Sözleşmesi, Hakemlik Sözleşmesi, Protokol-Hakem Sözleşmesi, Centilmenlik Anlaşması adıyla anılan belgeler üzerinde odaklanılarak ele alınması gerekmektedir.

2220 **I.5.2. Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle Bölgelerine Yönelik Anlaşma Belgeleri**

Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle bölgelerinde faaliyet gösteren bazı fırınların Diren Organizasyon (Naci Kutanis) koordinatörlüğünde; 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin yukarıda yer verilen (a) ve (b) bendlerinde yer alan hükümleriyle uyumlu bir şekilde “ekmek pazarı”nda rekabeti kısıtlayıcı nitelikte anlaşma yaptıkları tespit edilmiştir. Bu tespite dayanak oluşturan belgelere aşağıda yer verilmiştir:

- 2230 1. Soruşturma Raporu (SR) Ek:1/547-553’te yer alan Danışmanlık Sözleşmeleri ve Fırıncılar tarafından Diren Organizasyon’a verilen vekaletnameler
2. SR Ek:1/439-492’de yer alan Danışmanlık Hizmet Belgeleri
3. SR Ek:1/3-4’de yer alan 24.1.2001 tarihli Hakemlik Sözleşmesi
4. SR Ek:1/5’de yer alan 24.11.200 Tarihli Protokol-Hakem Sözleşmesi
5. SR Ek:1/8’de yer alan 31.1.2001 Tarihli Protokol
6. SR Ek:1/13’te yer alan 15.1.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması
7. SR Ek:1/14-15’te yer alan 2.2.2001 Tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması
8. SR Ek:1/16-17’de yer alan Anlaşma
9. SR Ek: 1/18-19’da yer alan Anlaşma ve İlke Kararı
2240 10. SR Ek:1/20’de yer alan Anlaşma İlke Kararı (1 No.lu İlke Kararı)
11. SR Ek:1/24-25’te yer alan 23.1.2001 tarihli Anlaşma İlke Kararı
12. SR Ek:1/37-45’te yer alan 20.11.2001 tarihli Sözleşme
13. SR Ek:1/414’de yer alan 8.10.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması

14. SR Ek:1/414-a'da yer alan 27.3.2002 tarihli Toplantı Kararı

15. SR Ek:1/415'te yer alan Toplantı Kararı

16. SR Ek: 1/6'da yer alan 28.2.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması (Tarafları Ek:1/427, 427-a, 428'de yer almaktadır)

17. SR Ek: 1/426-a'da yer alan 28.2.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması (Ek Sözleşme)

2250 18. SR Ek:1/524,528'de yer alan Oluşuma Üye Fırın ile Hakem Arasında gerçekleşen Yazışma ve Fırınlara arasında Yaşanan Sorunun Hakem Marifetiyle Çözülmesi (Yepaş Yazısı ve Yepaş-Zemheri A.Ş. Şeker Fabrikaları ekmek ihalesine dair anlaşma)

19. SR Ek:1/554-557'de yer alan şikayet formları

1.5.2.1. Danışmanlık Sözleşmesi

2260 Anılan Danışmanlık Sözleşmeleri matbu bir sözleşme olup, ekmek üreticisi olan teşebbüs; diğer ekmek üreticisi firmalarla ilişkilerini düzenlemek ve koordinasyonu sağlamak, bunun yanı sıra diğer üreticilerle doğabilecek sorunları çözmek amacıyla Diren Organizasyon'a (dolayısıyla Naci Kutanis'e) vekalet vermektedir.

2270 Rakiplerle koordinasyonun sağlanması amaçlı bir girişim olan bu tür sözleşmelerin varlığı ilgili teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmelerine neden olmaktadır. Nitekim anılan madde ile rakip teşebbüslerin birbirleriyle uyumlu davranış kalıpları içinde hareket etme amaçlı anlaşmalar yapmaları yasak fiiller arasında yer almaktadır. Aynı şekilde anılan matbu sözleşmelerin içeriği ile aynı kapsamda olan diğer sözleşmeler ve protokollerin varlığı neticesinde yapılacak bir değerlendirmede koordineli davranma iradesi gösteren ekmek üreticisi firmaların sayısının sadece danışmanlık sözleşmelerinin sayısı ile sınırlı kalmadığı görülmektedir. Dolayısıyla Soruşturma Raporu ekinde yer alan Danışmanlık Hizmet Belgeleri'nin verildiği firmaların varlığı da bu tespiti güçlendirmektedir. Ayrıca diğer *anlaşma*, *protokol* vb. isimler altında düzenlenen belgeler Danışmanlık Sözleşmesi'nde yer alan koordinasyonun ve taraflar arasında kurulan ilişkinin 4054 sayılı Kanun'u ihlal etme amaçlı kullanıldığını göstermektedir.

2280 Ayrıca 5.12.2003 tarihinde Kurum kayıtlarına giren Diren Organizasyon vekili Av.Hasan Erdoğan tarafından gönderilen belgeler arasında yer alan Fırıncılar tarafından Diren Organizasyon'a verilen noter onaylı vekaletnameler incelendiğinde; söz konusu vekaletnamelerin (metinleri birbirinden farklı olmakla birlikte) Danışmanlık sözleşmeleri ile benzerlikleri ve aynı amaç doğrultusunda düzenlenmiş olmaları dikkat çekmektedir. Örneğin, Çağdaş Francala Gıda İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti'ni temsilen Avni Özgür tarafından verilen vekaletnamede yer alan şu ifadeler bu tespiti güçlendirmektedir:

2290 *"Temsilen yetkili bulunduğum Çağdaş francala Gıda İnşaat Sa. Ve Tic. Ltd. Şti'nin ticari ve sosyal organizasyonlara katılımını başka firmalarla ve diğer ekmek üreticisi firmalarla ilişkilerini ve koordinasyonunu sağlamayı, başka firmalarla ve diğer ekmek üreticileriyle doğabilecek sorunlarını çözmeye, diğer firmalarla mesleki dayanışma ve etiğe uygun hareket etme konularında uygulayıcı olmayı, açıklanan çerçevede*

danışmanlık ve müşavirlik hizmetlerini yapmaya veya yaptırmaya, şirketimin adına dava açmaya ,...yasal işlemlerimi takip ve neticelendirmeye, kurulmuş ve kurulacak organizasyonlarda beni temsile uzlaşma talebinde bulunmaya, başkalarını da tevkil teşrik ve azle mezun ve yetkili olmak üzere birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Tic. Ltd. Şti.'ni vekil tayin ettim”

Vekaletname örnekleri bulunan şahıs ve şirketler şunlardır:

- 2300 • Çağdaş Francala Gıda İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.'ni temsilen Avni Özgür. M. Çakmak Mah. Yıldız Sok. 5/A Sincan Ankara.
- Mustafa Cesur (Çınar Fırınının yetkilisi olduğu diğer belgelerde görülmektedir, Nitekim vekaletnamedeki adres Çınar ekmek Fabrikası adresidir), Çarşı Cad. Taşkın Sok. No:6 Yenimahalle.
- Hüseyin Duygu, Ragıp Tüzün Cad. No: 431 Yenimahalle (Hasat 1 Ekmek Fırını adresi).
- Nazar Francala Unlu Gıda Mam. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ni temsilen Mustafa Yalçın.
- Orhan Pehlivan, Pehlivanoğlu Ekmek Fabrikası İstasyon Mah. Kartal Sok. No:3/A Sincan.
- 2310 • Şakir Ulusoy, Avcılar Mah 119. Sok No:30 Şentepe (Mehmetler Ltd Şti adresi ve yetkilisi).
- Mahmut Küt, Güzelevler Çameli sokak No:8 Yenimahalle (Güzelevler Modern Ekmek Fırını yetkilisi ve adresi).
- Bayram Aktürk, Pınarbaşı Mh. Hilal sk. 13/1 Sincan (Huzur Ekmek Fabrikası sahibi).
- Hasan Paşa Dervişoğlu, Çiğdemtepe Mah. Değirmendere sok. No:73 Yenimahalle (Dervişoğlu Fırını sahibi).
- Gözde Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ni Temsilen Mehmet Demir-İsmail oğlu Plevne mah. Kızılırmak sok. No:40/A Sincan.
- 2320 • Yunus Çürük-Ahmet oğlu, Ulubatlı Hasan Mah. Çarşı İçi sok. No:48 Sincan (Dostlar Ltd. Şti adresi).
- Sıtkı Bilici, San. Sit. 2. Cad. No:38 (Hacıhasanoğlu Ltd. Şti.)
- Oba Ekmek Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti. adına münferiden hareketle Ahmet Malkoç.

I.5.2.2. Danışmanlık Hizmet Belgeleri

2330 Danışmanlık hizmeti karşılığında kesilen faturaların yer aldığı bu belgeler, belgede yer alan ekmek üreticisinin Diren Organizasyon'dan danışmanlık hizmeti aldığını göstermektedir. Dolayısıyla bu firmaların Diren Organizasyon ile 1. sırada yer alan Danışmanlık Sözleşmesi akdettikleri söylenebilecektir. Yazılı böyle bir belgeye ulaşılamasa dahi Danışmanlık Hizmet Belgeleri uygulamada bu ilişkinin varlığını göstermektedir.

Danışmanlık Hizmet Belgelerinin verildiği (Diren Organizasyon tarafından adına fatura düzenlenen) teşebbüsler şunlardır: Nazar Francala Unlu Gıda Mamulleri Tic. Ltd. Şti., Huzur Ekmek Fabrikası, Çağdaş Francala Gıda Tic. Ltd. Şti, Hacıhasanoğlu Tic. Ltd. Şti., Gözde Gıda İnş Tic. Ltd. Şti., Reyhanoğlu Gıda San

2340 Tic. Ltd. Şti, Pehlivanoğlu Gıda San. Tic. Ltd Şti, Oba Ekmek Tic. Ltd. Şti., Yeni Kuzu Unlu Mamul. Tic. Ltd, Mis Gıda Tic. Ltd. Şti., Alınışık Fırın Taahhüt Tic. Ltd.Şt, Samanyolu Un Mam. Tic. Ltd. Şti, Özevler Ekmek Fabrikası, Bahar Unlu Mam. Gıd. Ltd. Şti., Mehmetler Gıda İnş. Ltd. Şti, Özkayalar Ek. Un. Mam. Tic. Ltd, Ket-Zem Ek. Un. Gıda Tic Ltd., Kardelen Fran. Un. Mam. Ltd, Karşıyaka Un. Mam. Tic. Ltd. Şti, Gül Ek Fab., Ergazi Unlu Mam. Ltd. Şti, Emkan Gıda San. Tic. Ltd. Şti, Can Kardeşler Gıda Ltd. Şti, Ateksan Gıda İnş. Tic. Ltd. Şti, Esengül Unlu Mam. Ltd. Şti., Yağmur Unlu Mamulleri İnş. Tic. Ltd. , Örnek Francala İnş. Tic. Ltd. Şti., Esen Ekmek Fabrikası, Zemheri Gıda Tic. A.Ş., Şafak Unlu Mam. Tic. Ltd. Şti., Petekler Unlu Mam. Tic. Ltd. Şti., Osmanoğulları Gıda İnş. Ltd. Şti., Hasat-2, Hasat-1, Dervişoğlu Ek. Fab., Çınar Ekmek Fabrikası ve Yedigöl Francala Gıda San. Ltd. Şti.

2350

I.5.2.3. 24.1.2001 tarihli Hakem Sözleşmesi

2360 Anılan sözleşme; Yenimahalle'de faaliyet gösteren otuz ekmek üreticisi ve ekmek üreticileri tarafından seçilen hakem Naci Kutanis arasında imzalanmıştır. Söz konusu sözleşmede alınan kararlara bakıldığında ilk olarak hakeme verilen yetki dikkati çekmektedir. Ancak verilen yetkilerle birlikte yetki veren teşebbüs niteliğindeki fırınların amaçlarının ortaya konulmasına büyük önem verildiği görülmektedir. Nitekim anılan fırınlar anlaşabilmek amacıyla bir hakem tayin etmişlerdir. Dolayısıyla hakem bu ilişkilerden menfaat sağlamakla birlikte gerçekte rakip teşebbüslerin istedikleri anlaşma zeminini oluşturmaktadır. Buna göre anılan Sözleşme'de hakem;

2370 *“..Yenimahalle ilçe metropolitan sınırları içinde faaliyet gösteren ekmek üreticileri arasında ekmek üretmede, üretilen ekmeklerin dağıtımında, üretilen ekmeğin dağıtım ve pazarlanmasında ve aralarında bu konularda doğabilecek haksız rekabetin önlenmesinde... üretim artırma ve azaltmada... halkın temel gıda maddesi olan ekmeğin gereksinimleri karşılayacak miktarda üretilmesinin sağlanmasında ve tüm bu konularda alınacak ilke kararlarının uygulanmasında eşgüdüm ve koordine sağlamak üzere tam bir tarafsızlık içinde ve her üreticiye karşı eşit davranarak onların gerek kendi aralarında gerekse üçüncü kişi ve kuruluşlar ile kamu kurum ve kuruluşlarına karşı hukuklarını öncelikle ve önemle savunmak ve gerçekleştirmektir...”*

şeklinde belirtilen yetkilerle donatılmıştır. Ayrıca söz konusu ifadelerin devamında;

“Tüm bu konularda ekmek üreticileri arasında kabul ve üzerinde anlaşılan kararları uygulamak üzere yetkilendirilmiştir...”

2380 denilerek kararların uygulanmasında hakemin görevlendirildiği belirtilmektedir.

I.5.2.4. 24.11.2000 tarihli Protokol-Hakem Sözleşmesi

Protokol Hakem Sözleşmesi Naci Kutanis ile belge altında ismi geçen, Sincan ve Etimesgut Belediye hudutları dahilinde faaliyet gösteren ekmek üreticileri arasında düzenlenmiştir. Buna göre;

- 2390 *“..Protokol- Hakem Sözleşmesi gereğince; Sincan ve Etimesgut Bölgesi Hudutları dahilinde taraf ekmek fabrikaları işleticileri arasındaki üretime ve dağıtıma yönelik faaliyetler ile yine bu kapsamdaki tüm faaliyetlerinin düzenlenmesi, koordinasyonunun sağlanması, aralarındaki haksız rekabetin önlenmesi, bu faaliyetlerinin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi, meslek kuralları dahilinde çalışmalarının temini, üreticilerin teknik kapasitelerinin artırılmasına,....yönelik alınacak prensip kararlarının uygulanması amacıyla ve dahi bu konular ile ilgili oluşabilecek ihtilaflarda hakemlik üzere adı geçen üreticiler ile Naci Kutanis anlaşma sağlamışlardır. Bu yetki neticesinde üreticiler protokol hükümlerince Naci Kutanis’i belirtilen konularda önderlik yapmak, tavsiye kararları almak ve mutabık kalınan kararların uygulanmasını ve uygulanıp uygulanmadığının takibini yapmak konusunda yetkili kılmışlardır.”*
- 2400 şeklindeki hüküm ile hakeme söz konusu bölgede koordinasyonun teminine yönelik geniş yetkiler tanınmıştır.

I.5.2.5. 31.1.2001 Tarihli Protokol

31.1.2001 tarihli Protokol; Yenimahalle ekmek üreticileri ve ekmek üreticileri tarafından seçilen hakem Naci Kutanis arasında imzalanmıştır. Protokol’de;

- 2410 *“31.1.2001 itibarıyla Yenimahalle Mahallinde faaliyet gösteren Ekmek fabrikaları ekmek fiyatını 100.000 TL’ye çıkarıp, ekmek başına verilen ondalıklar kesinlikle %20 olarak uygulanacaktır. %20’nin dışına çıkan (fazla) meslektaşlar tespit edildiğinde 10.000.000.000TL cezai müeyyide uygulanacaktır. Altında imzaları bulunan firmalar ile Naci Kutanis arasında bu sözleşme yapılmıştır.”*

şeklindeki karar alınarak ekmek fiyatının rakip teşebbüslerin katılımıyla belirlenmesi, bakkal ve marketlerde satılan her bir ekmek için bakkal ve markete verilen satış komisyon oranının (ondalık) anlaşılan seviyenin üstüne çıkarılmaması ve aksi durumda ilgili teşebbüse ceza uygulanması karara bağlanmıştır.

I.5.2.6. 15.1.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması

- 2420 Anılan anlaşma; Sincan, Etimesgut ve Yenikent Belediye hudutları dahilinde faaliyet gösteren ekmek üreticileri ve aynı hudutlar dahilinde faaliyet gösteren hipermarketler ile hakem Naci Kutanis arasında imzalanmıştır. Anlaşmada Esnaf ve Sanatkarlar Birliği’nin belirlemiş olduğu fiyatların uygulanması, içlerinde ekmek üreten firmalar da dahil olmak üzere aynı sınırlar içinde faaliyet gösteren hipermarketlerin ne kendi aralarında ne de ekmek üreticileriyle anlaşma yoluyla fiyatlarda oynama yapmayacakları karara bağlanmıştır.

- 2430 507 sayılı Kanun’un 125. maddesinde odaların belirlediği fiyatların Esnaf Birlikleri tarafından onaylanması halinde geçerli olabileceği ve ilgili “Esnaf ve Sanatkarlarca Üretilen Mal ve Hizmetlere Ait Ücret Tarifelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik”in 4. maddesinde ise belirlenecek fiyatların azami fiyatlar olduğuna hükmedilmiştir. Ancak söz konusu Protokol’de anılan mevzuatta belirtilen durumun aksine Oda tarafından belirlenen fiyatların tek satış fiyatı şeklinde kabulü söz

2440 konusudur. Dolayısıyla kaynağını Kanun ve ilgili yönetmeliklerden almayan hatta mevcut hukuki düzenlemelerin yadsınması suretiyle bilinçli olarak aksi yönünde kararlar alınmıştır. Nitekim ekmek fiyatlarını düzenleyen mevzuat, standardı belirlenmiş bir adet ekmeğin satılabilecek maksimum fiyatını tespit etmekte; anılan seviyelerin altındaki satış fiyatını ise doğal olarak talep ve arz miktarı gibi ilgili teşebbüslerin pazarda karşı karşıya kaldıkları rekabet koşulları doğrultusunda her bir bağımsız teşebbüs tarafından belirlenmesine bırakmaktadır. Ancak görüldüğü üzere beklenen bu durum alınan kararlarla önlenerek rekabetin sağlıklı bir biçimde devam ettirilmesine tarafların iradeleriyle son verilmiştir.

1.5.2.7. 2.2.2001 Tarihli Protokol

2450 2.2.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması adı altında gerçekleştirilen anlaşma, Yenimahalle Belediye hudutları dahilinde faaliyet gösteren otuzyedi ekmek üreticisi ve ekmek reyonu bulduran ondört süper/hiper market yetkilileri ile hakem Naci Kutunis arasında imzalanmıştır. Anlaşmanın 3. ve 4. maddesi 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi açısından dikkat çekicidir. Buna göre 3. madde;

“..Haksız rekabet yaratılmayacaktır. Üretilen ekmeğin lezzetli olması; giderek ISO kalite belgesi alınacak şekilde bir standarda kavuşturulması amaçlanacak, odanın belirlediği gramaj ve fiyat üzerinde üretim ve dağıtım yapılacaktır.”
şeklinde karara bağlanmıştır.

4. madde ise;

2460 *“..Süper/hiper marketler kendi aralarında ya da başka yer fırın ve ekmek fabrikaları ile anlaşarak odanın belirlediği gramaj ve fiyat dışında bir belirlemeleri ve buna göre ekmek pazarlamaları olmayacaktır. Daha fazla müşteri çekmek düşüncesinde ekmeğin promosyon gibi kabulü ile ekmeğin belirlenen fiyatının altında satışı yapılmayacaktır.”*

2470 şekliindedir. Anlaşmanın diğer tarafı olan Yenimahalle Belediyesi sınırlarında faaliyet gösteren market ve süpermarketler de yukarıdaki madde hükmüne taraf olmaları sebebiyle ilgili ürün pazarındaki ekmek fiyatındaki rekabete son vermek üzere anlaşma sağlamışlardır. Alınan kararda diğer fırıncılarla veya kendi aralarında Oda'nın belirlediği gramaj ve fiyat dışında belirleme yapmayacakları (bazı süper marketlerin kendi ekmek üretim tesislerinin olduğu göz önüne alınmalıdır) ve bu yönde bir pazarlama yoluna gitmeyecekleri karara bağlanarak ekmeğin belirlenen fiyatının altında satışının yapılmayacağı karara bağlanmıştır. Anlaşıldığı üzere ekmeğin sadece üretim seviyesinde değil, aynı zamanda dağıtım ve satış seviyesindeki rekabetin de önüne geçilerek gerek miktar gerekse fiyat hareketlilikleri tarafların kendi iradeleriyle yasaklanmaktadır.

1.5.2.8. Anlaşma

2480 Söz konusu Anlaşma'da Uğur Ekmek Fabrikası'nın bir yıllığına kapatılması ve karşılığında belli tutardaki senetler işleticisine teslim edilmesi ve işleticisinin bir yıl

boyunca hiçbir şekilde ekmek üretmemesi ve üretmesi halinde cezai yaptırıma tabi kalacağı karara bağlanmaktadır.

I.5.2.9. Anlaşma ve İlke Kararı

2490 Söz konusu anlaşma ile yine 1 yıl süre ile üretim yapmayacak fırınlar belirlenmektedir. Anlaşma hakem ve kapatılan fırınların yanı sıra bölgede faaliyet gösteren 32 ekmek üreticisinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Anılan anlaşmada

2500 Alkanlar, Aykurt ve Uğur Ekmek fabrikalarının bir yıl süre ile kapatılması ve kapatılan fırınların mağdur olmamaları için üretime devam eden fırınların dayanışma adı altında tazminat nitelikli ödemeleri konu edilmektedir. Ayrıca 8. sırada yer verilen Anlaşma'da Uğur Ekmek Fabrikası için öngörülen bu yardımın ne şekilde gerçekleştirildiğini ortaya koymaktadır. Ancak dikkat çeken nokta adı her ne kadar dayanışma da olsa bir üreticinin üretiminin durması halinde karşı karşıya kaldığı kar mahrumiyetinin üretime devam eden diğer firmalarca karşılanmasıdır. Bu durum, bölgesel paylaşımlar içinde hareket eden fırınların, üretimine son verilen fırının yarattığı arz boşluğunu dolduran fırınlarca yapılan ek üretim tazminatı olarak değerlendirilmektedir. Nitekim alınan kararlar doğrultusunda ne başka bir fırının ne de üçüncü kişilerin kapatılan tesisleri çalıştıramaması durumunda talep sabit iken arz miktarı azalmakta ve arz açığının telafisi bölgedeki diğer üreticiler tarafından sağlanmaktadır. Ayrıca ilgili anlaşmada Demircioğlu Ekmek Fabrikası'nın tezgahı dışında üretim ve dağıtım yapmayacağı kararlaştırılmaktadır. İlgili firmanın pazardaki rekabet yeteneğinin bu hükümlerle kısıtlandığı açıktır.

I.5.2.10. Anlaşma İlke Kararı (1 Nolu İlke Kararı)

2510 *“28/02/2001 tarihli Protokol-Centilmenlik anlaşması ve buna ek olarak düzenlenen Ek Sözleşme 1 muvacehesinde işbu sözleşme tarafları Alkanlar Ekmek, Aykurt Ekmek, Uğur Ekmek ve Demircioğlu Ekmek Fabrikaları (Demircioğlu Ek. Fab. Tezgahı dışında üretim ve pazarlama yapmayacaktır.) bir yıl süre ile işletme ve üretimi durdurulan Alkanlar Ekmek Fabrikası, Aykurt Ekmek Fabrikası, Uğur Ekmek Fabrikası ve Demircioğlu Ekmek Fabrikasına (Demircioğlu Ek. Fab. Tezgahı dışında üretim ve pazarlama yapmayacaktır.) tazminat niteliğinde yardımda bulunacaklardır. Bu yardım çerçevesinde Alkanlar Ekmek Fabrikası, Aykurt Ekmek, Uğur Ekmek ve Demircioğlu Ekmek Fabrikası (Demircioğlu Ek. Fab. Tezgahı dışında üretim ve pazarlama yapmayacaktır.) bu bir yıl içerisinde hiçbir şekilde üretimde bulunmayacaklardır, aksi takdirde alınan tazminatın on (10) katı cezai şart olarak yek diğerlerine ödenecektir.*

2520 *Kapatılan Alkanlar Ekmek Fabrikası, Aykurt Ekmek, Uğur Ekmek ve Demircioğlu Ekmek Fabrikasında (Demircioğlu Ek. Fab. Tezgahı dışında üretim ve pazarlama yapmayacaktır.) başka işletmeciler, üçüncü kişiler de üretim yapamazlar.*

Alınmış olan bu kararın uygulanmasını Diren Org. Dan. Müş. Tic. Ltd. Şti. (Naci KUTANİS) yapacaktır. Niza halinde Protokol-Centilmenlik Anlaşmasıyla ek sözleşme 1 esasları uygulanacaktır.”

Söz konusu İlke Kararı'nda 16 ve 17. sırada bulunan anlaşmalarda yer alan kararlara uyulmaması halinde anlaşmaya taraf teşebbüslerce alınan “*üretici firmanın*

2530 *üretiminin durdurulması, askıya alınması ve hatta üretim tesisinin kapatılması” yönündeki kararın uygulandığı görülmektedir.*

Anlaşıldığı üzere tarafların (üretimine ara verilen üreticiler ve hakem) ortak iradesi doğrultusunda Alkanlar Ekmek Fabrikası, Aykurt Ekmek Fabrikası ve Uğur Ekmek Fabrikası bir yıl süreyle üretimine son verecek; Demircioğlu Ekmek Fabrikası ise sadece tezgah üzerinde satış yapacaktır. Ancak alınan karar neticesinde diğer taraflar söz konusu üreticilere mağduriyetlerini gidermek adına tazminat niteliğinde ödemede bulunacaklar; üretimine son verilen firmalar ise üretime geçmeleri halinde tazminatın on katı tutarında ceza ödeyeceklerdir. Ayrıca kapatılan üretim tesislerinde diğer fırınlar ya da üçüncü kişiler üretim yapamayacaklardır. Bu durumu bölgede faaliyet gösteren diğer üreticilerin de onayladığı anlaşmaya ise aşağıda yer verilmiştir.

1.5.2.11. 23.1.2001 tarihli Anlaşma İlke Kararı

Anılan İlke Kararı Sincan-Etimesgut ilçe sınırlarında faaliyet gösteren ekmek üreticileri arasında oluşturulmuştur. Buna göre;

2550 *“..aşağıdaki koşullarda Dadaş Ekmek Fabrikası ile Karadeniz Unlu Mamulleri Ekmek Fabrikası üretime ara vereceklerinden diğer ekmek üreticileri kendilerine ekmek üretmeyecekleri bir yıl boyunca tazminat niteliğinde aylık bir milyar beşyüzmilyon tutarında ödemede bulunacaklar üretime ara verecek Dadaş ve Karadeniz ekmek Fabrikaları da bir yıl boyunca herhangi bir şekilde üretimde bulunmayacaklardır. Bu amaçla;*

- *Alınmış bulunan ilke kararı uygulamasını Hakem Naci Kutanis sağlayacak, kararın uygulanmasını gözetecektir.*
- *Ekmek Fabrikalarında bir yıl süresince üretim yapılmayacaktır. Üçüncü kişiler dahi bu fabrikalarda hiçbir şekilde üretim yapmayacaklardır.*
- 2560 • *Bir yılın sonunda taraflar yeniden anlaşmayı değerlendireceklerdir.*
- *Üretim yapamayacak fabrika sahiplerine mağduriyetlerini önlemek ve mesleki dayanışma bağlamında ayda bir buçuk milyar tutarında tazminat nitelikli ödeme diğer üretimde bulunan fabrika sahiplerinde gerçekleştirilecektir.. Tahsili ve bunun ödenmesi hakem eli ile yapılacaktır.*
- *Taraflar alınmış olan bu ilke kararlarına uymamaları halinde yek diğerlerine Yirmi milyar TL cezai koşul ödeyeceklerdir.*
- *Üretimde bulunmayacak fabrika sahiplerine ödenecek meblağ ile ilgili ödeme ve tutanak hakem tarafından yapılacaktır.*
- 2570 • *Taraflar bu ilke kararının uygulanmasında anlaşmazlığa düşmesi halinde önce hakeme başvuracaklar; anlaşmazlığın bitmemesi halinde Sincan Mahkemeleri ile İcra dairelerini yetkili ve görevli kılmışlardır.”*

Alınan kararlar ile üretime ara verecek firmalara ödenecek tazminat ve miktarı karara bağlanarak, gerekli görülen tedbirler sıralanmaktadır. Nitekim “*Tutanak*” başlıklı metinde de yukarıda yer verilen ve üretimine ara verecek olan Karadeniz Unlu Mamulleri Ekmek Fabrikası’na teslim edilen senetlere yer verilmektedir.

I.5.2.12. 14.11.2001 tarihli duyuru ve 20.11.2001 tarihli Sözleşme

2580 Anılan 14.11.2001 tarihli duyuru ile fırın işletmelerince hakem tayin edilen Naci Kutanis tarafından daha önce akdedilen sözleşme ve protokollerin iptal edilerek mevcut anlaşmaların anılan sözleşmelerde belirlenen ilke ve kurallara uyulmaması sebebiyle feshedildiği, ekmek üreticilerine bildirilmektedir. İlke ve kurallara uyulmaması gerekçesine ilişkin açıklamalar incelendiğinde ise temel sebebin fırınların fon vermemesi ya da verilecek fonlara temel teşkil eden kapasitelerin gizlenmesi olduğu anlaşılmaktadır.

2590 20.11.2001 tarihli Sözleşme ile yukarıda değinilen fesih duyurusu iptal edilerek, Yenimahalle ilçesi belediye sınırları ve mücavir alanı içinde faaliyet gösteren ekmek üreticileri ile hakem arasındaki anlaşma zemininin tekrar sağlandığı gözlemlenmektedir. Buna göre;

“...İş bu sözleşmenin tarafları aşağıda döküm halinde sayılan maddeleri ve daha önce imzalanan Hakem Sözleşmesi (24.1.2001), Protokol ve Centilmenlik Ana Sözleşmesi (28.2.2001) ve bu sözleşmeye ilaveten çıkarılan Ek Sözleşme 1 (28.2.2001) ile Danışmanlık Sözleşmelerindeki (1.3.2001) maddeleri açıkça ve gayri kabili rücu olmak üzere kabul ve taahhüt ederler.”

2600 ifadesi ile daha önce akdedilen sözleşmelerin geçerliliğinin devam ettiği belirtilmektedir. Anılan Sözleşme'nin 4. maddesinde;

“..yasaların emredici buyrukları doğrultusunda hareket edilecek ve halkın temel gıda maddesi olan ekmek üstünde manipülasyon kesinlikle yapılmayacaktır. Damping uygulamasının kesinlikle yasak olduğu tek gıda maddesi olan ekmek üzerinde –yasa gereği- kesinlikle damping yapılmayacaktır..”

yer alan hüküm ile ekmek üzerinde kesinlikle damping yapılmayacağı kararlaştırılmıştır. 5. maddede;

2610 *“..her ne olursa olsun ekmek, Meslek Odasının belirlediği fiyattan satılacaktır...”*

şeklindeki hüküm ile aslında azami fiyat olan Fırıncılar Odası tarafından belirlenen fiyatın tek satış fiyatı olduğu kararlaştırılmıştır. 8. maddede;

“..Ekmekte bayi kar marjı %20 oranında sabitlenecek ve kesinlikle bu oranın dışına çıkılmayacaktır...”

şeklindeki hüküm ile ekmek bayilerine verilecek kar marjı sabitlenmiştir. 10. maddede;

2620

“..ortak bayiler zaman içerisinde tek firmaya indirilecek ve bu süreçte bayilerde kati surette aynı fiyat uygulanacaktır...”

şeklindeki hüküm ile aynı bayiye ekmek veren fırınların bu duruma son vererek tek bayiye tek fırın uygulamasına geçileceği ve bu süreçte de fırınların aynı bayiye farklı fiyat üzerinden ekmek vererek rekabet etmeleri yasaklanmaktadır. 11. maddede;

“..hiçbir koşulda pazar yerleri ve halka açık yerlerde arabayla veya başka yöntemlerle düşük fiyattan veya aynı fiyattan ekmek satılamayacaktır...”

2630

şeklindeki hüküm ile ekmek bayileri dışında pazar yerlerinde ve halka açık yerlerde araç veya başka usullerle düşük veya geçerli fiyattan ekmek satılmayacağı kararlaştırılmıştır. 15. maddede;

“..Mevcut serbest piyasa ekonomisinin gereklerine uygun hareket edilecek, kartel oluşturulmayacak ve haksız rekabet kesinlikle yapılmayacaktır. Bu doğrultuda yukarıdaki maddeler de göz önünde bulundurularak Esnaf ve Sanatkarlar Birliği'nin belirlemiş olduğu fiyatlar doğrultusunda satış yapılacak, bu fiyatların altına düşülmeyecek, fiyatlarda oynama ve dalgalanmalara gidilmeyecektir. Fiyat tespiti konusunda görev ve yetkinin Esnaf ve sanatkarlar Birliği'nde olduğu hiçbir zaman unutulmayacaktır..”

2640

şeklindeki hüküm ile ekmek üreticileri arasında oluşturulan yapı içerisinde ikinci bir oluşum olarak nitelendirilebilecek “kartel” oluşturulamayacağı ve Esnaf ve Sanatkarlar Birliği'nin belirlediği ve aslında azami fiyatlar olarak mevzuatta yerini bulan ekmek fiyatının tek fiyat olarak kabul edilerek, bu fiyatın altında satışların yapılamayacağı ve fiyatlarda oynama gerçekleştirilemeyeceği karara bağlanmıştır. 16. maddede;

2650

“..bölgeler arası ihlaller yapılmayacak olup, bölge dışından gelebilecek ihlallerin hiçbir tartışmaya meydan vermeksizin tarafımıza doğru ve samimi bir şekilde zamanında iletilecektir...”

şeklindeki hüküm ile belirlenmiş bölgelerde faaliyet gösteren üreticilerin bölgeleri dışındaki satış uygulamalarına yer verilerek, durumun hakeme bildirilmesi kararlaştırılmıştır. 17. maddede;

“..bölgeler arası oluşturulacak koordinasyona alınan kararlar çerçevesinde aynen riayet edilecektir...”

2660

şeklindeki hüküm ile bölgeler arasında koordinasyon oluşturulacağı ve bu yönde alınan kararlara aynı şekilde uyum gösterileceği karara bağlanmıştır. 18 . maddede;

“..en kısa sürede –ivedilikle- geriye dönük 10 günlük üretim kapasitesi ve tüm bayi listesi hazırlanarak Diren Organizasyona sunulacaktır. Bayi listesinde bayi bazında verilen günlük ekmek miktarı da yazılacaktır...”

2670

şeklindeki hüküm ile hakeme verilecek fonların tespit edilmesi amacıyla fırınların geriye dönük olarak 10 günlük kapasite raporlarının ve günlük üretilen ekmek miktarlarının hakeme teslim edileceği karara bağlanmıştır. 25. maddede;

2680 *“..sözleşmeye taraf olan bütün gerçek ve tüzel kişiler organizasyon ve danışmanlık hizmetlerini sürdüren Diren Organizasyon Ltd. Şti.’ye ürettikleri ekmek başına 2000 TL hizmet karşılığı ücret ödeyecekler, bu ücretler ödendiğinde, Diren Organizasyon fatura kesecek ve ilgili kişiye teslim edecektir. Ayrıca sözleşmeye taraf kişiler kiralanacak veya kapatılacak fırınların sahiplerine kira ve tazminat niteliğinde ödemelerin yapılabilmesi amacıyla oluşturulan fon için Diren Organizasyon’a ürettikleri ekmek başına 1000TL’sı ödeyecekler, Diren Organizasyon sözleşmeye taraf firma ve kişiler adına vekaleten bu ödemeleri yapacaktır...”*

şeklindeki hüküm ile ekmek üreticilerinin hakem tarafından kendilerine verilen hizmetler karşılığında hakeme ekmek başına 2000 TL karşılığı ücret verileceği ayrıca kiralanacak veya kapatılacak fırınların sahiplerine kira ve tazminat niteliğinde ödeme yapılabilmesi amacıyla bir fon oluşturulması ve bu fona üretilen her bir ekmek başına 1000 TL ödenmesi kararlaştırılmıştır. 27. maddede;

2690 *“..Her ne kadar 14.11.2001 tarihli fesih bildirimini ile sözleşmenin tek tarafı olarak feshedildiği Diren Organizasyon Ltd. Şti. tarafından bildirildiyse de 1.3.2001 tarihli Danışmanlık, 24.1.2001 tarihli Hakem, 28.2.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması ile aynı tarihte buna ilaveten çıkartılan Ek Sözleşme ve 7.10.2001 tarihli Sözleşmelerin tamamı iş bu sözleşme ile Diren Organizasyon fesihten rücu etmiş, böylece yeniden geçerlilik kazanmış ve bütün taraflar bu sözleşmelerin geçerliliği ile bağlayıcılığını kabul etmişlerdir. Bu nedenle bu sözleşmelerin tamamı iş bu sözleşmelerin ekidirler...”*

şeklindeki hüküm ile taraflar arasında daha önce akdedilen sözleşmelerin geçerliliklerinin devam ettiği kararlaştırılmıştır.

2700 **1.5.2.13. 8.10.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması**

Sincan, Etimesgut Belediyeleri mücavir alanı içinde faaliyet gösteren Hipermarketlere yönelik hazırlanan Anlaşma’da;

2710 *“..Geçen hafta (6.10.2001) resmi yazımızla ve sizleri ziyaretlerimizle ekmeğin yeni satış fiyatının Bölgede 200.000 TL’den olacağı tarafınıza bildirilmiş ve yeni fiyata tüm marketlerin uyacağı mutabakatı alınmıştır. Fırıncıların yaşadığı kriz de göz önünde bulundurularak ekmek konusunda marketler arasında yaşanan rekabetin ortadan kaldırılması, fırın işletmecileri açısından yaşamsal bir durumdur. Yeni fiyata tüm marketler aynı anda geçecektir. Bu konuda yardımcı olacağınızı bekler, çalışmalarınızda başarılar dileriz...
Not: tüm marketlerle görüşülmüş ve yeni fiyat uygulamasına aynı anda, yani 9.10.2001 tarihi itibarıyla geçilecek olup, tüm market yetkililerinin imzaları aşağıdadır...”*

şeklindeki kararlar ekmeğin belirlenen satış fiyatı konusunda marketler arasında yaşanan rekabetin ortadan kaldırılması ve yeni fiyatlara tüm marketlerin aynı anda geçmeleri karara bağlanmıştır.

2720 **I.5.2.14. 27.3.2002 tarihli Toplantı Kararı**

Sincan, Etimesgut ve Belediye hudutları dahilinde faaliyet gösteren ekmek üreticileri ile hakem Naci Kutanis arasında gerçekleştirilen toplantıda; ekmek satış fiyatının belirlenmesi, bayi dışındaki satış noktalarına ekmek verilemeyeceği gibi sokak aralarında, araçlarda ve pazar yerlerinde ekmek satılmayacağı aksi durumda hakeme bilgi verilmesi ve kararlara uymayan ekmek üreticilerinin 5.000.000.000 TL ceza ödeyeceği karara bağlanmıştır.

I.5.2.15. Toplantı Kararı

2730

Hakem tarafından Sincan bölgesindeki faaliyetler rapor edilerek durum tespiti yapılmıştır. Verilen hizmetler karşılığında üretilen ekmek başına alınan 3.000 TL fon bedelinin 3.889.830 adet ekmek üretim miktarında 11.670.000.000 TL toplam bedele ulaştığı ancak kapasitelerin 15.000-20.000 arasında eksik gösterildiği rapor edilmiştir. Buna ek olarak ekmek başına alınan 3.000 TL'lik fon bedelinin 5.000 TL'ye çıkarılması, fon toplanması ve bu konuda sorun çıkaran üreticilerin durumu ele alınmaktadır. Ayrıca ekmek fiyatının Belediye tarafından üretilen Halk Ekmek fiyatı ile mukayesesi yapıp, Halk Ekmek fiyatının artırılması yönünde çalışılması da öneri halinde belirtilmiştir.

2740

I.5.2.16. 28.2.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması

Anılan anlaşma; Sincan, Etimesgut ve Yenikent İlçesi Belediye mücavir alanı içerisinde faaliyet gösteren ekmek üreticileri ile hakem Naci Kutanis arasında imzalanmıştır. Anılan anlaşmada ekmek fiyatlarında indirim yapılamayacağı, kartel oluşturulmayacağı, kesinlikle Esnaf ve Sanatkarlar Birliği'nin belirlemiş olduğu fiyatlar doğrultusunda satışların yapılacağı ve aykırılık halinde 500.000.000 TL cezai şart ödeneceği karara bağlanmıştır.

2750

I.5.2.17. 28.2.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması (Ek Sözleşme 1)

Aşağıda yer verilen sözleşme ile hakeme tanınan yetkiler ortaya konulmaktadır. Buna göre;

"...aşağıda belirtilen görev ve yetkiler bir uyuşmazlık doğmamasını sağlamak amacıyla hakeme tevdi edilmiştir.

- 1. Tarafların Ana Protokol-Centilmenlik Sözleşmesinde kabul ve taahhüt ettikleri yükümlülüklerine uyup uymadıklarının denetimlerini hakem yapacaktır.*
- 2. Önemli olanın uyuşmazlıkların doğmasını engellemek olduğunun bilinciyle hakem, imza sahibi firmalarda gerekli gördüğü anda her türlü denetim ve inceleme, üretimin sağlık koşullarına uygun olup olmadığını denetleme, aykırılık görürse uyarma ve ilgili yasal mercilere derhal bildirim kanuni işlemleri yaptıрма, üretim, stok, maliyet, kapasite, fiyat, pazarlama konularında her türlü defter ve belgeleri inceleme ve araştırma yetkisine sahiptir.*
- 3. Hakem, gerekli gördüğünde sözleşme taraflarını toplantıya çağırma, anlaşma ilke kararı alıp uygulama yetkisine sahiptir. Hakem gerekli gördüğünde hak ve nefaset kaideleriyle, hüsnüniyet kuralları çerçevesinde alınan ilke kararları*

2760

2770 *doğrultusunda üretici firmanın üretimini durdurmaya askıya almaya ve hatta fabrikayı veya fırını süresiz kapatmaya yetkilidir. Ancak ilgili olabilecek üreticinin tazminat alma hakkı saklıdır. Tazminatı yukarıdaki ilkeler çerçevesinde hakem belirler.*

4. *Sözleşme tarafları, alınan kararlar doğrultusunda günlük olarak hakeme kapasite raporu vereceklerdir.*

Sözleşme taraflarının işbu sözleşmeyi onaylayıp kabul ettiklerini gösteren kaşe ve imzalarını havi Ek-1, Ek-2, Ek-3 sayfalar (Ekler) bu sözleşmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Sözleşmenin imza bölümü bu sayfalardadır.

İşbu sözleşme, tarafların kendi serbest iradeleri ile 20.2.2001 tarihli protokol Centilmenlik Anlaşmasınının 1. Eki olarak imzalanmış ve hüküm altına alınmıştır. ”

2780

şeklinde alınan kararları taraflar kabul etmiştir. Görüldüğü üzere 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi genel hükmü ve yasaklanan haller içine giren rakipler arası yapılan anlaşmalarla arz ve talep miktarının kontrol altına alınması amacıyla kapasite, fiyat, üretim, stok, maliyet ve pazarlama konularında şeffaflık sağlanması, kendilerince haksız rekabetin önlenmesi amacıyla bir takım ilke kararlarının alınması ve alınan kararlara uyulmaması halinde söz konusu üretim tesisinin üretiminin durdurulması ya da askıya alınması hatta süresiz kapatılması konularında hüsünüyet kuralları çerçevesinde hakeme yetki verilmektedir. Dolayısıyla firmalar aldıkları kararlarla ilgili olarak kendi aralarında cezalandırma mekanizmalarını da oluşturmaktadırlar. Bu duruma örnek olarak anılan türdeki bir kararın uygulamasına aşağıda yer verilmiştir.

2790

1.5.2.18. Yepaş tarafından bildirilen yazı

Yepaş A.Ş. tarafından gönderilen yazı, fırıncıların bölge paylaşımı içinde olduklarının ortaya konulmasında örnek bir belge olarak kabul görmektedir. Nitekim anılan yazıda Yepaş A.Ş. adına Gürsel Alniaçık;

2800

“Bu birlik bozulduğundan itibaren YEPAŞ AŞ olarak bir daha toplantılara katılmayacağımızı kendi ekmek fiyatlarımızı belirleyeceğimizi, her fırının bakkalına ekmek vereceğimizi GÜRSEL ALNIAÇIK olarak namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.

İmza

Gürsel ALNIAÇIK

15.12.2000

NOT: Fon vermeyen fırınların bayilerine ekmek vereceğimi de bilmenizi istiyorum”

2810

şeklinde belirtilen ifadesinde varolan birliği bozduğunu ve o andan itibaren toplantılara katılmayacağını, kendi ekmek fiyatını belirleyeceğini, her fırının bakkalına ekmek vereceğini belirterek ayrıca fon vermeyen fırınların bayilerine de ekmek vereceğini ifade etmektedir. Dolayısıyla soruşturmaya konu olan ekmek üreticileri arasındaki oluşum yukarıdaki ifadelerle çok açık bir biçimde ortaya konulmaktadır. Yepaş A.Ş.'nin aldığı kararlar mevcut düzenin bir nevi resmini çizmekte ve ifadelerden firmaların kendi aralarında fiyat tespiti ve bölge paylaşımı yaptıkları anlaşılmaktadır. Ancak 28.9.2001 tarihli mutabakat metni incelendiğinde

Zemheri A.Ş. ile Yepaş ve Alnıaçıklar A.Ş.'nin hakem gözetiminde anlaşma sağladıkları tespit edilmiştir. Buna göre "Yepaş ile Zemheri A.Ş.'nin Centilmenlik Barış Anlaşması" başlıklı mutabakat metninde;

2820 *"..Bulunulan son durumdan.....28.9.2001 tarihi itibarıyla karşılıklı saldırı olmayacak. Geçmişte varolan kavgınlıklar tamamıyla son bulup, bundan sonra ne özel ne ticari kin güdülmeyipve barış için ortak özveri ve güven sağlanacak. Bunun vesilesi olarak Alnıaçık, Şeker Fabrikalarının ekmek ihalesine Alnıaçık ve Yepaş olarak girmeyeceği gibi Zemheri A.Ş.'ye destek verecek. Olası küçük hatalarda ve sorunlarda karşılıklı görüşmelerle sorun büyütülmeden Naci Kutanis'e Mehmet Zemheri ve Sami Alnıaçık durumu iletecekler..."*

2830 alınan kararla Yepaş A.Ş. tekrar "sisteme" dahil olmuş ve hatta karşılıklı saldırılar olarak metinde geçen fiyat rekabetine son verilmesine vesile olarak Şeker Fabrikaları'nın ekmek ihalesine Alnıaçık ve Yepaş A.Ş. olarak girilmeyeceği buna ilaveten Zemheri A.Ş.'ye destek verileceği kararlaştırılmıştır.

1.5.2.19. Fırıncı Şikayet Formları

2840 Anılan formlarda ekmek üreticileri tarafından yaratılan oluşumda hakeme pazar raporları verilmektedir. Söz konusu şikayetlerde gerek bölgesi dışında faaliyet gösteren fırınlar gerekse ucuz ekmek satan market ve bakkallara müdahale edilmesi amacıyla fırıncılar tarafından hakem bilgilendirilmekte ve hakem ise "çözömlenen şikayetler" başlıklı formlarda gelen şikayetlerin değerlendirmesini yapmaktadır. Görüleceği üzere ilgili ürün pazarında faaliyet gösteren firmaların kurdukları sisteme bağılılıkları dikkat çekmektedir.

1.5.3. Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle Bölgelerine Yönelik Oluşuma Üye ve Anlaşma Belgelerinde Adı Geçen Teşebbüsler

- Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Tic. Ltd. Şti. (Diren Organizasyon-Naci Kutanis):
2850 Söz konusu teşebbüsün doğrudan ya da yetkilisi konumunda bulunan Naci Kutanis aracılığıyla hakem ya da koordinatör gibi sıfatlarla tüm belgelere dahil olduğu görölmektedir.
- Aksu Gıda İmalat İnş. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. (Doğan Fırını):
Söz konusu teşebbüs yukarıda yer verilen 1.5.2/2-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelere yer almaktadır. Ayrıca şirkete ait olan Doğan Fırını 1.5.2/4-11-14-6 numaralı bölümlerde değinilen belgelere yer almaktadır.
- Alnıaçık Eğlence Hizmetleri Fırın İşl. Tem. Taah. Tic. Ltd. Şti. (Alnıaçık Ltd. Şti.):
1.5.2/1-2-4-6-,11,16,17,18 numaralı bölümlerde değinilen belgelere yer almaktadır.
- Ateksan Ekmek Gıd. İnş. Tur. Taah. Tic. Ltd. Şti. (Ateksan Ltd. Şti.):
2860 1.5.2/2-4-6-11-14-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelere yer almaktadır.
- Bahar Unlu Mam. Gıda Giyim İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Bahar Ltd. Şti.):
1.5.2/2-3-5-7-9-19-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelere yer almaktadır.
- Can Kardeşler Gıda İnşaat ve İşl. Ltd. Şti. (Can Kardeşler Ltd. Şti.):

- I.5.2/2-3-5-7-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Çağdaş Francala Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti. (Çağdaş Ltd. Şti.):
- I.5.2/1-2-4-11-14-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Çınar Ekmek Fabrikası (Çınar Fırını):
- I.5.2/1-2-3-7-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Dadaş Ek. Fab. ve Unlu Mam. (Dadaş Fırını):
- 2870 I.5.2/1-7-4-11-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Dervişoğlu Ekmek Fabrikası (Dervişoğlu Fırını):
- I.5.2/1-2-3-9-7-19-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Dostlar Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Dostlar Ltd. Şti.):
- I.5.2/1-4-11-14-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Emkan Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Yeşilçimen):
- I.5.2/2-3-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır. Ayrıca Yeşilçimen, I.5.2/7 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.
- Esengül Unlu Mamulleri Gıda İnş. Tur. ve Tic. Ltd. Şti. (Esengül Ltd. Şti.):
- 2880 I.5.2/2-3-7-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Gözde Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Gözde Ltd. Şti.):
- I.5.2/1-2-4-11-14-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Gül Ekmek Fabrikası (Gül Fırını):
- I.5.2/2-3-7-9-19-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Hacıhasanoğlu Gıda San. İnş. Tic Ltd Şti. (Hacıhasanoğlu Ltd. Şti.):
- I.5.2/1-2-4-11-14-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Hasat 1 Ekmek Fırını (Hasat 1 Fırını):
- I.5.2/1-2-3-7-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Hasat 2 Ekmek Fırını (Hasat 2 Fırını):
- 2890 I.5.2/2-3-7-9-19-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Huzur Ekmek Fabrikası (Huzur Fırını):
- I.5.2/2-4-14-6-11-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Kardelen Francala Unlu Mamulleri Gıda Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. (Kardelen Ltd. Şti.):
- I.5.2/2-3-7-9-12 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.
- Karşıyaka Unlu Gıda Ek. Mam. İnş. Pet. Otom. Hayv. Tur. Tic. San. Ltd. Şti. (Karşıyaka Ltd. Şti.):
- I.5.2/2-3-5-7-9-19-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- KET-ZEM Ekmek ve Unlu Gıda Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (Mesa Ekmek Fırını):
- 2900 I.5.2/2-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır. Ayrıca Mesa Ekmek Fırını; I.5.2/ 3-7-19 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Kutsal Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti. (Kutsal Ltd. Şti.):
- I.5.2/4-11-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- (Yeni) Kuzu Unlu Mamulleri İnş. Tur. Tic. ve San. Ltd. Şti. (Yeni Kuzu Ltd. Şti.):
- I.5.2/2-4-11-14-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Mehmetler Gıda İnş. Ltd. Şti. (Mehmetler Ltd. Şti.):
- I.5.2/1-2-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır. Ayrıca Ulusoy Krd. Ek. Fab.; I.5.2/3-7 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- 2910

- Merkez Ek. Unlu Mamulleri Gıda İnş. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti. (Merkez Ltd. Şti.):
I.5.2/3-7-9-19-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Mis Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti. (Mis Ltd. Şti.):
I.5.2/2-4-11-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Güzelevler Modern Ekmek Fırını (Modern Ek. Fab. Ltd. Şti):
Güzelevler; I.5.2/1-7 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır. Ayrıca Modern Ek. Fab. Ltd. Şti.; I.5.2/3-7-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- 2920 • Nazar Francala Unlu Gıda Mam. İnş. San Tic. Ltd. Şti (Nazar Ltd. Şti.):
I.5.2/1-2-4-11-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Oba Ekmek İnşaat Akaryakıt San. Tic. Ltd. Şti. (Oba Ltd. Şti.):
I.5.2/1-2-4-11-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Osmanoğulları Gıda İnş. Oto Akaryakıt Dayanıklı Tük. Mal. Ltd. Şti. (Osmanoğulları Ltd. Şti.):
I.5.2/2-3-7-10-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Örnek Francala Gıda İnş. Ev Büro Eşy. Tem. Giyim San.Tic. Ltd. Şti. (Şifa):
I.5.2/2-3-5-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır. Ayrıca Şifa, 7 sıra numaralı belgede yer almaktadır.
- 2930 • Özevler Ekmek Fırını (Özevler Fırını):
I.5.2/2-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Özkayalar Ekmek ve Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti. (Özkayalar Ltd. Şti.):
I.5.2/2-3-5-7-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Pehlivanoğlu Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti. (Pehlivanoğlu Ltd. Şti.):
I.5.2/1-2-6-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır. Ayrıca I.5.2/4-11 sıra numaralı belgelerde Doğu Fırını olarak geçmektedir.
- Petekler Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti. (Peksan):
I.5.2/2-3-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır. Ayrıca Peksan, I.5.2/7 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.
- 2940 • Reyhanoğlu Gıda San. İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti. (Reyhanoğlu Ltd. Şti.):
I.5.2/1-2-4-6-11-16-17 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Samanyolu Un Mamulleri San. Tic. Ltd. Şti (Samanyolu Ltd. Şti.):
I.5.2/2-3-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Şafak Unlu Mam. Gıda San. Tic. Ltd. Şti. (Şafak Ltd. Şti.):
I.5.2/2-3-7-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Yağmur Unlu Mam. Gıda Maya ve Petrol Ürünleri Besicilik İnş. Tic. Ltd. Şti. (Yağmur Ltd. Şti.):
I.5.2/2-3-5-7-9-19-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Yeniçınar Unlu Mam. Gıda İnş. Tur. ve Tic. Ltd. Şti. (Yeni Çınar Ltd. Şti.):
2950 I.5.2/1-2-3-5-7-9-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
- Yepaş Yenimahalle Ekmek Pazarlama A.Ş (Yepaş A.Ş.):
I.5.2/18 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.
- Zemheri Gıda İhtiyaç Mad. Tic. A.Ş. (Yeşilyurt Ekmek Fabrikası):
I.5.2/2-3-7-9-18-12 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır. Ayrıca Yeşilyurt Ekmek Fabrikası, I.5.2/5 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.

Marketler:

- 2960 Marketlere ilişkin ayrıntılı değerlendirme bir sonraki başlık altında incelenmekle birlikte yukarıda yer verilen anlaşma belgelerinde yer alan marketlerin sunulmasında yarar bulunmaktadır.
- Canerler:
I.5.2/7-13 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
 - Çağdaş:
I.5.2/7 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.
 - Endi:
I.5.2/6 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.
 - Makro market:
I.5.2/7-13-6 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
 - Nazar:
I.5.2/7-13-6 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
 - Öğütler:
I.5.2/13 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.
 - Soykanlar:
I.5.2/7 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.
 - Tansaş adına Horon Gıda:
I.5.2/7-6 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
 - Tempo:
I.5.2/7 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.
 - Yimpaş:
I.5.2/7-13-6 numaralı bölümlerde değinilen belgelerde yer almaktadır.
 - Yunus Market:
I.5.2/13 numaralı bölümde değinilen belgede yer almaktadır.

- 2990 Bu aşamaya kadar verilen açıklamalar çerçevesinde; Sincan, Etimesgut, Yenikent ve Yenimahalle bölgelerine ilişkin olarak, rekabeti sınırlayıcı anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmeleri nedeniyle; Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Tic. Ltd. Şti. (Naci Kutanis), Aksu Gıda İmalat İnş. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. (Doğan Ekmek Fabrikası),(Doğan Fırını), Alıniaçık Eğlence Hizmetleri Fırın İşl. Tem. Taah. Tic. Ltd. Şti., Ateksan Ekmek Gıda İnş. Tur. Taah. Tic. Ltd. Şti. (Ata Fırını), Bahar Unlu Mam. Gıda Giyim İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Can Kardeşler Gıda İnşaat ve İşl. Ltd. Şti., Çağdaş Francala Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti., Çınar Ekmek Fabrikası, Dadaş Ek. Fab. ve Unlu Mam., Dervişoğlu Ekmek Fabrikası, Dostlar Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Dostlar Fırını), Emkan Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Yeşilçimen), Esengül Unlu Mamulleri Gıda İnş. Tur. ve Tic. Ltd. Şti., Gözde Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Gül Ekmek Fabrikası, Hacıhasanoğlu Gıda San. İnş. Tic Ltd Şti., Hasat 1 Ekmek Fırını (Hasat 1), Hasat 2 Ekmek Fırını (Hasat 2), Huzur Ekmek Fabrikası, Kardelen Francala Unlu Mamulleri Gıda Sanayi ve Tic. Ltd. Şti., Karşıyaka Unlu Gıda Ek. Mam. İnş. Pet. Otom. Hayv. Tur. Tic. San. Ltd. Şti., KET-ZEM Ekmek ve Unlu Gıda Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (Mesa Ekmek), Kutsal Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti., (Yeni) Kuzu Unlu Mamulleri İnş. Tur. Tic. ve San. Ltd. Şti. (Kuzu Fırını), Mehmetler Gıda İnş. Ltd. Şti. (Ulusoy Krd. Ekmek Fabrikası), Merkez Ek. Unlu Mamulleri Gıda İnş. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti., Mis Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.,

3010 Güzelevler Modern Ekmek Fırını (Modern Ekmek Fabrikası Ltd. Şti.) (Güzelevler), Nazar Francala Unlu Gıda Mam. İnş. San Tic. Ltd. Şti, Oba Ekmek İnşaat Akaryakıt San. Tic. Ltd. Şti., Osmanoğulları Gıda İnş. Oto Akary. Day. Tük. Mal. Ltd. Şti., Örnek Francala Gıda İnş. Ev Büro Eşy. Tem. Giyim San.Tic. Ltd. Şti. (Örnek Fırını-Mehmet Ünal) (Şifa), Özevler Ekmek Fırını (Özevler Ekmek Fabrikası), Özkayalar Ekmek ve Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti., Pehlivanoğlu Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti. (Doğu Fırını), Petekler Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti. (Peksan), Reyhanoğlu Gıda San. İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti., Samanyolu Un Mamulleri San. Tic. Ltd. Şti., Şafak Unlu Mam. Gıda San. Tic. Ltd. Şti., Yağmur Unlu Mam. Gıda Maya ve Pet.Ürn. Bes. İnş. Tic. Ltd. Şti., Yeniçınar Unlu Mam. Gıda İnş. Tur. ve Tic. Ltd. Şti., Yepaş Yenimahalle Ekmek Pazarlama A.Ş (Yepaş A.Ş.), Zemheri Gıda İhtiyaç Mad. Tic. A.Ş. (Yeşilyurt Ekmek Fabrikası) adlı teşebbüslerin Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca cezalandırılmaları gerekmektedir.

3020 **I.5.4. Marketlere İlişkin Değerlendirme**

3030 Soruşturma konusu olaya ilişkin olarak Ankara Valiliği'nden gelen dosyada marketlerin ekmek piyasasında Diren Organizasyon (Naci Kutanis) önderliğinde gerçekleştirilen oluşum ile anlaşmalar yoluyla rekabeti sınırladıklarına ilişkin 3 belge bulunmaktadır. Bu belgeler esas itibarıyla Diren Organizasyon tarafından belirlenen ve ekmek piyasasında rekabeti ortadan kaldıran bazı hususların ilgili bölgelerdeki marketler ve fırınlar tarafından kabul edilmesine yönelik anlaşma metinleridir. Yukarıda ayrıntılarıyla yer verildiği üzere Diren Organizasyon, Ankara Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle bölgelerindeki fırınlar ile ekmek piyasasında rekabet ortamını ortadan kaldıran çeşitli oluşumlara öncülük etmiştir. Bu noktada marketlerin bu oluşuma taraf veya destek olma nedenleri önem kazanmaktadır.

3040 Soruşturma döneminde yapılan incelemeler neticesinde, Ankara ekmek piyasasında marketlerin ekmeği önemli oranda promosyon aracı olarak kullanması, yüksek kapasiteli Ankara Halk Ekmek Fabrikası'nın Ankara Fırıncılar Odası (Oda)'nın belirlediği fiyat tarifesinde yer alan azami fiyattan daha düşük düzeyde ekmek fiyatı belirlemesi, fırınların düşük kapasite kullanmaları, kayıt dışı çalışan veya gerekli asgari koşulları taşımayan fırınların yarattığı haksız rekabet, ekmekte ürün farklılaştırmasının olmaması ve 2001 yılındaki ekonomik kriz gibi nedenlerden dolayı fırıncı esnafının Oda tarafından belirlenen azami satış fiyatından ekmek satmasının güçleştiği anlaşılmaktadır. Daha önceki bölümlerde de açıklandığı üzere Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle bölgelerindeki fırıncılar karşılaştıkları sorunlardan ("düşük fiyat", "haksız rekabet") kurtulmak için de belli kişiler aracılığıyla ekmek piyasasını kendi çıkarları doğrultusunda disipline etmek ve ekmek ürününün satış fiyatını Oda'nın belirlediği fiyata yükseltmek istemişlerdir.

3050 Ancak ekmek, sadece bakkalarda veya fırınların tezgahında satılmamakta, marketlerde de satılmaktadır. Son yıllarda tüketicilerin alışveriş alışkanlıklarının bakkallardan daha büyük ölçekli marketlere kaydığı da dikkate alındığında, sadece fırınların bir araya gelerek nihai satış fiyatının ne olması gerektiği üzerine anlaşmalarının ekmeğin genel fiyat dengesini etkilemeye yetmeyeceği açıktır. Ayrıca, marketlerin tüketicilere yönelik yaptığı promosyonlar ile tüketicilerin ekmeğin fiyatına ilişkin bilinçlerini arttırması, anlaşmalarda marketlerin ekmekte promosyon

yapmayacaklarının neden yer aldığını ve fırıncıların yaptıkları anlaşmaya neden marketleri de dahil ettiklerini gösterir niteliktedir. Sonuç olarak, marketlerde satılan ekmeğin fiyatının Oda'nın açıkladığı azami fiyat seviyesinde gerçekleşmesi ve marketlerin ekmek ürünüde promosyon yapmayacakları konularının yer aldığı anlaşmaların, fırınlar arasında yapılan anlaşmanın sürdürülebilir olmasını sağlamaya yönelik tali anlaşmalar olduğu kanaatine varılmıştır.

3060

Yukarıda yer alan hususlar dışında Oda'nın azami fiyatı belirleme yetkisinin olması, piyasadaki genel fiyat seviyesini belirlemek amacıyla anlaşmak isteyen fırınların ve marketlerin bu konu üzerinde anlaşmalarını kolaylaştırdığı söylenebilir. Teşebbüsler arası yatay anlaşmaların uygulanmasında en önemli etken teşebbüsler arası birliğin bir denetleme mekanizmasıyla korunmasıdır. Ekmek ürünü bu açıdan değerlendirildiğinde, resmi bir makam olan Oda'nın *bir* fiyat açıklıyor olmasının, fırıncılar ve marketler arasındaki bir birlikteliğin daha rahat gerçekleşmesine neden olduğu söylenebilir. Ayrıca, Oda tarafından ekmeğin azami satış fiyatına ilişkin yapılan açıklamalarda, açıklanan bu fiyatın azami fiyat olduğu ve isteyen fırınların bu fiyatın altında satış yapabileceğinin net bir şekilde belirtilmemesi; tüketicileri ekmeğin satış fiyatının açıklanan fiyat olduğuna yönlendirerek daha düşük bir fiyatın piyasada olup olmadığını araştırmasını engellemekte ve böylece fırınlar ve marketler arasında yapılabilecek olası bir birlikteliği daha da kolaylaştırmaktadır.

3070

Bunlarla birlikte Oda ile yapılan görüşmelerde, Oda'nın 1986 yılından 2003 yılına kadar açıkladığı azami fiyat listeleri, bunlara ilişkin Ankara Fırıncılar Odası Başkanlığı'na gönderilen yazılar ve hakkında soruşturma açılan ve Oda üyesi olan şirketlere ilişkin bilgiler alınmıştır.

3080

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır" denilmektedir. Marketlere yönelik olarak yapılan incelemeye esas teşkil eden I.5.2/6-7 ve I.5.2/14 numaralı bölümlerde değinilen belgelerden, Naci Kutanis'in bazı marketler ve fırınlar arasında 4054 sayılı Kanun bakımından ihlal teşkil eden kararları da içeren anlaşmalar yapılmasına öncülük ettiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla belgelerin açıkça rekabeti bozma ya da kısıtlama amacına yönelik olarak hazırlandığı görülmektedir.

3090

Soruşturma açılan marketler tarafından yapılan savunmalarda, anlaşma metninde unvanları karşısında bulunan imzaların yetkisiz kişilerce atıldığı veya imzayı tanımadıkları, bu nedenle de bu belgelerin kendilerini bağlayamayacağı ileri sürülmektedir. Ancak, Rekabet Hukuku bağlamında rekabet ihlaline hükmedebilmek için rekabet ihlalinin teşebbüslerin şirketi temsile yetkili kişilerinin eylemleri veya yazılı kararları sonucu oluşması gibi bir gereklilik söz konusu değildir. Dolayısıyla Kanun'a aykırı anlaşmalar yapan teşebbüsler tarafından böyle bir anlaşmanın yetkili kişilerce imzalanmaması nedeniyle geçersiz olduğu ve kendilerini bağlamayacağını öne sürmeleri anlamsızdır. Esas itibarıyla, teşebbüsler bir bütün olarak yetkili veya yetkisiz tüm personelinin rekabete aykırı eylemlerinden sorumludurlar. Dolayısıyla,

3100

yukarıda sayılan marketler adına atılan imzaların yetkisiz kişilerce atılmış olması marketleri 4054 sayılı Kanun bağlamında sorumluluktan kurtarmamaktadır.

3110 Belirtilmesi gereken bir diğer husus ise marketlerde satılan ekmeğin fiyatının kimin tarafından belirlendiğidir. Bir market ister kendi ekmeğini üretiyor olsun ister ekmeğin üretimini marketinin içinde başka bir teşebbüse devretmiş olsun isterse de dışarıdan temin ettiği ekmekleri satıyor olsun bu durum ekmeğin fiyatının belirlenmesinde bu marketin tek yetkili olduğu gerçeğini değiştirmemektedir. Diğer bir ifadeyle, fırınların ya da market içinde üretim yapan teşebbüsün marketlerde satışa sunulan ekmeğin satış fiyatını belirleme yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla marketin içinde başka bir teşebbüs tarafından ekmeğin üretiminin gerçekleştirildiği veya ekmeğin dışarıdaki bir fırından alınıp satıldığı durumlarda marketin Rekabet Hukuku uyarınca sorumluluğu ortadan kalkmamaktadır.

3120 Soruşturma muhatabı marketlerin anlaşma hükümlerini uygulayıp uygulamadığının anlaşılabilmesi amacıyla marketlerden anlaşmalarda belirtilen bölgelerdeki şubelerinden, anlaşmalarda geçen tarihlerden 15 günlük öncesi ve sonrası her bir günü gösteren (1.1.2001-15.2.2001 ve 1.10.2001-19.10.2001) ve içinde normal ekmeğin satış fiyatının yer aldığı yazar kasa fişleri istenmiştir.

3130 İstenilen bu belgeleri Canerler A.Ş., Çağdaş Ltd. Şti. Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., Tansaş A.Ş., Yunus Ltd. Şti. ve Yimpaş A.Ş. marketleri güvenilir bir sıklık içerisinde göndermişlerdir. Endi A.Ş., istenilen tarihlerdeki ekmeğin satış fiyatını gösteren yazar kasa fişlerini göndermemiş, ancak anlaşmalarda geçen bölgeler içerisinde yer alan şubelerinde satılan ekmeğin fiyatının yer aldığı bilgisayar kayıtlarını göndermiştir. Ancak bu kayıtlarda 23.2.2001 tarihinden önceki dönem yer almamaktadır. Soykan A.Ş. tarafından gönderilen bilgide ise sadece 5 adet fatura bulunmaktadır. Her ne kadar bu veriler ayrıntılı bir analiz için yetersiz olsa da, yine de tatmin edici sonuçlara ulaşmaya yeterli bulduklarından bu belgeler üzerinden Soykan A.Ş. hakkında gerekli değerlendirmeler yapılmıştır. Öğütler Ltd. Şti. ise bir yanlış anlamadan dolayı ilgili tarihlerde ekmeğin satış fiyatını gösteren yazar kasa fişleri ve faturalardan sadece 4 adet gönderdiklerini belirtmişlerdir. Anılan fiş/faturaların ayrıntılı bir analiz yapmaya yeterli olmamasından dolayı Öğütler Ltd. Şti. tarafından gönderilen bilgiler değerlendirilmeye alınmamıştır.

3140 Yukarıda yer alan bilgiler ışığında Canerler A.Ş., Çağdaş Ltd. Şti., Nazar A.Ş., Soykan A.Ş., Tansaş A.Ş., Tempo A.Ş., Yimpaş A.Ş. ve Yunus Ltd. Şti. marketlerinden istenilen tarihlerdeki ekmeğin satış fiyatını gösteren yeterli sayıda yazar kasa fişleri; Endi A.Ş.den bilgisayar kayıtları Kurumumuza gönderildiğinden, inceleme ve değerlendirme bu belge ve kayıtlara ilişkin olarak yapılmıştır. Ancak Öğütler Ltd. Şti.'nden analiz yapmaya dayanak olacak yeterli bir veri Kurumumuz kayıtlarına ulaşmadığından analiz kısmında bu şirketler hakkında fatura kayıtlarıyla ilgili herhangi bir yorum yapılmamıştır.

Soruşturma konusu anlaşma belgeleri temelinde marketlere ilişkin yapılan inceleme ve değerlendirme aşağıda sunulmaktadır.

I.5.4.1. 15.1.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması

3150

Taraflarca 15.1.2001 tarihinde imzalandığı belirtilen belgede, Naci Kutanis isimli şahsın Sincan, Etimesgut ve Yenikent bölgelerinde faaliyet gösteren Yimpaş A.Ş., Tansaş A.Ş., Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., ve Endi A.Ş. marketlerinin bu bölgelerdeki şubeleri ve ilgili fırınlar arasında yapılan anlaşmaya öncülük ettiği anlaşılmaktadır. Yapılan bu anlaşmada, belirlenen bölgelerde faaliyet gösteren hipermarketler ve ekme fırınlarının 16.1.2001 tarihi itibarıyla hem kendi aralarında hem de birbirleriyle olan fiyat rekabetine son vereceği ve ekme fiyatının Oda'nın belirlediği fiyat olacağı hususları kararlaştırılmıştır. Bu tarihte Oda tarafından belirlenen ekmeğin azami fiyatı ise 100.000 TL'dir. Aşağıda ise çeşitli marketler tarafından gönderilen yazar kasa fişleri/bilgisayar çıktılarından hareket edilerek söz konusu anlaşmanın bu marketler tarafından uygulanıp uygulanmadığı incelenmiştir (Öncelikle yazar kasa fişlerini gönderen şirketler, daha sonra ise bilgisayar kayıtlarını gönderen şirketler incelenmektedir).

3160

Makromarket A.Ş.'de satılan ekmeğe ilişkin yazar kasa fişlerinden 13.1.2001 tarihine kadar 85.000 TL olan ekmeğin fiyatının 14.1.2001 ve 15.1.2001 tarihlerinde 55.000 TL, 16.1.2001 tarihinden itibaren ise 90.000 TL olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, Makromarket A.Ş.'nin I.5.2/6 numaralı bölümde yer alan anlaşmayı uyguladığı anlaşılmıştır.

3170

Nazar A.Ş.'nin ilgili bölgelerde yer alan şubelerinde satılan ekmeğe ilişkin yazar kasa fişleri aşağıdaki gibidir:

- Sincan şubesinde satılan ekmeğin fiyatı 11.1.2001 ve 12.1.2001 tarihlerinde 85.000 TL, 14.1.2001 ve 15.1.2001 tarihlerinde 50.000 TL ve 16.1.2001 tarihinden 31.1.2001 tarihine kadar ise 90.000 TL'dir. Dolayısıyla bu şube yapılan anlaşmayı uygulamıştır.
- M. Çakmak şubesinde satılan ekmeğin fiyatı 16.1.2001 tarihine kadar 85.000 TL, 17.1.2001 tarihinden 30.1.2001 tarihine kadar ise 90.000 TL'dir. Dolayısıyla bu şube yapılan anlaşmayı uygulamıştır.
- Eryaman şubesinde satılan ekmeğin fiyatı 14.1.2001 tarihine kadar 85.000 TL, 14.1.2001 tarihinden 4.2.2001 tarihine kadar ise 90.000 TL'dir. Dolayısıyla bu şube yapılan anlaşmayı uygulamıştır.

3180

Sonuç olarak, Nazar A.Ş.'nin I.5.2/6 numaralı bölümde yer alan anlaşmayı uyguladığı anlaşılmaktadır.

Tansaş A.Ş. tarafından gönderilen yazar kasa fişlerinden 15.1.2001 tarihinde 75.000 TL olan ekme satış fiyatının 16.10.2001 tarihinde 90.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla Tansaş A.Ş.'nin I.5.2/6 numaralı bölümde yer alan anlaşmayı uyguladığı görülmektedir.

3190

Yimpaş A.Ş. tarafından gönderilen yazar kasa fişlerinden en son 13.1.2001 tarihinde 85.000 TL olan ekme fiyatının 16.1.2001 tarihinde 90.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla Yimpaş A.Ş.'nin I.5.2/6 numaralı bölümde yer alan anlaşmayı uyguladığı tespit edilmiştir.

3200 Endi A.Ş.'nin I.5.2/6 numaralı bölümde yer alan anlaşma tarihlerinde, ilgili bölgeler içerisinde sadece Yenimahalle bölgesinde şubesi bulunmaktadır. Ancak Endi A.Ş.'den Kurumumuza gönderilen bilgide, Yenimahalle şubesinde I.5.2/6 numaralı bölümde yer alan anlaşma tarihlerinde satılan ekmeğin fiyatına bilgisayar sistemine girilmediği için ulaşılamadığı belirtilmiştir. Endi A.Ş.'nin bu tarihler arasında anlaşmayı uygulamadığını gösteren herhangi bir kaydı Kurumumuza göndermemesi nedeniyle anlaşmanın uygulanmasına ilişkin bir değerlendirme yapılamamıştır. Ancak, Endi A.Ş.'nin anılan belgede ad ve imzasının bulunması dikkate alınarak, Kanun'un 4. maddesinde yer alan *amaç* unsurunun sağlanması nedeniyle rekabeti sınırlayıcı bir anlaşmaya dahil olduğu kanaatine varılmıştır.

3210 Yukarıdaki bilgileri özetlemek gerekirse; ilgili tarihlerdeki ekmeğin satış fiyatına ilişkin yazar kasa fişlerini gönderen marketlerden Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., Tansaş A.Ş., ve Yimpaş A.Ş.'nin bu anlaşmayı imzalayarak satışa sundukları ekmeğin fiyatlarını yükselttikleri görülmektedir. Bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan "amaç ve etki" unsurları bağlamında, adı geçen marketlere ilişkin olarak imza altına alınmış bir ihlal belgesi bulunması (amaç) ve anlaşmaya uyularak fiyatların arttırılması (etki) nedeniyle yukarıda sayılan marketlerin işbu belge kapsamında Kanun'u ihlal ettikleri kanaatine varılmıştır. Anlaşmada isminin yanında imza olan bir başka market olan Endi A.Ş. ise imzanın kime ait olduğunun bulunamadığını bildirmiştir. Ayrıca, anılan teşebbüs tarafından bu tarihlerde anlaşmayı uygulamadığına ilişkin olarak herhangi bir belge gönderilmemiştir. Ancak, Endi A.Ş.'nin rekabetin sınırlandırılmasını amaçlayan bir anlaşmaya dahil olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği kanaatine varılmıştır.

3220 Dolayısıyla, anlaşmada yer alan tarihlerde ekmeğin satış fiyatını yükselten marketlerin -ki bu tarihte Oda tarafından belirlenen ekmeğin azami satış fiyatında herhangi bir değişiklik olmamıştır- 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eden bir anlaşmaya taraf oldukları, söz konusu anlaşmaya taraf olan veya uygulayan Endi A.Ş., Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., Tansaş A.Ş. ve Yimpaş A.Ş. teşebbüsleri I.5.2/6 numaralı bölümde yer alan anlaşma ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmişlerdir.

3230 **I.5.4.2. 2.2.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması**

3240 Taraflarca 2.2.2001 tarihinde imzalandığı belirtilen protokol ve centilmenlik anlaşması başlıklı belgeden, Naci Kutanis isimli şahsın Yenimahalle bölgesinde faaliyet gösteren Canerler A.Ş., Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., Soykan A.Ş., Tansaş A.Ş., Tempo A.Ş. ve Yimpaş A.Ş. marketleri ile anlaşmada adı geçen fırınlar arasında yapılan anlaşmaya öncülük ettiği anlaşılmaktadır. Yapılan bu anlaşmaya göre, Yenimahalle bölgesinde faaliyet gösteren ekmeğin fabrikaları ve hipermarketlerin 2.2.2001 tarihi itibarıyla *Oda tarafından belirlenen fiyata uyacakları ve ekmekte promosyon yapmayacakları* imza altına alınmaktadır. Bu tarihte Oda tarafından belirlenen ekmeğin azami fiyatı 100.000 TL'dir. Aşağıda ise çeşitli marketler tarafından gönderilen yazar kasa fişlerinden, yapılan anlaşmanın uygulanıp uygulanmadığı incelenmektedir (Öncelikle yazar kasa fişlerini gönderen şirketler, daha sonra ise bilgisayar kayıtlarını gönderen şirketler incelenmiştir).

Canerler A.Ş. tarafından gönderilen yazar kasa fişlerinde, ilgili tarihte faaliyette bulunmamaları nedeniyle Etimesgut 1, Elvankent ve Sincan şubelerinde satılan ekmeğe ilişkin herhangi bir yazar kasa fişi yer almamaktadır.

Canerler A.Ş.'nin diğer şubelerinde satılan ekmeğin fiyatında meydana gelen değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- 3250
- Demetevler 1 şubesinde satılan ekmeğin en son 2.2.2001 tarihinde 60.000 TL olan fiyatının 4.2.2001 tarihinde 100.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, bu şube yapılan anlaşmayı uygulamıştır.
 - Demetevler 2 şubesinde satılan ekmeğin en son 3.2.2001 tarihinde 60.000 TL olan fiyatının 5.2.2001 tarihinde 100.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, bu şube yapılan anlaşmayı uygulamıştır.
 - Batıkent 1 şubesinde satılan ekmeğin fiyatı eklerde yer alan tarihlerde 75.000 TL olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, bu şube yapılan anlaşmayı uygulamamıştır.
 - Ümitköy 1 şubesinde satılan ekmeğin en son 30.1.2001 tarihinde 90.000 TL olan fiyatının 1.2.2001 tarihinde 100.000TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, bu şube yapılan anlaşmayı uygulamıştır.
- 3260

Sonuç olarak, Canerler A.Ş.'nin söz konusu anlaşmayı uyguladığı (Batıkent 1 şubesi haricinde diğer şubelerinin anlaşmayı uyguladığının görülmesi nedeniyle) anlaşılmaktadır.

- 3270
- Çağdaş Ltd. Şti. tarafından gönderilen yazar kasa fişlerinden ekmeğin 3.2.2001 tarihinde 75.000 TL olan fiyatının 4.2.2001 tarihinde 100.000TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla Çağdaş Ltd. Şti.'nin söz konusu anlaşmayı uyguladığı anlaşılmaktadır.

Makromarket A.Ş.'de satılan ekmeğe ilişkin yazar kasa fişlerinden en son 31.1.2001 tarihinde 90.000 TL olan ekmeğin fiyatı 4.2.2001 tarihinde 100.000 TL'ye yükselmiştir. Dolayısıyla Makromarket A.Ş.'nin söz konusu anlaşmayı uyguladığı anlaşılmaktadır.

- 3280
- Nazar A.Ş.'nin ilgili bölgelerde yer alan Şentepe şubesinde satılan ekmeğe ilişkin yazar kasa fişlerinden, ekmeğin 1.2.2001 tarihinde 60.000 TL olan fiyatının 2.2.2001 tarihinde 100.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, Nazar A.Ş.'nin söz konusu anlaşmayı uyguladığı görülmektedir.

Tansaş A.Ş. tarafından gönderilen yazar kasa fişlerinden en son 31.1.2001 tarihinde 90.000 TL olan ekmeğin satış fiyatının 3.2.2001 tarihinde 100.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Her ne kadar 1.2.2001 ve 2.2.2001 tarihlerindeki yazar kasa fişleri bulunmasa da, Tansaş A.Ş.'nin söz konusu anlaşmayı uyguladığı görülmektedir.

Tempo A.Ş.'nin ilgili bölgelerde yer alan şubelerinde satılan ekmeğe ilişkin yazar kasa fişleri aşağıdaki gibidir:

- 3290
- Demetevler şubesinde satılan ekmeğin 1.2.2001 tarihinde 60.000 TL olan fiyatının 2.2.2001 tarihinde 100.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, bu şube yapılan anlaşmayı uygulamıştır.

- Demetevler 2 şubesinde satılan ekmeğin 1.1.2001 tarihinde 60.000 TL olan fiyatının 2.2.2001 tarihinde 100.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, bu şube yapılan anlaşmayı uygulamıştır.

Sonuç olarak, Tempo A.Ş.'nin söz konusu anlaşmayı uyguladığı görülmektedir.

3300 Yimpaş A.Ş. tarafından gönderilen yazar kasa fişlerinden en son 30.1.2001 tarihinde 90.000 TL olan ekmeğin fiyatının 1.2.2001 tarihinde 100.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla Yimpaş A.Ş.'nin söz konusu anlaşmayı uyguladığı anlaşılmaktadır.

Soykan A.Ş.'nin Ankara'nın çeşitli bölgelerinde yer alan şubelerinde satılan ekmeğin 8.1.2001 tarihindeki fiyatları Tablo 1'de sunulmuştur:

Tablo 1-8.1.2001 tarihinde Soykan A.Ş.'de Satılan Ekmeğin Fiyatı

Kalaba/Keçiören	70.000
Mecidiye/Keçiören	75.000
Yenimahalle/Yenimahalle	55.000
Demetevler/Yenimahalle	75.000

3310 Soykan A.Ş.'nin Ankara'nın çeşitli bölgelerinde yer alan şubelerinde satılan ekmeğin 14.2.2001 tarihindeki fiyatları Tablo 2'de sunulmuştur:

Tablo 2-14.2.2001 tarihinde Soykan A.Ş.'de Satılan Ekmeğin Fiyatı

Kalaba/Keçiören	60.000
Mecidiye/Keçiören	75.000
Yenimahalle/Yenimahalle	90.000
Demetevler/Yenimahalle	100.000

Yukarıdaki tabloda yer alan bilgilerle söz konusu anlaşmalarda yer alan tarih ve fiyatların karşılaştırılması şu şekilde sunulabilir:

Tablo.1 -----→ 8.1.2001 Ekmek fiyatı 55.000 ve 75.000 TL,
I.5.2/6'daki belge -----→ 15.1.2001 Ekmek fiyatının 100.000 TL olması hedefleniyor.

Ek: 1/14,15 -----→ 2.2.2001 Ekmek fiyatının 100.000 TL olması hedefleniyor.

3320 Tablo.2 -----→ 14.2.2001 Ekmek Fiyatı 90.000 ve 100.000 TL.

3330 Tablo-1'deki bilgilerden, söz konusu anlaşmanın imza tarihi olan 15.1.2001'den önce Soykan A.Ş.'nin Yenimahalle ve Demetevler şubelerindeki ekmeğin satış fiyatlarının sırasıyla 55.000 TL ve 75.000 TL olduğu anlaşılmaktadır. Tablo-2'deki bilgilerden ise, I.5.2/7 numaralı bölümde yer alan anlaşmanın imza tarihi olan 2.2.2001'den sonra Soykan A.Ş.'nin Yenimahalle ve Demetevler şubelerindeki ekmeğin satış fiyatlarının sırasıyla 90.000 TL ve 100.000 TL olduğu görülmektedir. Böylece, Soykan A.Ş.'nin Yenimahalle ve Demetevler şubelerinde satılan ekmeğin 8.1.2001 tarihinde sırasıyla 55.000 TL ve 75.000 TL olan fiyatlarının anlaşmalarda yer alan tarihler olan 15.1.2001 ve 2.2.2001 tarihleri arasında arttığı ve 90.000 TL ve 100.000 TL olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca Soykan A.Ş.'nin diğer marketlerinde satılan ekmeğin fiyatlarının ise 8.1.2001 tarihi ile 14.2.2001 tarihleri arasında

artmadığı hatta Kalaba/Keçiören şubesinde ekmeğin satış fiyatının 10.000 TL düştüğü görülmektedir. Her ne kadar Soykan A.Ş.'nin Yenimahalle ve Demetevler şubelerinde satılan ekmeğin satış fiyatındaki 1.1.2001-15.2.2001 tarihleri arasındaki değişimler net bir şekilde tespit edilememişse de, Yenimahalle bölgesinde yer alan iki şubesinde satılan ekmeğin 8.1.2001 ve 14.2.2001 tarihleri arasındaki fiyatlarının yükselmesi Soykan A.Ş.'nin söz konusu anlaşmaya uyduğunu gösterir niteliktedir.

- 3340 Yukarıdaki bilgileri özetlemek gerekirse; unvanı yer alan ve bu belgelerdeki tarihlerde ekmeğin satış fiyatına ilişkin yazar kasa fişleri/bilgisayar çıktılarını gönderen marketlerden Canerler A.Ş., Çağdaş Ltd. Şti., Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., Soykan A.Ş., Tansaş A.Ş., Tempo A.Ş. ve Yimpaş A.Ş.'nin anılan belgede yer alan anlaşmayı uygulayarak fiyatlarını Oda'nın belirlediği azami satış fiyatı olan 100.000 TL'ye yükselttikleri görülmektedir. Bu marketlerden Çağdaş Ltd. Şti., Yimpaş A.Ş., Tansaş A.Ş. ve Makromarket A.Ş.'nin unvanlarının yanında birer imza da bulunmaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan "amaç ve etki" unsurları bağlamında, rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma yapmaları (amaç) ve fiyatlarını artırarak anlaşmayı uygulamaları (etki) nedeniyle yukarıda sayılan teşebbüslerin
- 3350 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri anlaşılmaktadır. Söz konusu belgede imzası bulunmayan ancak ekmeğin satış fiyatına ilişkin olarak yazar kasa fişi ya da bilgisayar kayıtlarını gönderen marketlerden Canerler A.Ş., Nazar A.Ş.'nin anılan kayıtlarından anlaşmayı uyguladıklarının görülmesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri anlaşılmıştır. Dolayısıyla anılan belge bakımından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri sonucuna ulaşılan teşebbüsler Canerler A.Ş., Çağdaş Ltd. Şti., Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., Soykan A.Ş., Tansaş A.Ş., Tempo A.Ş. ve Yimpaş A.Ş.'dir.

1.5.4.3. 8.10.2001 tarihli Protokol ve Centilmenlik Anlaşması

- 3360 Taraflarca 8.10.2001 tarihinde imzalandığı belirtilen belgede, Naci Kutanis isimli şahsın Sincan ve Etimesgut bölgelerinde faaliyet gösteren Canerler A.Ş., Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., Öğütler Ltd. Şti., Yimpaş A.Ş., Yunus Ltd. Şti. marketleri arasında yapılan anlaşmaya öncülük ettiği anlaşılmaktadır. Buna göre, Sincan ve Etimesgut bölgelerinde faaliyet gösteren hipermarketlerin 9.10.2001 tarihi itibarıyla *Oda tarafından belirlenen azami fiyata uyacakları ve marketler arasındaki rekabeti ortadan kaldıracakları* imza altına alınmaktadır. Ayrıca, aynı anlaşmada 6.10.2001 tarihinde bu anlaşmayı imzalayan fırınların Naci Kutanis tarafından ziyaret edildiği ve ekmeğin satış fiyatının 200.000 TL olacağına marketlere bildirildiği
- 3370 bilgisi yer almaktadır. Oda tarafından 6.10.2001 tarihinde 150.000 TL olan ekmeğin azami fiyatı 7.10.2001 tarihinde artırılarak 200.000 TL'ye yükseltilmiştir. Çeşitli marketler tarafından gönderilen yazar kasa fişleri çerçevesinde, yapılan anlaşmanın uygulanıp uygulanmadığı aşağıda incelenmiştir (Öncelikle yazar kasa fişlerini gönderen şirketler, daha sonra ise bilgisayar kayıtlarını gönderen şirketler incelenmiştir).

Canerler A.Ş. tarafından gönderilen yazar kasa fişlerine göre ilgili bölgelerdeki şubelerinde satılan ekmeğin fiyatında meydana gelen değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- Etimesgut 1 şubesinde satılan ekmeğin 4.10.2001 tarihinde 100.000 TL olan fiyatının 5.10.2001 tarihinde 125.000 TL'ye yükseldiği, 9.10.2001 tarihinden
- 3380

itibaren ise 200.000 TL olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, bu şube yapılan anlaşmayı uygulamıştır.

- Elvankent şubesinde satılan ekmeğin en son 3.10.2001 tarihinde 100.000 TL olan fiyatının 5.10.2001 tarihinde 125.000 TL'ye yükseldiği, 1.10.2001 itibaren ise 200.000 TL olduğu (iki tarih arasındaki faturalar bulunmamaktadır) görülmektedir. Ekmeğin fiyatında yapılan bu artışın Oda'nın fiyat tarifesini değiştirdiği 6.10.2001 tarihinden sonra olması ve bu şubenin anlaşmada belirtilen bölgede yer alması nedeniyle yapılan anlaşma bu şube tarafından uygulanmıştır.
- 3390 • Sincan şubesinde satılan ekmeğin en son 4.10.2001 tarihinde 100.000 TL olan fiyatının 5.10.2001 tarihinde 125.000 TL'ye yükseldiği, 12.10.2001 tarihinden itibaren ise 200.000 TL olduğu (iki tarih arasındaki faturalar bulunmamaktadır) görülmektedir. Ekmeğin fiyatında yapılan bu artışın Oda'nın fiyat tarifesini değiştirdiği 6.10.2001 tarihinden sonra olması ve bu şubenin anlaşmada belirtilen bölgede yer alması nedeniyle yapılan anlaşma bu şube tarafından da uygulanmıştır.

Sonuç olarak Canerler A.Ş.'nin söz konusu anlaşmayı uyguladığı anlaşılmaktadır.

- 3400 Makromarket A.Ş.'de satılan ekmeğe ilişkin yazar kasa fişlerinden en son 4.10.2001 tarihinde 100.000 TL olan ekmeğin fiyatının 6.10.2001 tarihinde 200.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. (5.10.2001 tarihine ilişkin yazar kasa fişi bulunmamaktadır) 6.10.2001 tarihinden önce Oda tarafından açıklanan azami ekmeğin satış fiyatı 150.000 TL iken Makromarket ekmeğin satışlarını 100.000 TL'den yapmaya devam etmiştir. Ancak, 6.10.2001 tarihinde Oda'nın yeni azami satış fiyatını açıklaması ile birlikte Makromarket A.Ş.'nin söz konusu fiyata hemen uyum sağlaması ve fiyatını daha önce yaptığı gibi Oda'nın açıkladığı azami fiyat seviyesinden daha düşük tutmaması bu teşebbüsün anlaşmayı uyguladığını göstermektedir. Dolayısıyla Makromarket A.Ş.'nin 1.5.2/14 numaralı bölümde yer alan anlaşmayı uyguladığı kanatine varılmıştır.
- 3410

Nazar A.Ş.'nin ilgili bölgelerde yer alan şubelerinde satılan ekmeğe ilişkin yazar kasa fişleri aşağıdaki gibidir:

- Sincan şubesinde satılan ekmeğin 8.10.2001 tarihinde 100.000 TL olan fiyatının 09.10.2001 tarihinde 200.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, bu şube yapılan anlaşmayı uygulamıştır.
- M. Çakmak şubesinde satılan ekmeğin 8.10.2001 tarihinde 75.000 TL olan fiyatının 9.10.2001 tarihinde 150.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, bu şube yapılan anlaşmayı uygulamamıştır.
- 3420 • Eryaman şubesinde satılan ekmeğin 8.10.2001 tarihinde 75.000 TL olan fiyatının 10.10.2001 tarihinde 150.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, bu şube yapılan anlaşmayı uygulamamıştır.

Sonuç olarak Nazar A.Ş.'nin söz konusu anlaşmayı uyguladığı (Sincan şubesinin anlaşmayı uyguladığının görülmesi nedeniyle) anlaşılmaktadır.

Yimpaş A.Ş. tarafından gönderilen yazar kasa fişlerinden en son 5.10.2001 tarihinde 99.000 TL olan ekmeğin fiyatının 6.10.2001 tarihinde 200.000 TL'ye yükseldiği,

3430 8.10.2001 tarihinde 99.000 TL olduğu ve daha sonraki tarihlerde ise tekrardan 200.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. 8.10.2001 tarihinde yapılan indirimin anlaşmada yer alan tarihte tekrardan 200.000 TL'ye çıkması nedeniyle, Yimpaş A.Ş.'nin I.5.2/14 numaralı bölümde yer alan anlaşmayı uyguladığı kanaatine varılmıştır.

Yunus Ltd. Şti.'nin ilgili bölgelerde yer alan Etimesgut şubesinde satılan ekmeğe ilişkin yazar kasa fişlerinden ekmeğin 6.10.2001 tarihinde 100.000 TL olan fiyatının 7.10.2001 tarihinde 200.000 TL'ye yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, Yunus Ltd. Şti.'nin söz konusu anlaşmayı uyguladığı anlaşılmıştır.

3440 Sonuç olarak, marketler arasında yapılan anlaşmaya aracılık ettiği anlaşılan Naci Kutanis'in Oda tarafından ekmeğin yeni azami satış fiyatının açıklanmasıyla birlikte 6.10.2001 tarihinde marketlerle bu konuda temasa geçildiği bilgisi yer almaktadır. 8.10.2001 tarihinde düzenlendiği anlaşılan bu belgede, ekmeğin satış fiyatının 200.000 TL olarak 9.10.2001 tarihinden itibaren uygulamaya konulacağı yönünde imzası bulunan marketlerden taahhüt alınmıştır. İlk iki belge ve marketlerden gelen yazar kasa fişleri incelendiğinde, asıl amacın marketlerde satılan ekmeğin fiyatının Oda'nın belirlediği azami fiyat seviyesine yükseltilmesi olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu belgede, Oda'nın 6.10.2001 tarihinde açıkladığı azami ekmeğin satış fiyatına marketlerin de uyması istenmiştir.

3450 Söz konusu belgeyi imzalayan marketlerden Canerler A.Ş., Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., Yimpaş A.Ş., Yunus Ltd. Şti.'nin yapılan anlaşmayı uyguladıkları, gönderdikleri yazar kasa fişleri/bilgisayar çıktılarında görülmektedir. Bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan "amaç ve etki" unsurları bağlamında, rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma yapmaları (amaç) ve fiyatlarını artırarak anlaşmayı uygulamaları (etki) nedeniyle yukarıda sayılan teşebbüsler 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmişlerdir. Diğer yandan anlaşma hükümlerinin kendi marketlerinde uygulanmadığına yönelik herhangi bir belge gönderemeyen ancak anlaşmada imzası yer alan Öğütler Ltd. Şti.'nin, belgenin bu şirketle ilişkisi olan bir kişi tarafından imzalanması da göz önünde bulundurularak, rekabeti sınırlama amacı taşıyan bir anlaşma yapmış ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmiştir. Dolayısıyla, söz konusu anlaşmadaki tarihlerde satılan ekmeğin fiyatını yükselterek 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği kanaatine varılan teşebbüsler Canerler A.Ş., Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., Öğütler Ltd. Şti., Yimpaş A.Ş., Yunus Ltd. Şti. Market'tir.

Sonuç itibarıyla;

3470 Söz konusu anlaşmalarda imzası bulunan marketler Tansaş A.Ş., Canerler A.Ş., Makromarket A.Ş., Nazar A.Ş., Çağdaş Ltd. Şti., Yunus Ltd. Şti., Yimpaş A.Ş., Endi A.Ş., Öğütler Ltd. Şti.'dir. Bu marketlerden, Endi A.Ş. ve Öğütler Ltd. Şti. ilgili tarihlerdeki anlaşmaya taraf olmadıklarını ve anlaşma hükümlerinin kendi marketlerinde uygulanmadığını gösterir nitelikte ekmeğin satış fiyatlarını gösteren fiş veya bilgisayar kayıtlarını gönderememişlerdir. Ancak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan amaç unsuru bakımından Kanun'un bu maddesini ihlal etmişlerdir. Diğer marketlerin ise, gönderdikleri bilgilerde ilgili anlaşmalara uydukları

görüldüğünden Kanun'un 4. maddesinde yer alan amaç ve etki unsurları bakımından aynı madde kapsamında rekabeti ihlal etmişlerdir.

3480 Söz konusu anlaşmalarda imzası bulunmayan teşebbüsler Tempo A.Ş. ve Soykan A.Ş.'dir. Soykan A.Ş.'den gönderilen faturalardan ve Tempo A.Ş.'den gönderilen yazar kasa fişlerinden bu marketlerin yapılan anlaşmayı uyguladığı görüldüğünden Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

J. GEREKÇE VE HUKUKİ DAYANAK

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar hukuka aykırı bulunarak yasaklanmıştır.

3490

4054 sayılı Kanun'da, Medeni Hukuk ve Borçlar Hukuku mevzuatında kullanılan "sözleşme" ya da "akit" terimleri yerine "anlaşma" terimi kullanılmıştır. Kanun'un 4. maddesinin gerekçesi de dikkate alındığında, anlaşmada Medeni Hukuk'un geçerlilik koşullarına uyma ölçütünün aranmadığı ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, taraflar arasındaki danışıklı ilişki ya da irade uyuşmalarının anlaşma olarak değerlendirilmesinde hukuki geçerlilik ve bağlayıcılık şartı aranmamalıdır.

3500 Bu nedenle, soruşturma konusu anlaşma belgelerinin taraflar açısından herhangi bir hukuki bağlayıcılık içermemesi ve bazılarının imzasız olması gibi özellikler, söz konusu belgelerin anlaşma olarak değerlendirilmesine engel oluşturmamaktadır. Hatta teşebbüsleri ilzam ve temsil yetkisine sahip olmayan personelin rakip teşebbüslerle ulaştığı yazılı veya sözlü mutabakatlar, eğer teşebbüslerin bilgileri dahilinde veya yönlendirmeleri doğrultusunda olmuşsa ya da rekabeti sınırlayıcı etkiler doğurmuşsa bunlar da anlaşma olarak değerlendirilmektedir. Nitekim Kurul 26.11.1998 tarih ve 93/750-159 sayılı Kararı ile; *"Rekabet Hukuku açısından anlaşmalarda şekil şartının aranmadığı, dolayısıyla Gaziantep Tilmen Oteli'nde yapılan toplantıya katılan şahısların ilgili firmaları temsile yetkili olmadığı ve adı geçen anlaşmada imzalarının bulunmadığı yönündeki savunmaların 4054 sayılı Kanun'a aykırı bir anlaşmanın varlığını ortadan kaldırmadığı"* sonucuna ulaşmıştır.

3510

Ayrıca, 4054 sayılı Kanun delil ve ispat araçları ile ilgili bir sınır öngörmemektedir. Dolayısıyla hukuka uygun olarak elde edilmiş her türlü delil ve ispat araçlarının anlaşmaların varlığını kanıtlamak amacıyla kullanılmasında bir sakınca bulunmamaktadır. Bu bakımdan, ilgili belgelerin bir anlaşma olarak değerlendirilmesi açısından delil niteliğinde olduğu; yapılan yerinde incelemelerde elde edilen diğer bilgilerin ise anılan anlaşma belgelerini destekleyici nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3520 Bu çerçevede daha önceki bölümlerde yapılan tespit ve değerlendirmelerde yer verildiği üzere, mevcut bilgi ve belgelerden, dosya konusu olayda ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarındaki rekabeti sınırlama amacına yönelik olarak bir anlaşma yaptıkları anlaşılmaktadır. Bu anlamda anılan bilgi ve belgelerin söz konusu anlaşmanın varlığına yönelik bulgular olarak değerlendirilmesinde bir sakınca görülmemiştir. Dolayısıyla hakkında soruşturma açılan taraflarca,

belgelerde imzanın bulunmaması, belgelerin yetkisiz kişilerce imzalanması ve hukuki bağlayıcılığının olmaması yönünde yapılan savunmalar ihlalin varlığını ortadan kaldırmamaktadır.

3530 Kanun, bir anlaşmanın hukuka aykırı bulunması için rekabeti sınırlayıcı amaçlı olmasını tek başına yeterli saymaktadır. Başka bir deyişle; bir anlaşma, rekabeti sınırlayıcı etkileri fiilen doğurmasa, uygulanmasa ya da uygulanamamış olsa dahi hükümlerinden rekabeti sınırlayıcı amaçlı olduğu anlaşılıyorsa doğrudan yasaklanmaktadır. Anlaşmanın amacının belirlenmesinde ise, tarafların subjektif amaçlarından öte anlaşmanın genelinden ya da hükümlerinden çıkarılabilen objektif amaç dikkate alınmaktadır.

3540 Daha önceki bölümlerde yer verildiği üzere, soruşturma konusu anlaşmaların rekabeti sınırlama amacı taşımasının ötesinde mevcut bir takım belgelerden anılan anlaşmaların uygulandığı da anlaşılmaktadır. Bu bakımdan, anlaşmaların Kanun'un 4. maddesi anlamında rekabeti sınırlayıcı etkisinin de görüldüğünü söylemek mümkündür. Nitekim, söz konusu anlaşmaların mevcut bilgi ve belgelere göre 2000 yılının Kasım ayında başlayıp Diren Organizasyon'un Danışmanlık Sözleşmesi, Hakemlik Sözleşmesi, Protokol ve Centilmenlik Anlaşması'na yönelik fesih kararını fırın işletmecilerine ve hipermarket yöneticilerine gönderdiği 13.8.2003 tarihine kadar devam ettiği anlaşılmaktadır. Soruşturma döneminde şirket yetkilileri ile yapılan görüşmelerde anılan yetkililerin ihlale konu olan anlaşmaların yapıldığı ve uygulandığına yönelik ifadeleri tespitleri destekleyici niteliktedir.

3550 Özetle; ilgili teşebbüsler tarafından rekabetin sınırlanmasını amaçlayan bir dizi anlaşma söz konusudur. Bu anlaşmaların ortak bir amaca hizmet etmesi nedeniyle tek bir anlaşma olarak ele alınması gerekmektedir. Marketlerle yapılan anlaşmaların da söz konusu anlaşmanın uygulanmasının aksamaması için yapıldığı ve bu yönüyle tamamlayıcı olduğu anlaşıldığından aynı yönde değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla, mevcut bilgi ve belgelerden 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında rekabeti sınırlayıcı anlaşma yaptıkları anlaşılan teşebbüslerin aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca cezalandırılmaları gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

K. SONUÇ

3560 Öneriştirme ve soruşturmaya ait tüm savunma, ek savunma, sözlü savunma tutanakları, sözlü savunma toplantısının ses kayıtlarının yazılı açılımı, raporlar, Danıştay'ın iptal kararı, tüm dosya münderecatında yer alan bilgi ve belgelerin okunup incelenmesi ve sonucunda;

1- Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle bölgelerinde faaliyet göstermekte olan

a)

1. Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Tic. Ltd. Şti. (Naci Kutanis)
2. Aksu Gıda İml. İnş. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. (Doğan Ekmek Fabrikası),
3570 (Doğan Fırını)
3. Alnıaçık Eğlence Hizmetleri Fırın İşl. Tem. Taah. Tic. Ltd. Şti.

4. Ateksan Ekmek Gıda İnş. Tur. Taah. Tic. Ltd. Şti. (Ata Fırını)
5. Bahar Unlu Mam. Gıda Giyim İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
6. Can Kardeşler Gıda İnşaat ve İşl. Ltd. Şti.
7. Çağdaş Francala Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
8. Çınar Ekmek Fabrikası
9. Dadaş Ek. Fab. ve Unlu Mam.
10. Dervişoğlu Ekmek Fabrikası
11. Dostlar Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Dostlar Fırını)
- 3580 12. Emkan Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.(Yeşilçimen)
13. Esengül Unlu Mamulleri Gıda İnş. Tur. ve Tic. Ltd. Şti.
14. Gözde Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
15. Gül Ekmek Fabrikası
16. Hacıhasanoğlu Gıda San. İnş. Tic Ltd Şti.
17. Hasat 1 Ekmek Fırını (Hasat 1)
18. Hasat 2 Ekmek Fırını (Hasat 2)
19. Huzur Ekmek Fabrikası
20. Kardelen Francala Unlu Mamulleri Gıda Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
21. Karşıyaka Unlu Gıda Ek. Mam. İnş. Pet. Otom. Hayv. Tur. Tic. San. Ltd. Şti.
- 3590 22. KET-ZEM Ekmek ve Unlu Gıda Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (Mesa Ekmek)
23. Kutsal Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.
24. (Yeni) Kuzu Unlu Mamulleri İnş. Tur. Tic. ve San. Ltd. Şti. (Kuzu Fırını)
25. Mehmetler Gıda İnş. Ltd. Şti.(Ulusoy Krd. Ekmek Fabrikası)
26. Merkez Ek. Unlu Mamulleri Gıda İnş. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.
27. Mis Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.
28. Güzelevler Modern Ekmek Fırını (Modern Ekmek Fabrikası Ltd. Şti.), (Güzelevler)
29. Nazar Francala Unlu Gıda Mam. İnş. San Tic. Ltd. Şti
30. Oba Ekmek İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.
- 3600 31. Osmanoğulları Gıda İnş. Oto Akary. Day. Tük. Mal. Ltd. Şti.
32. Örnek Francala Gıda Tem. Giy. San.Tic. Ltd. Şti. (Örnek Fırını-Mehmet Ünal), (Şifa)
33. Özevler Ekmek Fırını (Özevler Ekmek Fabrikası)
34. Özkayalar Ekmek ve Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti.
35. Pehlivanoğlu Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.(Doğu Fırını)
36. Petekler Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti.(Peksan)
37. Reyhanoğlu Gıda San. İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti.
38. Samanyolu Un Mamulleri San. Tic. Ltd. Şti.
39. Şafak Unlu Mam. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
- 3610 40. Yağmur Unlu Mam. Gıda Maya ve Pet.Ürn. Bes. İnş. Tic. Ltd. Şti.
41. Yeni Çınar Unlu Mamulleri Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
42. Yepaş Yenimahalle Ekmek Pazarlama A.Ş (Yepaş A.Ş.)
43. Zemheri Gıda İhtiyaç Mad. Tic. A.Ş.(Yeşilyurt Ekmek Fabrikası)
44. Canerler Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Canerler)
45. Keybi Mağazacılık ve Gıda San. Tic. A.Ş. (Tempo)
46. Nazar Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Nazar)
47. Öğütler Gıda Tic. ve Paz. San. Ltd. Şti. (Öğütler)
48. Soykan Tüketim Malları Paz. San. ve Tic. A.Ş. (Soykanlar)
49. Şeref Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Makromarket)

- 3620 50. Yeni Çağdaş İhtiyaç ve Gıda Mad. İnş. Tic. Ltd. Şti. (Çağdaş)
51. Yozgat İhtiyaç Maddeleri Pazarlama ve Tic. A.Ş. (Yimpaş)
52. Yunus Market İşletmeciliği Tic. Ltd. Şti. (Yunus Market)

b)

- 1) Endi Tük. Mal. Tic. ve San. A.Ş.
2) Tansaş Perakende Mağazacılık Tic. A.Ş.

unvanlı elli altı (54) teşebbüsün, rekabeti sınırlayıcı anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine OYÇOKLUĞU ile

3630

Karşı oy: 1(a) maddesine Başkan Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
1(b) maddesine Başkan Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI ve İkinci Başkan
Tuncay SONGÖR

2- Bu eylemlerinden dolayı;

a)

1. Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Tic. Ltd. Şti. (Naci Kutanis)
2. Aksu Gıda İml. İnş. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. (Doğan Ekmek Fabrikası),
(Doğan Fırını)
3640 3. Alnıaçık Eğlence Hizmetleri Fırın İşl. Tem. Taah. Tic. Ltd. Şti.
4. Ateksan Ekmek Gıda İnş. Tur. Taah. Tic. Ltd. Şti. (Ata Fırını)
5. Bahar Unlu Mam. Gıda Giyim İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
6. Can Kardeşler Gıda İnşaat ve İşl. Ltd. Şti.
7. Çağdaş Francala Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
8. Çınar Ekmek Fabrikası
9. Dadaş Ek. Fab. ve Unlu Mam.
10. Dervişoğlu Ekmek Fabrikası
11. Dostlar Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Dostlar Fırını)
12. Emkan Gıda İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Yeşilçimen)
3650 13. Esengül Unlu Mamulleri Gıda İnş. Tur. ve Tic. Ltd. Şti.
14. Gözde Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
15. Gül Ekmek Fabrikası
16. Hacıhasanoğlu Gıda San. İnş. Tic Ltd Şti.
17. Hasat 1 Ekmek Fırını (Hasat 1)
18. Hasat 2 Ekmek Fırını (Hasat 2)
19. Huzur Ekmek Fabrikası
20. Kardelen Francala Unlu Mamulleri Gıda Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
21. Karşıyaka Unlu Gıda Ek. Mam. İnş. Pet. Otom. Hayv. Tur. Tic. San. Ltd. Şti.
22. KET-ZEM Ekmek ve Unlu Gıda Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (Mesa Ekmek)
3660 23. Kutsal Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.
24. (Yeni) Kuzu Unlu Mamulleri İnş. Tur. Tic. ve San. Ltd. Şti. (Kuzu Fırını)
25. Mehmetler Gıda İnş. Ltd. Şti. (Ulusoy Krd. Ekmek Fabrikası)
26. Merkez Ek. Unlu Mamulleri Gıda İnş. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.
27. Mis Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.
28. Güzelevler Modern Ekmek Fırını (Modern Ekmek Fabrikası Ltd. Şti.),
(Güzelevler)
29. Nazar Francala Unlu Gıda Mam. İnş. San Tic. Ltd. Şti

- 3670
30. Oba Ekmek İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.
 31. Osmanoğulları Gıda İnş. Oto Akary. Day. Tük. Mal. Ltd. Şti.
 32. Örnek Francala Gıda Tem. Giy. San.Tic. Ltd. Şti. (Örnek Fırını-Mehmet Ünal), (Şifa)
 33. Özevler Ekmek Fırını (Özevler Ekmek Fabrikası)
 34. Özkayalar Ekmek ve Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti.
 35. Pehlivanoğlu Gıda İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.(Doğu Fırını)
 36. Petekler Unlu Mam. San. Tic. Ltd. Şti.(Peksan)
 37. Reyhanoğlu Gıda San. İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti.
 38. Samanyolu Un Mamulleri San. Tic. Ltd. Şti.
 39. Şafak Unlu Mam. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
 - 3680
 40. Yağmur Unlu Mam. Gıda Maya ve Pet.Ürn. Bes. İnş. Tic. Ltd. Şti.
 41. Yeni Çınar Unlu Mamulleri Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
 42. Yepaş Yenimahalle Ekmek Pazarlama A.Ş (Yepaş A.Ş.)
 43. Zemheri Gıda İhtiyaç Mad. Tic. A.Ş.(Yeşilyurt Ekmek Fabrikası)

b)

- 3690
1. Canerler Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Canerler)
 2. Keybi Mağazacılık ve Gıda San. Tic. A.Ş. (Tempo)
 3. Nazar Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Nazar)
 4. Öğütler Gıda Tic. ve Paz. San. Ltd. Şti. (Öğütler)
 5. Soykan Tüketim Malları Paz. San. ve Tic. A.Ş. (Soykanlar)
 6. Şeref Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Makromarket)
 7. Yeni Çağdaş İhtiyaç ve Gıda Mad. İnş. Tic. Ltd. Şti. (Çağdaş)
 8. Yozgat İhtiyaç Maddeleri Pazarlama ve Tic. A.Ş. (Yimpaş)
 9. Yunus Market İşletmeciliği Tic. Ltd. Şti. (Yunus Market)

c)

- 3700
1. Endi Tük. Mal. Tic. ve San. A.Ş.
 2. Tansaş Perakende Mağazacılık Tic. A.Ş.

unvanlı teşebbüslerin her birine; 4054 sayılı Kanun'un 5728 sayılı Kanun ile değişik 16. maddesinde asgari ceza hükmü yer almamakla birlikte, 27.12.2007 tarihli 07-92/1170-456 sayılı Kurul kararı ile, değişiklik öncesi yürürlükte bulunan Kanun maddesi ve 2007/1 sayılı Tebliğ uyarınca 6.864 TL idari para cezası verilmesine hükmedilmişse de, Danıştay'ın bu dosya ile ilgili davalarda vermiş olduğu kararlar gereği 1.1.2002 – 31.12.2002 tarihlerinde yürürlükte bulunan 2002/1 sayılı Tebliğ uyarınca 5.816,11 TL'nin üzerinde idari para cezası verme imkanı bulunmadığından takdiren 5.816,11 TL idari para cezası verilmesine (a) ve (c) bentleri bakımından OYÇOKLUĞU ile (b) bendi bakımından OYBİRLİĞİ ile

3710

09-03/49-18

Karşı oy: 2 (a) maddesine Başkan Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
2 (c) maddesine Başkan Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI ve İkinci Başkan
Tuncay SONGÖR

3720 karar verilmiştir.

Başkan
Prof.Dr.Nurettin KALDIRIMCI
(1-a ve 1-b, 2-a maddelerine karşı oy)

İkinci Başkan
Tuncay SONGÖR
(1-b ve 2-c maddelerine karşı oy)

(İzinli)
M.Sıraç ASLAN

Süreyya ÇAKIN

Mehmet Akif ERSİN

Dr.Mustafa ATEŞ

İsmail Hakkı KARAKELLE

KARŞI OY GEREKÇESİ
(20.01.2009 Tarih ve 09-03/49-18 Sayılı Kurul Kararı)

“Çete oluşturma” suçlaması ile sürdürülen bir Hazırlık Soruşturması dosyası, konuyla ilgisi olabileceği ihtimali ile Rekabet Kurumu’na da intikal ettirilmiş ve Rekabet Kurulu, 12.06.2003 tarihli kararıyla, Ankara ilinde, iki ayrı bölgede faaliyette bulunan 147 fırın ve 21 market ile, ilgili ürün pazarında koordinasyonu sağlamak üzere yetkilendirilen bir şirket ve şahıs hakkında soruşturma başlatmıştır.

Araştırma ve soruşturma safahatından anlaşılacağı üzere, Diren Org. Dan. Müş. Ve Tic. Ltd. Şti’nin kurucusu Naci Kutanis, belli bir ücret karşılığı, ilgili pazardaki birtakım problemlerin halli için ortaya çıkmış, ilgili pazardaki teşebbüslerin de, büyük ölçüde rızaen onayını almış bir kişidir. Sistemin, bütünüyle, uzun süreli ve cebren uygulandığına dair bir tespite hak verecek yeterli belge ve bilgi yoktur. Naci Kutanis planlayıcı ve organizatör olduğu kadar, koordinatör ve kontrolör görevi de üstlenmiş gözükmemektedir. Şahsın, hakemlik veya “ombudsmanlık” denebilecek bir görevinin olduğu da varsayılabilir. Ayrıca yapılan sözleşmelere veya anlaşmalara uymayan iş yerleri ile ilgili açma, kapatma karar ve cezaları da veren bir organizasyonun varlığı kabul edilirse, ortada bir tür “hukuki şantaj” yapma imkânı da olan, “yarı mafyatik” bir örgütlenmeden de söz etmek mümkün olabilecektir.

Önümüzdeki tabloda, anlaşılmaya ve izaha muhtaç noktalar mevcuttur:

1.İlgili pazar, nispeten de olsa, kamu yönetimi tarafından düzenleme ve denetlemeye muhtaç bir alandır ve bu gerekçeyle ki hem tüketicilerin, hem de üreticilerin ve pazarın özellikleri dikkate alınarak yani, kamu yararı gözetilerek, ekmek fiyatları, ilgili mevzuata göre üst sınır belirlenerek, Odalar tarafından tespit edilmektedir. Malûm kişi ve organizasyon aracılığıyla yapılmak istenilen şey de, üreticilerin ve/veya satıcıların Oda tarafından belirlenen satış fiyatlarına uymalarının sağlanmasıdır.

2.Halen ülkemizdeki, mevzuat ve uygulamalara bakılırsa, çok sayıdaki Esnaf ve Sanatkâr Odası ilgili ürün veya hizmetin fiyatlarını tarifeler şeklinde belirleyip düzenlemekte, esnaf ve sanatkârlar da işyerlerine astıkları fiyat listelerine göre, ürettikleri mal veya hizmetleri müşterilerine satmaktadırlar. Fakat maalesef, mevzuat aynı olmasına rağmen uygulamada farklılıklar görülebilmektedir. Mesela, Oda’nın belirlediği fiyatların azami fiyatlar olduğunun belirtilmesi gerekir ve liste fiyatının altında satış yapma imkânı var iken, satışlar genellikle sabit veya asgari fiyat uygulaması şeklinde cereyan etmektedir.

3. Oda tarafından belirlenen ve ilan edilen ekmek fiyatlarına uyulmasının sağlanması yönündeki çabaların arka planında, ilgili sektördeki aşırı kapasitenin ve çok sayıdaki teşebbüsün varlığı yani yoğun rekabet ortamı olgusu vardır. Ankara ilinde, Halk Ekmek gibi, takriben ihtiyacın yüzde 50’sini karşılayan, önemli, güçlü bir rakibin olduğu bir piyasada, zaten var olan yoğun rekabetten dolayı, kapanmamak için çaba gösteren, ayakta durmak isteyen ve tabii ki, kâr elde etmeye çalışan küçük ölçekli teşebbüslerin çoğu, Naci Kutanis’in inisiyatifini reddetmemiş, muhtemelen

şükranla karşılamışlardır. Dolayısıyla, üreticilerin standartlara ve hijyenik şartlara uygun ekmek üretmelerinin teminine ve teşebbüsler arasındaki “haksız rekabet” anlamına gelecek davranış ve çabaların incelenmesine çalışılması da “sistem”i belirli dönemde de olsa etkin kılan unsurlardan biridir. Naci Kutanis ve kurduğu şirketin Ankara’da, ülkenin başkentinde, Rekabet Kurumunun hemen yanı başında nispeten uzun süreli olarak etkin olması, ancak, bu “organizasyon”un fonksiyonel olması, çoğunluğun işine gelmesi, bir ihtiyacı karşılaması gerçeği ile açıklanabilir.

4. Doktor, avukat, noter vb. meslek mensuplarının hizmetlerini tarifelere göre fiyatlandırdıkları ve bunu, bu uygulamaya imkân veren kanunlara istinaden yapabildikleri bilinmektedir. Benzer şekilde ekmek pazarında da sabit veya asgari fiyat uygulamasını meşrulaştırmak, tabii ki, savunulamaz. Ama, başka bir açıdan bakıldığında, mesela, yine Oda’ları olan taksici esnafının, niçin sabit fiyat uyguladığı veya başka birtakım meslek mensuplarının niçin sabit fiyat uygulaması anlamına gelecek fiyat listeleri belirledikleri ve kamu otoritelerinin bu duruma niçin müdahale etmediği soruları cevapsız kalmaktadır.

5. İlgili soruşturma dosyasında ihlalin bir parçası olarak telâkki edilen marketlerin durumu ise daha karmaşıktır! Fırıncılardan ekmek alan marketlerin, değişen fiyatları müşterilerine yansıtmaları kadar tabii bir şey olamaz. Bir marketin, ekmek gibi bir ürünü satarken, diğer fırın veya marketlerden daha yüksek bir fiyata satmayacağı, satamayacağı da tabiidir. Ayrıca, onbinlerce ürün çeşidinden biri olan ekmekle ilgili bir “durum”un, nasıl olup da, büyük bir marketin rekabeti ihlal ettiği iddiasına gerekçe teşkil edeceği hususunda, durup düşünmek gerekir.

6. Yapılanların meşrûiyeti sorgulanırken ve ihlal kararı verilirken, ilgili alanlarda teşebbüslerin nasıl davranacaklarına dair yeterli hukuki düzenleme yapılması gerekliliğinin sorumluluğunu da unutmamak lazımdır. Rekabet düzeninin kurumsallaşması sürecinde, Rekabet Kurulu, uygulama sonrası (ex post) denetim yaklaşımı yerine, ihlâlê gidilmesini önleyecek düzenlemeleri yapmak yolunu tercih etmelidir. Kimin ne yapacağını önceden bilemediği durum veya ortamlarda, ortaya çıkacak ihlâlleri önlemenin maliyeti hayli yüksek olabilmektedir. Bu dosyada olduğu gibi, esasen kamu yararı adına ve rekabeti kurumsallaştırmak amacıyla, belki de istisna ve muafiyet içeren düzenlemelere ve bunun önceden yapılmasına şiddetle ihtiyaç vardır. Gerekli olduğu halde ikincil, birtakım düzenlemeler olmadığı, öngörülebilirliğin bulunmadığı alanlardaki ihlal iddia ve teşebbüslerine ihtiyatla yaklaşılması gerekir.

7.Rekabet Kurulu, konunun kendisine intikalinden sonra, var olan boşluğu doldurmak, diğer kanun ve mevzuata aykırı suç teşkil eden davranışları da yetkililere haber vermek mevkiindedir. Zaten haklarında başka sebep ve gerekçelerle “kamu davası” açılmış kişi ve kuruluşlarla ilgili cezai sorumluluk mahfuz kalmak kaydı ile; mevcut dosyadaki bilgi, belge ve değerlendirmeler çerçevesinde, ihlalin varlığını kabul edip ceza vermek yerine, durumun ne olduğunu tanımlayıp, telafisi için ne yapılacağına karar vermek ve bu çerçevede ilgili pazardaki teşebbüslerin uymaları gereken kuralları belirlemek daha doğru olurdu. Ayrıca, yoğun rekabetin olduğu, çok sayıda aktörün yer aldığı bir pazarda; aynı şartlarda bulunmadıkları için “organizasyon”a farklı zamanlarda, bazen ihtiyari,

09-03/49-18

bazen “zorunlu” olarak katılan teŖebbüslerin aynı ceza ile cezalandırılmaları adil olmayacaktır. Verilen cezaların bir kısmının, asgari ceza da olsa, bazı teŖebbüslerde, yıllık gayri sâfi gelirin yüzde onunu aşması da ayrı bir tereddüt konusudur.

Bu gerekçelerle alınan Karar’a ilgili maddeler itibariyle katılmıyorum.

Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Başkan

**(20.01.2009 tarihli 09-03/49-18 Sayılı Kurul Kararı'na)
KARŞI OY GEREKÇESİ**

Ankara ili; Sincan, Yenikent, Etimesgut ve Yenimahalle bölgelerinde faaliyet gösteren teşebbüslerden,

- Endi Tüketim Malları Ticaret ve Sanayii A.Ş. (Endi)
 - Tansaş Perakende Mağazacılık Tic. A.Ş. (Tansaş)
- ünvanlı teşebbüsler yönünden çoğunluk görüşüne aşağıdaki nedenlerle katılmıyorum.

ENDİ:

Endi A.Ş. tarafından , soruşturma heyetine taraflar arasındaki anlaşmayı uygulamadığını gösteren herhangi bir kayıt gönderilememiştir. Endi A.Ş. vekili tarafından yapılan savunmada kendilerinden istenen kayıtların gönderilememesinin nedenleri belirtilmiştir.

Savunmada; şirket birleşmesi, arşivlerinin yanmış olması ve depolarında gerçekleşen hırsızlığı kendilerinden istenen kayıtların gönderilememesi nedenleri olarak sıralamışlardır.

Endi A.Ş., 28.06.2000 tarihli olağan genel kurul kararı ile Stop Mağazacılık A.Ş. ile birleşmiştir. Bu birleşme nedeniyle otomasyon programı yenilenmiş ve istenen bilgisayar bilgileri sunulamamıştır.

Dosya kapsamından; Endi A.Ş.'nin Ankara'da bulunan ve arşiv olarak kullanılan deposunda 07.08.2002 tarihinde yangın çıktığı anlaşılmaktadır. Söz konusu depoda yazar kasa alt bantları, geçmiş yıllara ait fişler, defterler ve sair kayıtlar yanmış ve zayi olmuştur.

Ankara 10. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2002/1085 Esas sayılı dosya kapsamından da anlaşılacağı üzere söz konusu depodan Endi A.Ş.'ye ait bir kısım ticari defter ve kayıtlar çalınmıştır.

Toplanan deliller ve dosya kapsamına göre Endi A.Ş.'nin ortaya çıkan bu mücbir nedenler dolayısıyla kendi lehine olan delilleri sunma imkanının ortadan kalktığı kanaatini taşıyorum.

TANSAS:

Tansaş ile Horon Gıda Basım Tanıtım Bilgi İşlem İnternet Café arasında unlu mamüller ile reyon tahsisine ait 20.12.2000 ve 21.12.2000 tarihli iki adet sözleşme imzalanmıştır.

20.12.2000 tarihli işletme sözleşmesinin “Konu” başlığını taşıyan ikinci maddesi,

“Tansaş Gıda'nın aşağıda yazılı bulunan mağazalarındaki unlu mamüller işletmesine ait ekli listede belirlenen demirbaşların mülkiyetinin devri ile leasing'li ekli listede belirlenen malların kiralanması ve adı geçen mağazalardaki işletme hakkının devir edilmesi işbu sözleşmenin konusudur.”

hükmünü taşır.

“Diğer Şartlar” başlığını taşıyan 4. maddesinin (c) bendi,

“Horon Gıda, reyonlarda üreteceği mamüllerin çeşidini ve fiyatını kendisi tespit edecektir ancak Tansaş'ın temel prensibi olan emsallerine göre pahalı olmama özelliğini koruyacaktır.”,

(f) bendi,

“Horon Gıda, reyonları kendi nam ve hesabına çalıştıracaktır. Bu sebeple çalıştırdığı personeller için mevzuatın gerektirdiği uygulamaları yapmak zorundadır. Yine onların meydana getireceği zararlardan Borçlar Kanunu ve sair mevzuat hükümlerinden de Horon Gıda sorumlu olacaktır.”

şeklindedir.

9. madde “Dokuz maddeden oluşan işbu sözleşme 20.12.2000 tarihinde imza altına alınmıştır” şeklindedir.

21.12.2000 tarihli “Reyon Tahsis Sözleşmesi”nin;

1. maddesi; “Tahsis edilen alanlarda Horon Gıda firması unlu mamüller satışı hizmeti verecektir”

2. maddesi; “Konusu yukarıda belirtilen işi Horon Gıda firması kendi nam ve hesabına yapacaktır. Bu sebeple her türlü kanuni ve idari sorumluluklar Horon Gıda firmasına aittir. Firma, çalıştırdığı personeli mevzuat hükümlerine uygun çalıştırmak zorunda olup onların meydana getireceği zararlardan Borçlar Kanunu ve sair mevzuattan sorumludur”

10. maddesi; “Sözleşme 21.12.2000 tarihi itibariyle yürürlüğe girer”

şeklinde düzenlenmiştir.

Reyon Tahsis Sözleşmesine göre Horon Gıda unlu mamülleri Tansaş tarafından tahsis edilen reyonlarda kendi nam ve hesabına satacaktır. Her türlü kanuni ve idari sorumluluk Horon Gıda firmasına aittir.

20.12.2000 tarihli işletme sözleşmesinin 4. maddesinin (c) bendine göre de, Horon Gıda'nın reyonlarda üreteceği mamüllerin çeşidini ve fiyatını kendisinin tespit edeceği açıkca düzenlenmiştir.

Sözleşmelerin düzenlendiği tarihler soruşturma sürecinin öncesini ve sonrasını kapsamaktadır.

Bu durumda, soruşturma konusu olan Kanun'un 4. maddesine aykırı anlaşma yaparak ekmeğin satış fiyatını belirlemek eyleminden dolayı Tansaş A.Ş.'yi sorumlu tutmamak gerektiği kanaatini taşıyorum.

SONUÇ

Toplanan delillere , yapılan savunmalara ve dosya kapsamına göre; yukarıda açıkladığım nedenlerden dolayı ENDİ ve TANSAS A.Ş.'nin ekmeğin fiyatını belirlemek amacıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı anlaşma yapmak suretiyle Kanun'u ihlal ettiklerine dair yeterli ve inandırıcı delil elde edilemediğinden, bu teşebbüslerin (marketlerin) cezalandırılmasına dair sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyorum.

Tuncay SONGÖR
İkinci Başkan